

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

{ SLOVENSKÁ
PEDAGOGICKÁ
KNIŽNICA

ŠKOLSKÉ KNIŽNICE AKO INFORMAČNÉ A KULTÚRNE CENTRÁ ŠKÔL

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave
2015

Zostavila Rozália Cenigová

ŠKOLSKÉ KNIŽNICE AKO INFORMAČNÉ A KULTÚRNE CENTRÁ ŠKÔL

9. medzinárodná konferencia

Organizovaná pod záštitou
ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Juraja Draxlera

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave
2015

<http://www.spgk.sk>

© Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave, 2015

ISBN 978 – 80 – 970092 – 8 – 1

EAN 9788097009281

Ďakujeme ministrovi školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Jurajovi Draxlerovi za prevzatie osobnej záštity nad 9. medzinárodnou konferenciou *Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl*.

Ďalej vyslovujeme úprimnú vďaku Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky za finančnú podporu 9. medzinárodnej konferencie *Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl*.

OBSAH

PROGRAM 9. MEDZINÁRODNEJ KONFERENCIE	5
ÚVOD	6
I. ANALÝZA STAVU ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC NA SLOVENSKU	7
<i>Rozália Cenigová</i> Analýza stavu školských knižníc za rok 2014	8
II. PROJEKTY NA PODPORU A ROZVOJ ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI	35
<i>Jaroslav Sarna</i> Záložkové zákulisie na Strednej pedagogickej škole v Levoči	36
<i>Markéta Pavlasová</i> Školní knihovna Biskupského gymnázia Brno : Prostředník mezi studenty a učiteli	43
<i>Ivana Betková</i> Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v základnej škole	48
<i>Martina Kamenářová</i> Šlechticem ve školní knihovně – čtenářská gramotnost na 1. stupni ZŠ	54
<i>Ivana Kullová Matisková</i> Bližšie ku knihe – bližšie k poznaniu	58
<i>Danica Janišová</i> Školská knižnica – zdroj poznania	65
III. ZBIERKA LITERATÚRY PRE DETI A MLÁDEŽ V ČESKOM A SLOVENSKOM JAZYKU	74
<i>Radmila Indráková</i> Historie a současnost Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež	75
Príloha č. 1 Vyhodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu pre základné a osemročné gymnáziá Záložka do knihy spája školy	81
Príloha č. 2 Hodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy základnými školami a osemročnými gymnáziami	86
Príloha č. 3 Vyhodnotenie 3. ročníka celoslovenského projektu pre stredné školy Záložka do knihy spája slovenské školy	133
Príloha č. 4 Hodnotenie 3. ročníka celoslovenského projektu Záložka do knihy spája slovenské školy strednými školami	137
Príloha č. 5 Vyhodnotenie 10. ročníka celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014	153
Príloha č. 6 Fotogaléria z 9. medzinárodnej konferencie	171

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SLOVENSKÁ
PEDAGOGICKÁ
KNIŽNICA

9. medzinárodná konferencia

ŠKOLSKÉ KNIŽNICE AKO INFORMAČNÉ A KULTÚRNE CENTRÁ ŠKÔL

Organizovaná pod záštitou
ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Juraja Draxlera

7. mája 2015 Univerzitná knižnica v Bratislave

09.30 – 10.00	Prezentácia
10.00 – 10.20	Otvorenie medzinárodnej konferencie
10.20 – 11.00	Analýza stavu školských knižníc za rok 2014
<i>Rozália Cenigová, Slovenská pedagogická knižnica, Bratislava</i>
11.00 – 11.20	Záložkové zákulisie na Strednej pedagogickej škole v Levoči
<i>Jaroslav Sarna, Stredná pedagogická škola, Levoča</i>
11.20 – 11.40	Školní knihovna Biskupského gymnázia Brno : Prostředník mezi studenty a učiteli
<i>Markéta Pavlasová, Biskupské gymnázium Brno, Česká republika</i>
11.40 – 12.00	Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti v základnej škole
<i>Ivana Betková, Základná škola s materskou školou, Župkov</i>
12.00 – 12.30	Slávnostné ocenenie víťazov celoslovenského projektu „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“ k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014
12.30 – 13.20	Obedňajšia prestávka
13.20 – 13.40	Šlechticem ve školní knihovně – čtenářská gramotnost na 1. stupni ZŠ
<i>Martina Kamenářová, Základní škola a Mateřská škola, Malešov, Česká republika</i>
13.40 – 14.00	Historie a současnost Sukovy studijní knihovny literatury pro mládež
<i>Radmila Indráková, Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského, Praha, Česká republika</i>
14.00 – 14.20	Bližšie ku knihe – bližšie k poznaniu
<i>Ivana Kullová Matisková, Základná škola s materskou školou, Podzávoz, Čadca</i>
14.20 – 14.40	Školská knižnica – zdroj poznania
<i>Danica Janišová, Základná škola, Turzovka</i>
14.40 – 15.00	Diskusia a ukončenie medzinárodnej konferencie

ÚVOD

Deviaty ročník medzinárodnej konferencie *Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl* zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica pod záštitou ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Juraja Draxlera 7. mája 2015 v prednáškovej sále Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Medzinárodnú konferenciu slávnostne otvorila v zastúpení ministra školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky RNDr. Alena Erdziaková, ktorá zároveň ocenila víťazov 10. ročníka celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice* k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014.

Na medzinárodnej konferencii sa zúčastnilo 116 zástupcov pedagogickej a knihovníckej verejnosti zo Slovenskej republiky i z Českej republiky.

Texty uverejnené v tomto zborníku sú rozdelené do troch častí.

I. časť prináša podrobnú analýzu stavu školských knižníc v Slovenskej republike za rok 2014. Súčasťou analýzy sú informácie o počte škôl a školských knižníc, knižničnom фонде, používateľoch, výpožičkách, podujatiach pre používateľov, informačných technológiách, personálnom zabezpečení a financovaní školských knižníc, troch realizovaných projektov na podporu čítania s doplňujúcim komentárom. Uzatvára ju správa o činnosti metodického centra Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice.

II. časť predstavuje realizované projekty na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov základných škôl a stredných škôl v súlade so štátnym vzdelávacím programom a školským vzdelávacím programom v Českej republike a Slovenskej republike. Zároveň uvádza konkrétne príklady ako využiť rôzne metódy a formy práce s knihou na podporu čítania a získania nových čitateľov v rámci vyučovacieho procesu i mimo neho. Školské knižnice v základných školách v Župkove, Čadci-Podzávoze a Turzovke-Bukovine popisujú aj priebeh víťazných podujatí v rámci 10. ročníka celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice* k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014.

III. časť sa venuje vzniku, vývoju a súčasnej podobe zbierky literatúry pre deti a mládež v českom a slovenskom jazyku na území Českej republiky.

Obsah zborníka uzatvárajú prílohy, ako sú vyhodnotenie troch projektov metodického centra Slovenskej pedagogickej knižnice pre školské knižnice na podporu čítania pri príležitosti októbra, Medzinárodného mesiaca školských knižníc (5. ročník česko-slovenského projektu pre základné školy *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha* a 3. ročníka celoslovenského projektu pre stredné školy *Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor*), a pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014 (10. ročník celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice*) a fotogaléria z 9. medzinárodnej konferencie Prvé dva projekty sú doplnené hodnotením samotnými zúčastnenými základnými školami a strednými školami s bohatou kolekciami fotografií.

Rozália Cenigová

I. Analýza stavu školských knižníc na Slovensku

ANALÝZA STAVU ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC ZA ROK 2014

Rozália Cenigová

Základným východiskovým materiálom pre spracovanie analýzy stavu školských knižníc boli štatistické údaje, ktoré uviedli školské knižnice vo *Výkaze o školskej a akademickej knižnici za rok 2014 Škol (MŠVVŠ SR) 10 – 01* (ďalej len „štatistický výkaz“) a ktoré spracovalo Centrum vedecko-technických informácií Slovenskej republiky v Bratislave (ďalej len „CVTI SR“) v spolupráci s CVTI SR – Školským výpočtovým strediskom v Banskej Bystrici. Zber štatistických údajov a ich schválenie vykonali odbory školstva okresných úradov v sídle kraja. Doplnujúcim materiálom analýzy boli právne normy, metodické odporúčania, interné správy a poznatky zo 613 odborných konzultácií metodického centra pre školské knižnice, ktoré je súčasťou úseku metodiky a rozvoja knižničného systému Slovenskej pedagogickej knižnice (ďalej len „metodické centrum pre školské knižnice“), informácie z webového portálu InfoLib, príspevky z printových a elektronických médií, telefonické prieskumy vo vybraných školských knižniciach a vyžiadané písomné informácie zo školských knižníc.

POČET ŠKÔL A ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

Podľa celkového sumáru štatistického zisťovania bolo k 31. decembru 2014 evidovaných **1 633 školských knižníc, ktoré boli zriadené v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach, o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 27/1987 Zb. o štátnej pamiatkovej starostlivosti a o zmene a doplnení zákona č. 68/1997 Z. z. o Matici slovenskej v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o knižniciach“) a ktoré boli súčasťou **1 633 základných škôl a stredných škôl** (tabuľka 1). Po štvrtýkrát sa uskutočnil adresný zber štátnych štatistických údajov o školských knižniciach, a to na základe webového registra, ktorý bol vytvorený z identifikačných údajov o školských knižniciach, ktoré systematicky vedie metodické centrum pre školské knižnice v **Adresári školských knižníc v Slovenskej republike**. Do webového registra mali prístup len tie základné školy a stredné školy, ktoré mali od roku 2000 do roku 2014 zriadené školské knižnice v súlade s platnou legislatívou a zároveň boli aj zaevidované v **Zozname knižníc Slovenskej republiky**, ktorý vedie Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo kultúry“). V súčasnosti existuje zhoda medzi evidovanými knižnicami v uvedenom zozname a v Adresári školských knižníc v Slovenskej republike.

V roku 2014 bolo zrušených **138 školských knižníc**. Zriaďovatelia školských knižníc ako dôvod zrušenia školskej knižnice najčastejšie uvádzali nedostatok finančných prostriedkov na nákup knižničného fondu a personálne problémy s obsadením funkcie školského knihovníka. Pováčšine boli zrušené školské knižnice v neplnoorganizovaných základných školách, takzvaných málotriedkach. V sledovanom období bolo zriadených **12 nových školských knižníc**, z toho 7 školských knižníc zriadených na stredných školách. V porovnaní s rokom 2013 **ubudol počet školských knižníc integrovaných s verejnou knižnicou o 72 %**. Tieto školské knižnice v roku 2013 v štatistickom výkaze len de jure vykazovali, že sú integrované s verejnou knižnicou, a to v dôsledku nesprávneho výkladu definície integrácie školskej knižnice s verejnou knižnicou. Spoluprácu s verejnou knižnicou si zamieňali so zákonným zlúčením školskej knižnice s verejnou knižnicou.

K vykázaniu relevantných údajov prispelo metodické centrum pre školské knižnice, ktoré v závere zberu štatistických údajov osobne oslovilo všetky školské knižnice, ktoré vykázali vo svojom štatistickom výkaze, že sú integrované s verejnou knižnicou. Na základe odborného výkladu došlo k oprave údajov a k následnému uvedeniu pravdivých údajov.

Je potrebné povedať, že aj počas zberu štatistických údajov pri náhodnej kontrole výše 700 výkazov bolo zistené metodickým centrom pre školské knižnice veľké množstvo chýb, ktorým sa dalo predísť:

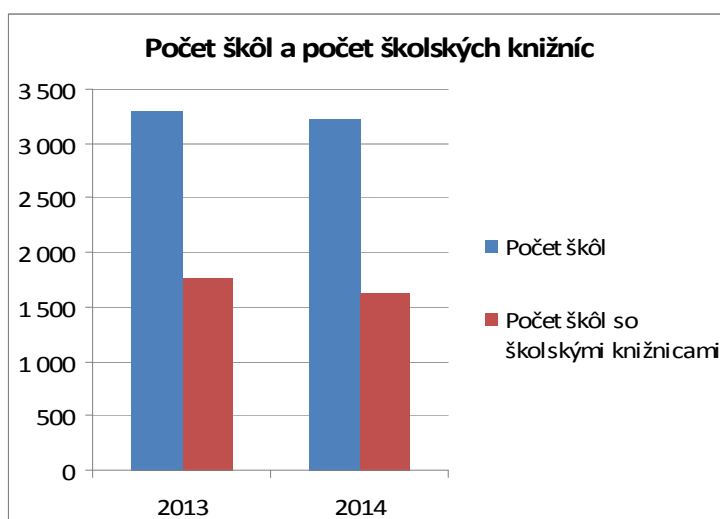
- zapracovaním ešte precíznejších logických kontrol do elektronického štatistického výkazu sekciou rozvoja a informačných systémov CVTI SR,
- kontrolou každého štatistického výkazu štatistikmi z odborov školstva okresných úradov v sídle kraja podľa pokynov metodického centra pre školské knižnice,
- pozorným naštudovaním metodického pokynu pre vyplňovanie štátneho štatistického výkazu, ktoré metodické centrum pre školské knižnice zaslalo 8. januára 2015 všetkým 1 633 spravodajským jednotkám a subjektom, ktorí vykonávali zber a spracovanie štatistických údajov.

Napríklad niektoré školské knižnice uviedli väčší počet vzdelávacích a kultúrno-spoločenských akcií ako samotných návštevníkov školskej knižnice, iné vykázali veľký počet akcií informačnej výchovy, ale žiadne prezenčné výpožičky, alebo nesprávne prepočítavali svoj pracovný úväzok v školskej knižnici (svoj pracovný úväzok učiteľa zároveň vykázali aj ako pracovný úväzok školského knihovníka).

Tabuľka 1 Počet škôl a školských knižníc

Ukazovateľ	2013	2014	Nárast/pokles (%)
Počet škôl	3 301	3 226	-2,27
Počet škôl so školskými knižnicami	1 759	1 633	-7,16
z toho integrované s verejnou knižnicou	61	17	-72,13

Graf 1 Počet škôl a počet školských knižníc

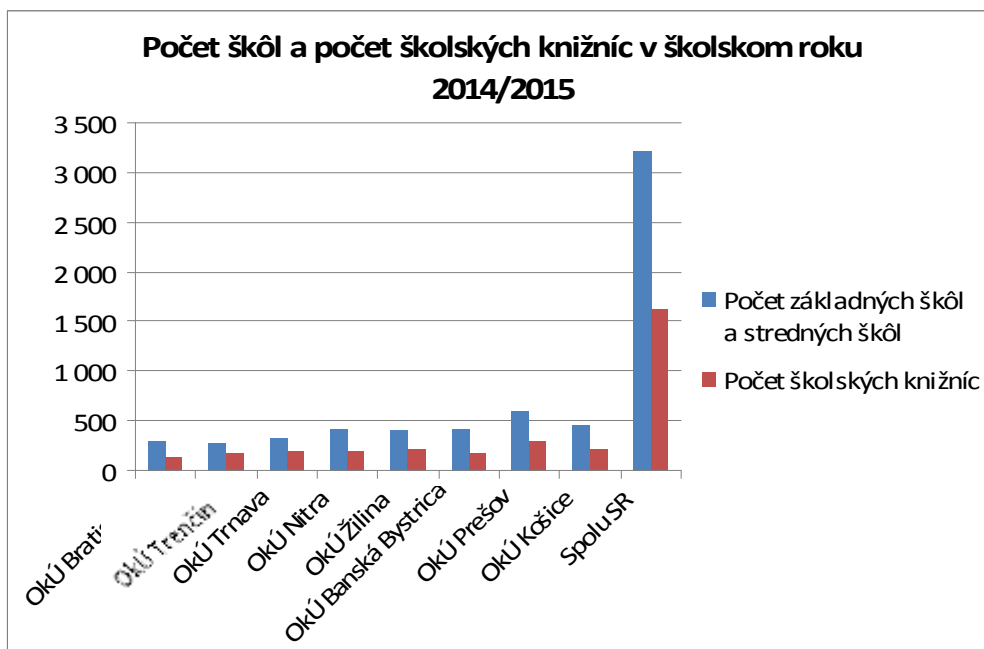

Z celkového počtu **3 226 základných škôl a stredných škôl** evidovaných v sieti škôl a školských zariadení Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) v školskom roku 2014/2015 nemalo zriadenú školskú knižnicu **1 593 škôl**. Tieto školy využívali na informačné a dokumentové zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu kabinetné zbierky kníh, prípadne si zapožičali informačné zdroje z verejných knižníc. V tabuľke 2 je uvedený počet škôl a počet školských knižníc v školskom roku 2014/2015 podľa okresných úradov v sídle kraja.

Tabuľka 2 Počet škôl a počet školských knižníc v školskom roku 2014/2015

Ukazovateľ	Počet základných škôl a stredných škôl	Počet školských knižníc	%
Okresný úrad Bratislava	309	135	44
Okresný úrad Trenčín	277	176	64
Okresný úrad Trnava	330	202	61
Okresný úrad Nitra	426	196	46
Okresný úrad Žilina	399	222	56
Okresný úrad Banská Bystrica	417	182	44
Okresný úrad Prešov	604	307	51
Okresný úrad Košice	464	213	46
Spolu Slovenská republika	3 226	1 633	51

Graf 2 Počet škôl a počet školských knižníc v školskom roku 2014/2015

KNIŽNIČNÝ FOND

K 31. decembru 2014 školské knižnice evidovali **6 173 063 knižničných jednotiek** (tabuľka 3). Po prepočítaní uvedeného počtu knižničných jednotiek s počtom školských

knižníc pripadlo na jednu školskú knižnicu približne **3 780 knižničných jednotiek**, čo je o 116 knižničných jednotiek **viacej** ako v roku 2013.

Počet knižničných jednotiek po prepočítaní s celkovým počtom registrovaných používateľov a potenciálnych používateľov vyzeral podobne ako v predchádzajúcom štatistickom období, a to: na **jedného registrovaného používateľa** pripadlo približne **21 zväzkov**, na **jedného potenciálneho používateľa** pripadlo **12 zväzkov**, na **jedného registrovaného používateľa z radov žiaka** pripadlo približne **24 zväzkov** a na **jedného potenciálneho používateľa z radov žiaka** pripadlo **14 zväzkov**. Uvedený údaj môžeme pokladať za pozitívny, keďže *Model školskej knižnice* odporúča, aby na jedného registrovaného používateľa z radov žiakov pripadalo 10 zväzkov.

Podľa celkového štatistického sumára sa oproti roku 2013 znížil počet špeciálnych dokumentov až o 50 % z dôvodu opravy štatistického omylu za predchádzajúce obdobie. V roku 2013 totiž viaceré školské knižnice do tohto štatistického údajja namiesto uvedenia počtu knižničných jednotiek napríklad z firemnej literatúry, noriem, tlačených hudobnín nesprávne vykazovali odbornú literatúru.

Počet **titulov dochádzajúcich periodík** po prepočítaní na jednu školskú knižnicu predstavoval približne **7 titulov**. V porovnaní s rokom 2013 je to pokles približne o jeden titul.

Školské knižnice dopĺňali knižničné fondy formou nákupu, darom, výmenou, bezodplatným prevodom, náhradou za stratený dokument atď. **Ročný prírastok** po prepočítaní na jedného registrovaného používateľa bol **0,49 titulu**. Oproti roku 2013 sa nepatrne znížil, a to konkrétne o 0,02 titulu. Uvedený ročný prírastok predstavuje približne **16 % z optimálneho ročného prírastku**. *Model školskej knižnice* totiž odporúča školským knižniciam, aby každý rok zakúpili 3 zväzky na jedného registrovaného používateľa.

Je vhodné poznamenať, že ročný prírastok knižničných jednotiek sa zvýšil aj vďaka finančným prostriedkom zo **štrukturálnych fondov Európskej únie**. Napríklad v rámci operačného programu Vzdelávanie **27 školských knižníc** zakúpilo do svojich školských knižníc spolu **32 268 knižničných jednotiek** (v celkovej sume 401 316 €), čo predstavuje až 39 % ročného prírastku získaného formou nákupu.

Školské knižnice vyradili zo svojich knižničných fondov **87 140 knižničných jednotiek**, a to najmä pre ich duplicitu, obsahovú zastaranosť alebo fyzické poškodenie.

Počet knižničných jednotiek **spracovaných automatizovane** tvoril približne **30 %** z celkového počtu evidovaných knižničných jednotiek, čo je oproti roku 2013 **nárast približne o 8 %**.

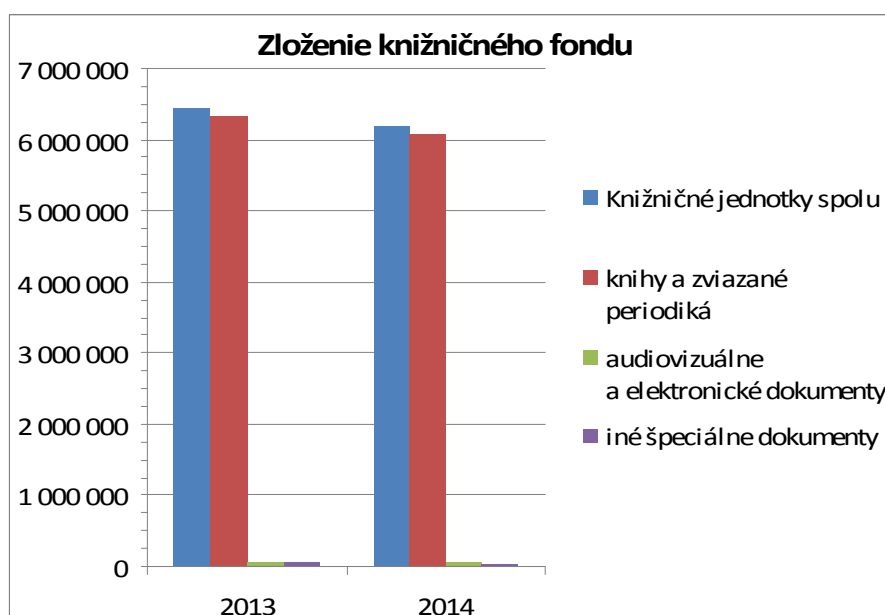
Na základe vybraných štatistických údajov metodickým centrom pre školské knižnice o počte automatizovane spracovaných knižničných jednotiek v školských knižniciach, ktoré si zakúpili automatizovaný knižnično-informačný systém v rámci rozvojového projektu *Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc* v rokoch 2006 – 2009, 2011 a 2013, bolo zistené, že **400 podporených školských knižníc** k 31. 12. 2014 malo automatizovaným spôsobom spracovaných **1 387 827 knižničných jednotiek**, čo predstavovalo **81 % z celkového počtu evidovaných knižničných jednotiek** z ich knižničných fondov (tabuľka 4).

Na základe sumáru uvedených štatistických údajov bolo ďalej zistené, že z celkového počtu 1 633 školských knižníc malo **256 školských knižníc spracovaný k 31. decembru 2014 celý knižničný fond automatizovaným spôsobom**. Je vhodné poznamenať, že niekoľko desiatok školských knižníc má spracovaný knižničný fond len v elektronických programoch, napríklad v programe aScAgenda, ktoré zatiaľ nespĺňajú všetky predpísané zákonné podmienky vedenia odbornej evidencie.

Tabuľka 3 Knižničný fond

Ukazovateľ		2013	2014	Nárast/pokles (%)
Knižničné jednotky spolu		6 445 485	6 173 063	-4,23
v tom	knihy a zviazané periodiká	6 321 956	6 071 655	-3,96
	audiovizuálne a elektronické dokumenty	60 593	69 984	+15,50
	iné špeciálne dokumenty	62 936	31 424	-50,07
Počet titulov dochádzajúcich periodík		13 209	11 667	-11,67
Ročný prírastok knižničných jednotiek		172 041	145 893	-15,20
Úbytky knižničných jednotiek		91 926	87 140	-5,21
Knižničné jednotky spracované automatizovane celkom		1 727 015	1 869 473	+8,25

Graf 3 Zloženie knižničného fondu

Tabuľka č. 4 Počet automatizovane spracovaných knižničných jednotiek v školských knižniciach, ktoré si zakúpili automatizovaný knižnično-informačný systém v rámci rozvojového projektu ministerstva školstva *Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc*

Ukazovateľ	Počet ŠK so zakúpenými KIS	KJ spolu k 31. 12. 2014	KJ spracované automatizovane k 31. 12. 2014	%
Okresný úrad Bratislava	37	168 673	119 755	71
Okresný úrad Trenčín	52	231 196	182 620	79
Okresný úrad Trnava	37	155 472	124 252	80
Okresný úrad Nitra	53	201 159	178 893	89
Okresný úrad Žilina	84	374 227	327 206	87
Okresný úrad Banská Bystrica	27	130 753	104 786	80
Okresný úrad Prešov	72	263 746	184 930	57
Okresný úrad Košice	38	198 766	165 385	83
Spolu	400	1 723 992	1 387 827	81

POČET POUŽÍVATEĽOV

Na základe štatistických informácií (tabuľka 5) môžeme skonštatovať, že počet **registrovaných používateľov** tvoril **60 %** z celkového počtu **potenciálnych používateľov**. V porovnaní s rokom 2013 je to **nárast o 2 %**.

Percento **registrovaných používateľov z radov žiakov** predstavovalo **59 %**. Oproti predchádzajúcemu roku je to rovnaký **nárast o 1 %**.

Z celkového počtu 1 633 školských knižníc vykázalo **rovnaký počet registrovaných i potenciálnych používateľov 441 školských knižníc**. To znamená, že všetci členovia školskej komunity využívali knižnično-informačné služby, ktoré im poskytovala ich školská knižnica.

Za povšimnutie stojí skutočnosť, že **najväčší percentuálny podiel registrovaných používateľov** z celkového počtu potenciálnych používateľov z **radov žiakov** mali **školské knižnice v špeciálnych školách** (66,04 %). Druhé v poradí skončili **školské knižnice v základných školách** (63,85 %) a tretie v poradí **školské knižnice v stredných školách** (48,77 %).

Najväčší percentuálny podiel registrovaných používateľov z celkového počtu potenciálnych používateľov z **radov pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov** mali opäť **školské knižnice v špeciálnych školách** (82,20 %). O niečo menej mali **školské knižnice v základných školách** (74,38 %) a najmenej mali **školské knižnice v stredných školách** (65,90 %).

Tieto štatistické informácie boli získané na základe spracovaných súhrnných štatistických výkazov uvedených druhov škôl.

Školské knižnice poskytovali knižnično-informačné služby okrem pedagogickým a odborným zamestnancom a žiakom aj iným používateľom (0,99 %), a to **nepedagogickým zamestnancom** a v prípade integrovaných školských knižníc aj **verejnosti**.

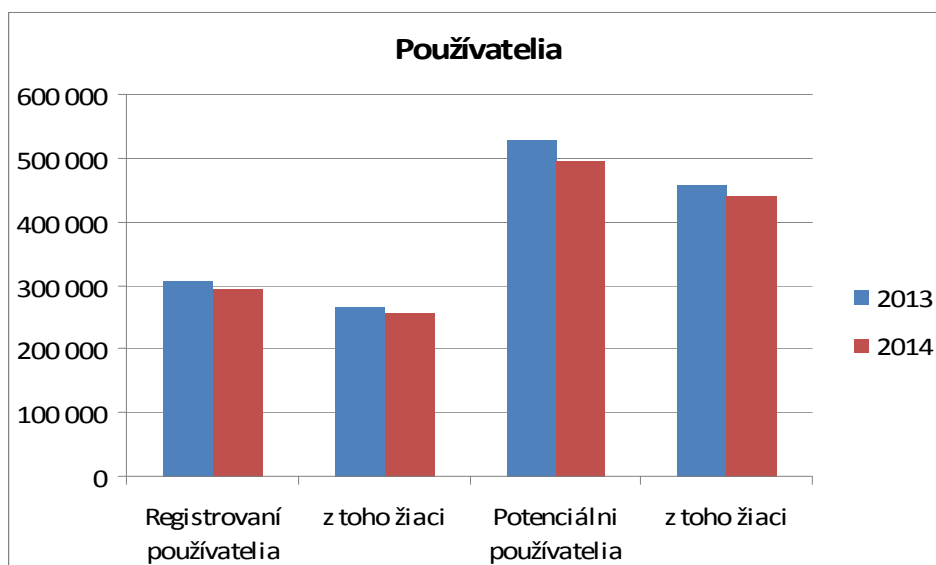
Celkový počet všetkých návštevníkov školských knižníc bol **1 415 612** (fyzických návštev). Po prepočítaní uvedeného počtu návštevníkov s celkovým počtom registrovaných používateľov bolo zistené, že **jeden registrovaný používateľ navštívil približne päťkrát** školskú knižnicu počas celého kalendárneho roka 2014. Pri prepočítaní počtu návštevníkov vykázaných za školské knižnice jednotlivých druhov škôl s ich počtom návštevníkov bolo zistené, že jeden registrovaný používateľ priemerne navštívil svoju školskú knižnicu **päťkrát v základnej škole, štyrikrát v strednej škole a rovnako štyrikrát aj v špeciálnej škole.**

Je potrebné uviesť, že v skutočnosti bol počet návštevníkov školských knižníc oveľa vyšší. V priebehu zberu štatistických údajov bolo zistené, že veľké množstvo školských knižníc si neosvojilo metodiku evidencie návštevníkov školskej knižnice a že v rámci tohto ukazovateľa neevidovali všetky osoby – návštevníkov, ktorí počas celého kalendárneho roka 2014 využili knižnično-informačné služby školskej knižnice (napr. výpožičky knižničných dokumentov, prístup na internet, poskytovanie kópií informačných dokumentov, využitie multimediálneho zariadenia) alebo sa zúčastnili vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí, ktoré školská knižnica realizovala vo svojich priestoroch alebo mimo svojich priestorov (napr. v triede, aule školy, telocvični, kultúrnom dome, domove služieb, prírode).

Tabuľka 5 Používatelia

Ukazovateľ		2013	2014	Nárast/pokles (%)
Registrovaní používatelia		306 594	296 527	-3,28
z toho	pedagog./odborní zamestnanci	35 519	34 610	-2,56
	žiaci	267 227	258 986	-3,08
Potenciálni používatelia		527 581	497 055	-5,79
z toho	pedagog./odborní zamestnanci	50 638	48 283	-4,65
	žiaci	459 336	440 331	-4,14

Graf 4 Používatelia

VÝPOŽIČKY

Na základe tabuľkového spracovania štatistických informácií o počte poskytnutých výpožičiek (tabuľka 6) a po prepočítaní celkového počtu výpožičiek na **jedného registrovaného používateľa**, ktorý bol **5,11 výpožičiek**, možno skonštatovať, že tento výsledok sa oproti roku 2013 **zvýšil o 0,76 výpožičky**.

Po prepočítaní výpožičiek odbornej literatúry a krásnej literatúry s počtom registrovaných používateľov z radov žiakov pripadli na **jedného žiaka približne 4 výpožičky**. V tomto prípade sa **zvýšil** počet výpožičiek o **0,58 výpožičky**.

Na základe spracovaných súhrnných štatistických výkazov uvedených druhov škôl a vykonania uvedeného prepočtu bolo zistené, že **rovnaký počet výpožičiek odbornej literatúry a krásnej literatúry na jedného registrovaného žiaka** bol dosiahnutý v **školských knižniciach základných škôl** (3,95 výpožičiek). O niečo **menší počet výpožičiek na jedného registrovaného žiaka**, ako je uvedený priemer, vykázali **školské knižnice stredných škôl** (2,78 výpožičiek). **Najmenší počet výpožičiek na jedného registrovaného žiaka** pripadol v **školských knižniciach špeciálnych škôl** (2,22 výpožičiek).

Po prepočítaní výpožičiek odbornej literatúry a krásnej literatúry s počtom registrovaných používateľov z radov pedagogických a odborných zamestnancov pripadlo na **jedného pedagogického a odborného zamestnanca približne 12 výpožičiek**.

Za povšimnutie stojí, že **najväčší počet výpožičiek na jedného registrovaného pedagogického a odborného zamestnanca** pripadol v **školských knižniciach stredných škôl** (22,28 %), **oveľa menší bol v školských knižniciach základných škôl** (7,39 %) a **najmenší bol v školských knižniciach špeciálnych škôl** (5,93 %).

Tieto údaje boli získané na základe prepočítania počtu registrovaných pedagogických a odborných zamestnancoch s počtom výpožičiek uvedených v súhrnných štatistických výkazov za jednotlivé druhy škôl.

Kvôli objektívnosti je potrebné zdôrazniť, že **počet vykázaných výpožičiek by bol v skutočnosti oveľa vyšší**, keby školskí knihovníci systematicky evidovali najmä:

- prezenčné výpožičky žiakov a učiteľov počas vyučovacích hodín v školských knižniciach,
- prezenčné výpožičky učiteľov len na jednu vyučovaciu hodinu v triede,
- absenčné výpožičky pedagogických zamestnancov, odborných zamestnancov a žiakov v pravidelných mesačných intervaloch,
- absenčné výpožičky a prezenčné výpožičky periodík.

Pri riadenom rozhovore so školskými knihovníkmi bolo opäť zistené, že niektorí školskí knihovníci vypožičali pedagogickým zamestnancom a odborným zamestnancom veľké množstvo kníh do ich kabinetov, pričom výpožičky nielen **nepredlžovali** v mesačných intervaloch, ale ich vôbec **ani nevykazovali** ako výpožičky v danom kalendárnom roku.

Za uvedené obdobie boli na základe sumáru štatistických údajov zistené tieto **negatívne skutočnosti**:

- 221 školských knižníc poskytlo menej výpožičiek odbornej literatúry pedagogickým a odborným zamestnancom ako 10 výpožičiek,
- 476 školských knižníc poskytlo menej výpožičiek krásnej literatúry pedagogickým a odborným zamestnancom ako 10 výpožičiek,
- 446 školských knižníc poskytlo menej výpožičiek odbornej literatúry žiakom ako 10 výpožičiek,
- 56 školských knižníc poskytlo menej výpožičiek krásnej literatúry žiakom ako 10 výpožičiek,
- 238 školských knižníc vôbec neevidovalo alebo neposkytovalo prezenčné výpožičky,
- 616 školských knižníc neposkytovalo absenčné výpožičky.

Tieto negatívne zistenia sú dôsledkom aj toho, že niektoré školské knižnice buď naďalej ponechali knihy v kabinetoch bez toho, aby ich zaevidovali v knižničnom fonde a následne ich vypožičanie evidovali v evidencii výpožičiek, alebo poskytovali knižnično-informačné služby len v mimoriadnych prípadoch. Niektorí zriaďovatelia školských knižníc pristupovali k samotným školským knižniciam ako ku skladu kníh, čo je úplne v rozpore so zákonom o knižniciach.

Školské knižnice poskytli v rámci medziknižničnej výpožičnej služby iným knižniciam v rámci Slovenskej republiky **19 knižničných jednotiek** a z iných knižníc v rámci Slovenskej republiky si vypožičali **187 knižničných jednotiek**.

Po prepočítaní študijných a čitateľských miest s počtom školských knižníc pripadlo na jednu školskú knižnicu približne **11 študijných a čitateľských miest**. Oproti roku 2013 pribudlo jedno študijné a čitateľské miesto.

Celková plocha školských knižníc sa oproti roku 2013 **zmenšila** o 1 624 m² (2 %). Po prepočítaní celkovej plochy školských knižníc v m² s počtom školských knižníc sa zistilo, že celková plocha **jednej školskej knižnice je 43,63 m²**. Na základe tohto zistenia musíme skonštatovať, že školské knižnice nie sú stále umiestnené v optimálnych priestoroch.

Podľa odporúčania *Modelu školskej knižnice* by mala plocha na poskytovanie knižnično-informačných služieb zabrať 93 m² pre používateľov školskej knižnice v škole s počtom žiakov do 249, 186 m² v škole s počtom žiakov od 250 do 500 žiakov a 279 m² v škole s počtom žiakov nad 500.

Na základe prepočtu celkového počtu prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň s počtom školských knižníc sa ukázalo, že jedna školská knižnica poskytovala knižnično-informačné služby v priemere **šest' hodín**. Je potrebné poznamenať, že na jednej strane do týchto prevádzkových hodín už mnohé školské knižnice započítali časový priestor pre pravidelné vyučovacie hodiny v školskej knižnici, ktoré sa stali pevnou súčasťou prevádzkových hodín danej školskej knižnice. Na druhej strane je potrebné uviesť, že až **283 školských knižníc** má otvorenú školskú knižnicu len **jednu hodinu týždenne** a **497 školských knižníc** má otvorenú školskú knižnicu **dve hodiny týždenne**.

V porovnaní s odporúčaním *Modelu školskej knižnice* uvedené **prevádzkové hodiny** v sledovanom období predstavovali **22,40 % z optimálneho počtu výpožičných hodín**. Podľa neho by mala byť školská knižnica otvorená 5 hodín denne a minimálne dvakrát

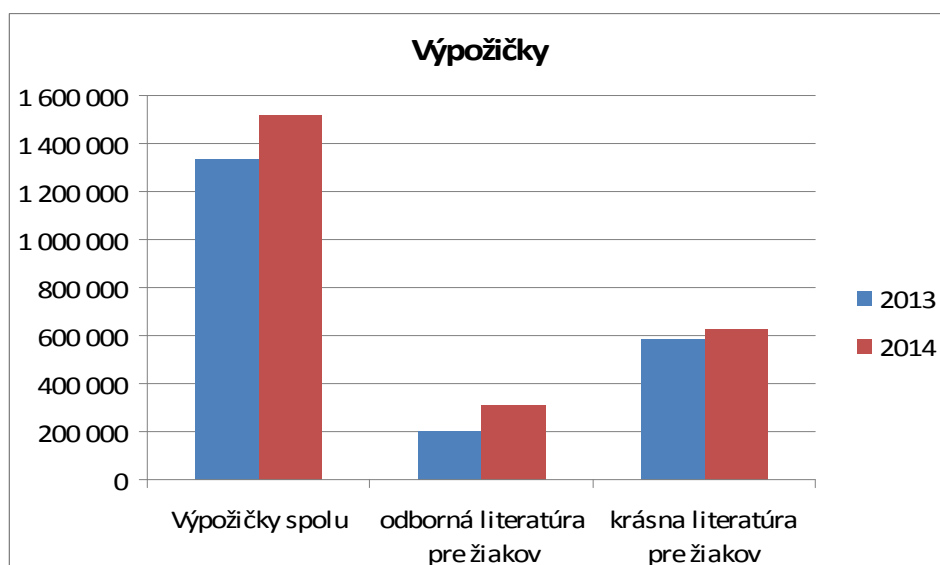
do týždňa aj v popoludňajších hodinách, a to do 16. hodiny. V integrovaných knižniciach by sa mali knižnično-informačné služby poskytovať takisto najmenej dvakrát do týždňa, a to až do 18. hodiny.

Nad rámec odporúčania *Modelu školských knižníc* poskytovalo svoje knižnično-informačné služby **72 školských knižníc**. Namiesto odporúčaných 25 výpožičných hodín boli otvorené v rozpätí od 26 až 40 hodín týždenne.

Tabuľka 6 Výpožičky

Ukazovateľ		2013	2014	Nárast/pokles (%)
Výpožičky spolu		1 333 583	1 516 383	+13,71
z toho literatúra	pre pedag. zamestnancov	odborná	330 522	+2,25
		krásna	99 266	-1,94
	pre žiakov	odborná	305 950	+54,37
		krásna	621 774	+6,81
Medziknižničná výpožičná služba iným knižniciam		21	19	-9,52
Medziknižničná výpožičná služba z iných knižníc		209	187	-10,53
Počet študijných a čitateľských miest		17 008	17 250	+1,42
Celková plocha knižnice v m ²		72 870	71 246	-2,23
z toho priestory pre používateľov v m ²		64 144	64 198	+0,08
Počet prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň		9 639	9 144	-5,14

Graf 5 Výpožičky

PODUJATIA PRE POUŽÍVATEĽOV

Školské knižnice realizovali pre svojich používateľov popri poskytovaní knižnično-informačných služieb aj **vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia** (tabuľka 7). Po prepočítaní počtu vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí s počtom školských knižníc sa zistilo, že každá školská knižnica zorganizovala približne **18 podujatí**, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2013 **pokles o jedno podujatie**.

Školské knižnice organizovali moderné a pestré akcie na podporu čítania, vzdelávania a zmysluplného trávenia voľného času. Na jednej strane umožnili žiakom, aby pred väčším či menším kolektívom predviedli svoje schopnosti, vedomosti, talenty, odvahu. Na druhej strane podporili ich informačné zručnosti, prebudili v nich túžbu po poznaní, vedomostiach a sebazdokonaľovaní, upevnili v nich dôveru vo vlastné schopnosti, zábavnou formou ich pritiahli ku knihám a posilnili v nich aj zdravé sebedovetie. Snažili sa upevniť ich vzťah k čítaniu, ktoré žiakom pomáha rozvíjať ich inteligenciu, fantáziu, predstavivosť, zlepšuje ich jazykové a komunikačné zručnosti, rozširuje ich slovnú zásobu, uspokojuje ich emocionálne potreby, kultivuje estetické cítenie, zúšľachtuje etické hodnoty, napomáha rozlišovať dobro od zla.

S cieľom podporiť **rozvoj čitateľskej gramotnosti** realizovali napríklad hodiny hlasného čítania, čitateľské dielne, čitateľské maratóny, literárne a recitačné súťaže, vedomostné kvízy, besedy so spisovateľmi či inými celoslovenskými alebo regionálnymi významnými osobnosťami, žiacke besedy o prečítaných knihách, prezentácie knižničných noviniek, literárne pásma o spisovateľoch formou powerpointových prezentácií alebo literárnych medailónikov, dramatizácie rozprávok, rozprávkové dopoludnia alebo rozprávkové popoludnia, rozhlasové relácie, literárne karnevaly či literárne exkurzie.

Redakčné tímy pri tvorbe **školských časopisov** naďalej využívali priestory svojich školských knižníc, ich knižničné fondy či informačné a komunikačné technológie. Súčasťou týchto časopisov boli vždy informácie o realizovaných aktivitách školskej knižnice, knižné novinky a ukážky vlastnej tvorby žiakov. Školskí knihovníci vykonávali poväčšine dohľad v oblasti jazykového a koncepčného poradenstva.

Pri realizácii rôznych foriem a metód kolektívnej práce so svojimi používateľmi sa školské knižnice inšpirovali aj celoslovenskými či medzinárodnými projektmi určenými na podporu čítania.

Príklady vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí v sledovanom období:

- V mesiaci marec sa viacero **školských knižníc** zapojilo do **15. ročníka Týždňa slovenských knižníc**. Cieľom podujatia bolo pozitívne zviditeľniť knižnice ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom najrozmanitejších aktivít a podujatí.
- **99 školských knižníc** z celkového počtu 221 prihlásených knižníc sa zúčastnilo **medzinárodného podujatia *Noc s Andersenom 2014***, ktorého koordinačným centrom na Slovensku bol Spolok slovenských knihovníkov a knižníc. Cieľom tohto podujatia bola podpora čítania prostredníctvom čítania rozprávok, súťaží, hier a rôznych iných akcií.

- **Viacero školských knižníc** sa zapojilo v mesiaci apríl do celoslovenskej kampane **Les ukrytý v knihe**, ktorú každoročne pripravuje Národné lesnícke centrum v spolupráci s partnermi Lesy Slovenskej republiky š.p. a Mondi SCP a.s. Poslaním tejto kampane je poukázať na význam lesa a lesníctva pre spoločnosť a súčasne na potrebu ochrany životného prostredia cez zdanlivo obyčajnú papierovú knihu. V období trvania tejto kampane školské knižnice pripravovali pre svojich čitateľov rôzne aktivity. Napríklad čítanie kníh s lesnou tematikou, stretnutie s lesníkmi, besedy, premietanie filmov, výstavy a ďalšie tvorivé činnosti na tému les.
- **Veľa školských knižníc** sa zapojilo do **7. ročníka celoslovenského projektu Čítajme si**, ktorý sa konal v knižniciach a školách po celom Slovensku. Vyše 37 000 tisíc žiakov čítalo knihu, ktorú si vybrali samotní organizátori čitateľského maratónu na školách. Simultánne čítanie prebiehalo 5. júna 2014 od 9.00 do 15.00 hodiny. Podujatie zorganizovala Linka detskej istoty pri SV UNICEF v spolupráci so Slovenskou asociáciou knižníc, Spolkom slovenských knihovníkov a knižníc a Vydavateľstvom Slovart. Cieľom projektu bolo zapojiť čo najväčší počet detí do čítania, ktoré v posledných rokoch podľa organizátorov tohto projektu vytláčajú moderné technické zariadenia počnúc počítačom cez televízor až po mobil.

Projekty metodického centra pre školské knižnice zamerané na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov základných škôl a stredných škôl:

Metodické centrum pre školské knižnice v mesiaci október 2014 zorganizovalo tri projekty na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti, ktorých sa spolu zúčastnilo **168 832 žiakov a ostatných členov školských komunit a vzácnych hostí z 1 219 slovenských a českých základných škôl a stredných škôl.**

5. ročník česko-slovenského projektu *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha*

Ako prvý v poradí pri príležitosti októbra – **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2014** zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica v spolupráci s Národným pedagogickým múzeom a knižnicou J. A. Komenského v Prahe **5. ročník česko-slovenského projektu *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha.*** Česko-slovenský projekt bol určený pre základné školy a osemročné gymnáziá. Jeho cieľom bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci mohli na záložkách ľubovoľnou technikou stvárniť svoju obľúbenú knihu. Výmenu záložiek mohli slovenské školy využiť aj k nadviazaniu spolupráce, kontaktov alebo poznávaniu života žiakov v Českej republike a zároveň aj ako prierezovú tému do Školského vzdelávacieho programu alebo ako súčasť školského projektu.

Do česko-slovenského projektu sa prihlásilo **822 škôl s celkovým počtom žiakov 105 911**, z toho bolo:

- **239 českých základných škôl** s celkovým počtom 28 94 žiakov a
- **583 slovenských škôl** s celkovým počtom 77 517 žiakov.

Žiaci vyrábali záložky rôznych tvarov a prevažne na určenú tému *Moja obľúbená kniha* počas vyučovacích hodín, v školskom klube detí, v rámci krúžkovej činnosti alebo doma podľa svojich schopností, možností a veku. Mladších žiakov zaujímali najmä rozprávky a príbehy o zvieratkách (napr. Krtko, Čin-Čin, Maťko a Kubko). Starších žiakov zase skôr zaujímali encyklopédie, dobrodružné, strašidelné a romantické príbehy (napr. Robinson Crusoe, Klub

záhad, Anna zo Zeleného domu). Počas výroby záložiek mnohí žiaci pred svojimi spolužiakmi prezentovali svoje obľúbené knihy a rozprávali, prečo si ich vybrali ako motív na svoju záložku. Doplnujúcim programom výroby záložiek boli často čitateľské maratóny, literárne kvízy, čítanie rozprávok staršími žiakmi prváčikom, žiacke besedy o prečítaných knihách alebo aj besedy so slovenskými regionálnymi spisovateľmi. Zriedkavo aj príprava powerpointových prezentácií alebo cédečiek s informáciami a fotografiami o svojich obciach, mestách alebo školách určená pre partnerské školy.

Väčšina základných škôl do balíka so záložkami pribalila priateľské listy, fotografie žiakov, ktorí vyrábali záložky, školské časopisy, zbierky žiackych literárnych a výtvarných prác, propagačné a informačné materiály o škole alebo obci či meste, darčkové predmety, drobné športové doplnky alebo knihy od slovenských alebo českých spisovateľov. Žiaci na zadnú stranu záložky písali svoje poštové adresy, e-mailové adresy alebo facebookové kontakty, aby mohli medzi sebou navzájom komunikovať. Skoro všetky zúčastnené školy si z priateľských záložiek urobili výstavky buď v aule školy, alebo v priestoroch školskej knižnice, prípadne v triedach. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce. Niektoré si už dohodli aj vzájomnú návštevu škôl vo forme školského výletu.

Výmena záložiek na jednej strane prispela k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami a ukázala im ďalšie možnosti spolupráce v budúcnosti. Na druhej strane prínos stanovenej témy *Moja obľúbená kniha* spočíval vo vzájomnom poznávaní českých a slovenských spisovateľov prostredníctvom odporúčaných obľúbených kníh samotnými žiakmi a ich motiváciou prečítať si práve tie kamarátove. Pridanou hodnotou projektu bolo aj zapojenie žiakov s mentálnym postihnutím, žiakov pochádzajúcich zo sociálne alebo jazykovo znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k čítaniu kníh.

3. ročník celoslovenského projektu *Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor*

Ako druhý v poradí zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica, takisto pri príležitosti októbra – **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2014**, pre slovenské stredné školy **3. ročník celoslovenského projektu *Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor***. Cieľom tohto celoslovenského projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi slovenskými strednými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci mohli na záložkách ľubovoľnou technikou stvárniť svoju školu, svoj študijný odbor. Stredné školy mohli výmenu záložiek využiť aj na nadviazanie vzájomnej spolupráce, kontaktov alebo na poznávanie života žiakov v rôznych kútoch Slovenska.

Do celoslovenského projektu sa prihlásilo **128 stredných škôl s celkovým počtom žiakov 8 585**.

Žiaci vyrábali záložky rôznych tvarov a s využitím ľubovoľnej techniky na tému *Moja škola, môj študijný odbor* najčastejšie počas vyučovacích hodín a v školskej knižnici. Na zadnú stranu záložiek často písali svoje mailové adresy a kontakty na sociálne siete. Doplnujúcim programom výroby záložiek boli rozhovory žiakov o prečítaných knihách, medzitriedne súťaže alebo oslava Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014.

Väčšina stredných škôl do balíka so záložkami pribalila priateľské listy, školské časopisy, propagačné materiály alebo darčkové predmety. Skoro všetky zúčastnené školy si zo svojich alebo aj z priateľských záložiek urobili výstavy, na webových sídlach svojich škôl uverejnili najkrajšie záložky, zorganizovali súťaž o najkrajšiu záložku buď priamo v priestoroch školy, alebo na svojom oficiálnom facebooku. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce.

Tento celoslovenský projekt prispel k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami, ukázal im ďalšie možnosti spolupráce v budúcnosti, umožnil im kreatívnu formou spropagovať svoje školy, zábavnou formou ich pritiahnúť ku knihám a v mnohých prípadoch aj posilniť ich dobrý vzťah ku školskej knižnici. Jeho pridanou hodnotou bolo oživenie vyučovacieho procesu a rovnako aj zvýšenie záujmu o literatúru, čítanie kníh.

10. ročník celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice*

Ako tretí v poradí, a to k **Medzinárodnému dňu školských knižníc** 27. októbra 2014, zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave 10. ročník celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice* na tému **Školské knižnice: Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegialita, rozmanitosť, vízia**. Cieľom celoslovenského projektu bolo zábavnými formami práce s knihou podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, školskej knižnici a k čítaniu, poznávaniu nového. Záštitu nad celoslovenským projektom prevzalo ministerstvo školstva.

Do celoslovenského projektu sa prihlásilo **269 školských knižníc v základných školách a stredných školách s celkovým počtom 54 336 účastníkov podujatí**.

Po sčítaní bodov udelených jednotlivými členmi odbornej komisie bolo určené výsledné poradie zúčastnených školských knižníc.

Piatim víťazom celoslovenského projektu (Základná škola s materskou školou, Župkov; Základná škola s materskou školou, Podzávoz, Čadca; Základná škola, Bukovina, Turzovka; Základná škola, Školská, Hliník nad Hronom; Základná škola s materskou školou, Uhrovec) venovala Slovenská pedagogická knižnica **knižné publikácie** do ich školských knižníc.

Zvláštnu cenu celoslovenského projektu (knihy v hodnote 150 €) venoval **Klub mladých čitateľov Albatros** (www.kmc.sk) prvej základnej škole, ktorá sa umiestnila mimo poradia víťazov (Základná škola s materskou školou, Brvnište).

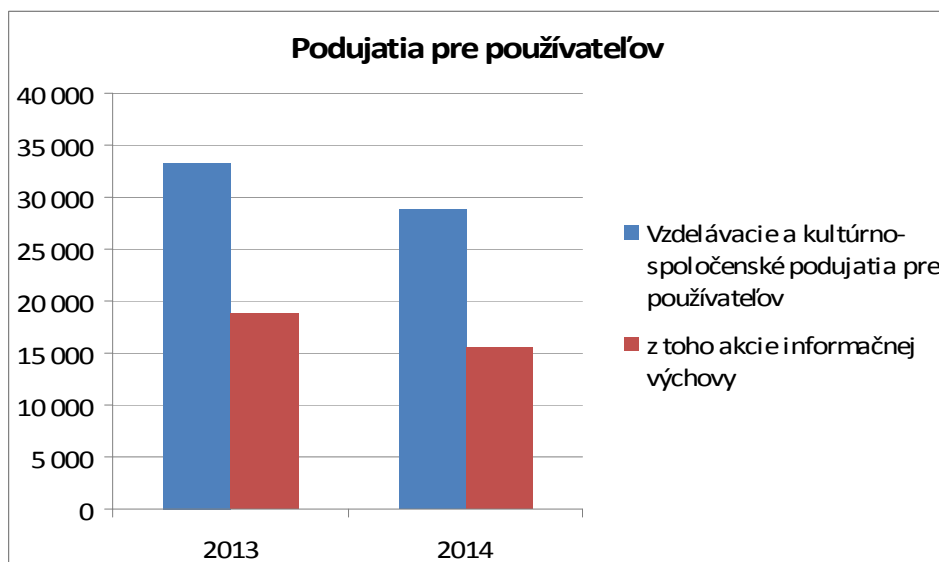
Školské knižnice v sledovanom období zorganizovali **15 573 akcií informačnej výchovy**, čo je **pokles** oproti roku 2013 až o **17 %**. Po ich prepočítaní s počtom školských knižníc pripadlo na jednu školskú knižnicu približne **10 akcií informačnej výchovy**. V porovnaní s rokom 2013 je to **pokles o jednu akciu**.

Dôvodom tohto poklesu je skutočnosť, že až **1 078 školských knižníc** nerealizovalo počas rok 2014 žiadnu akciu informačnej výchovy, dokonca ani len septembrové exkurzie vo svojej školskej knižnici pre žiakov prvých ročníkov základných škôl alebo stredných škôl.

Tabuľka 7 Podujatia pre používateľov

Ukazovateľ	2013	2014	Nárast/pokles (%)
Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia pre používateľov	33 354	28 752	-13,80
z toho akcie informačnej výchovy	18 758	15 573	-16,98

Graf 6 Podujatia pre používateľov

INFORMAČNÉ TECHNOLOGIE

Proces elektronizácie a internetizácie školských knižníc je číselne vyjadrený v tabuľke 8. Oproti roku 2013 niektoré **sledované ukazovatele zaznamenali nárast, iné pokles**.

Počet počítačových staníc v školských knižniciach sa zvýšil o **20**. Počet prístupných počítačových staníc pre používateľov školských knižníc sa znížil o **25** a počet pripojení pre týchto používateľov na školský internet sa znížil o **11**.

Na základe uvedených štatistických údajov možno skonštatovať, že v predchádzanom štatistickom období na **proces elektronizácie a internetizácie** pozitívne vplýval rozvojový projekt ministerstva školstva *Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc*, ktorý bol realizovaný v rokoch 2006 – 2009, 2011, 2013 (602 podporených školských knižníc v základných školách a stredných školách celkovou finančnou sumou 1 899 277,35 €). V rámci tohto projektu si podporené školské knižnice okrem iného zakúpili aj počítač pre školského knihovníka, počítač pre používateľov školskej knižnice a automatizovaný knižnično-informačný systém prevažne s online katalógom.

Dôkazom sú nasledovné údaje, ktoré boli získané po prepočítaní počtu školských knižníc s celkovým počtom počítačových staníc a s počtom počítačových staníc prístupných používateľom s pripojením na školský internet **pred realizáciou rozvojového projektu** (rok 2005) a **po roku od šiesteho realizovaného rozvojového projektu** (rok 2014).

V roku 2005 pripadlo na **jednu počítačovú stanicu** 7,95 školských knižníc, v roku 2014 to bolo **0,48 školskej knižnice**. V roku 2005 pripadlo na **jednu počítačovú stanicu prístupnú používateľom s pripojením na školský internet** 16,42 školských knižníc, v roku 2014 to bolo **0,87 školskej knižnice**.

Je potrebné skonštatovať, že skutočný stav ešte stále nezodpovedá odporúčaniu *Modelu školskej knižnice*, podľa ktorého by mala mať každá školská knižnica jeden počítač pre školského knihovníka a 5 počítačov pre používateľov školskej knižnice v škole s počtom žiakov do 500 žiakov a až 15 počítačov pre používateľov školskej knižnice nad 500 žiakov.

Za sledované obdobie **534 školských knižníc** v štátnom štatistickom zisťovaní uviedlo, že **vlastnia automatizovaný knižnično-informačný systém**. Pri overovaní informácií metodickým centrom pre školské knižnice bolo zistené, že z uvedeného počtu má reálne zakúpený automatizovaný knižnično-informačný systém len 451 školských knižníc. Ostatné majú elektronické programy, ktoré neumožňujú evidovať všetky povinné údaje v súlade s platnou legislatívou.

Až **400** školských knižníc si zakúpilo automatizovaný knižnično-informačný systém z finančných prostriedkov uvedeného rozvojového projektu ministerstva školstva. Zvyšné školské knižnice si ho zakúpilo z rozpočtov svojich základných škôl a stredných škôl. Ide najmä o tieto automatizované knižnično-informačné systémy: Clavius (286 školských knižníc), Knižničný systém pre malé a stredné knižnice (84 školských knižníc), Profilib Štart (68 školských knižníc), Libris (6 školských knižníc).

Údaje o počte automatizovaných knižnično-informačných systémov boli získané na základe vyžadanej evidencie distribútorov jednotlivých automatizovaných knižnično-informačných systémov a na základe dotazníkového výskumu metodického centra pre školské knižnice, ktorý bol realizovaný v roku 2010 pod názvom *Rozvojový projekt Ministerstva školstva Slovenskej republiky Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc 2006 – 2009*.

Online katalóg umiestnený na internete malo **104 školských knižníc**. Oproti roku 2013 je to pokles o 29 online katalógov. Z uvedeného počtu sprístupnilo online katalóg svojim používateľom 60 školských knižníc v základných školách, 51 školských knižníc v stredných školách a 5 školských knižníc v špeciálnych školách.

V skutočnosti by malo sprístupniť online katalóg svojim používateľom až **242 školských knižníc**. Tento údaj bol získaný na základe spomínaného dotazníkového prieskumu. Z uvedenej skutočnosti vyplýva, že až **138** školských knižníc buď neuviedlo ešte do prevádzky online katalóg pre technické problémy pri inštalácii modulov online katalógov, alebo nezabezpečilo pripojenie školskej knižnice na školský internet, prípadne nevenovalo dostatočnú pozornosť vyplňovaniu požadovaného štatistického údajja.

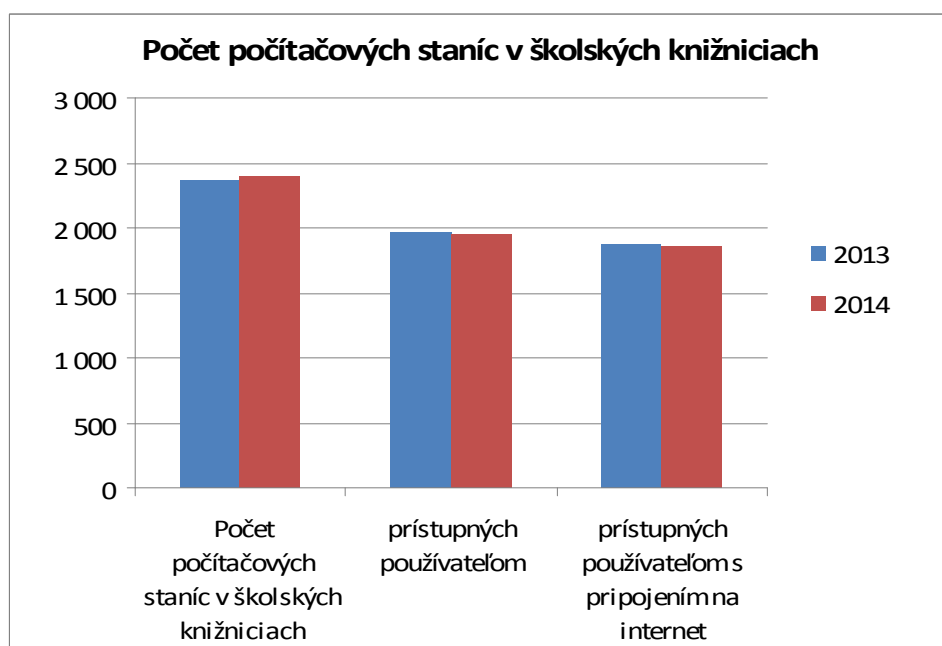
V sledovanom období **149 školských knižníc** uviedlo, že má webovú stránku knižnice. Z uvedeného počtu to bolo **88** školských knižníc v základných školách, **54** školských knižníc v stredných školách a **7** školských knižníc v špeciálnych školách. Oproti roku 2013 je to pokles o **4 školské knižnice**. Pre školské knižnice platí, že ich webová stránka je súčasťou webových sídiel materských inštitúcií (základných škôl, stredných škôl a špeciálnych škôl). V rámci týchto webových sídiel majú umiestnený link *Školská knižnica* alebo *Knižnica*, prostredníctvom ktorého **poskytujú základné informácie** o svojej činnosti, profile svojho

knížničného fondu, škále poskytovaných knižnično-informačných službách, knižných novinkách, pripravovaných alebo zrealizovaných akciách a o výpožičných hodinách.

Tabuľka 8 Informačné technológie

Ukazovateľ	2013	2014	Nárast/pokles (%)
Počet počítačových staníc v školských knižniciach	2 376	2 396	+0,84
Počet počítačových staníc prístupných používateľom	1 973	1 948	-1,27
Počet počítačových staníc prístupných používateľom s pripojením na internet	1 873	1 862	-0,59
Automatizovaný knižnično-informačný systém	518	534	+3,09
Online katalóg školskej knižnice na internete	133	104	-21,80
Webová stránka školskej knižnice	153	149	-2,61

Graf 7 Počet počítačových staníc v školských knižniciach

PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE

Kvantitatívne ukazovatele personálneho zabezpečenia školských knižníc (tabuľka 9) poukazujú na to, že prevláda počet zamestnancov bez odborného knihovníckeho vzdelania. Pretože z celkového počtu zamestnancov školských knižníc bolo až **97 % školských knihovníkov** bez knihovníckeho vzdelania a **3 %** s odborným knihovníckym vzdelaním. Podobné údaje boli dosiahnuté aj za predchádzajúce štatistické obdobie.

Na základe uvedeného možno povedať, že v školských knižniciach existuje nižšia úroveň profesionálneho zabezpečenia ich činnosti. Táto skutočnosť je takisto v rozpore s odporúčaním *Modelu školskej knižnice*, ktoré v súvislosti s požadovanou úrovňou vzdelania

školského knihovníka uvádza nielen poznanie základných odborných termínov a odborných pracovných postupov, ale aj ich efektívne využívanie, vykonávanie špecializovaných úkonov, poskytovanie praktických inštrukcií používateľom a podobne.

Funkciu školského knihovníka vykonávali prevažne učitelia slovenského jazyka a literatúry, ktorí nemali špeciálne upravený pracovný úväzok. Prácu v školskej knižnici vykonávali popri vyučovaní ako činnosť súvisiacu s výchovno-vzdelávacou činnosťou učiteľa.

Na základe riadeného telefonického rozhovoru so školskými knihovníkmi i s riaditeľmi základných škôl a stredných škôl možno povedať, že väčšia časť školských knihovníkov vykonávala túto funkciu rada. Menšia časť ju vykonávala len ako povinnosť, ktorá im bola uložená riaditeľom školy. Spoločným argumentom všetkých oslovených školských knihovníkov bolo **slabé, respektíve žiadne finančné ohodnotenie** (v roku 2014 až 1 406 školských knižníc nevyčlenilo žiadne mzdové náklady na školských knihovníkov; pre porovnanie v roku 2013 to bolo 1 532 školských knižníc) a ich **plné vyťaženie vyučovacími povinnosťami**.

Ďalšiemu vzdelávaniu školských knihovníkov sa venovalo Metodicko-pedagogické centrum. V rámci aktualizácie vzdelávania (akreditovaný vzdelávací program *Práca v školskej knižnici*) si v roku 2014 **zvýšilo stupeň odborného knihovníckeho vzdelania** v jeho regionálnom pracovisku Banská Bystrica **24 školských knihovníkov**.

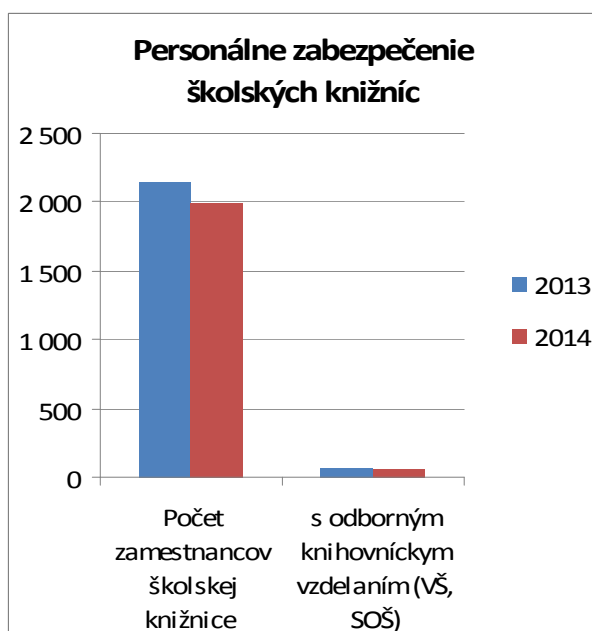
Školskí knihovníci využívali **odborné poradenstvo metodického centra pre školské knižnice**. Odborné konzultácie **poskytnuté elektronickou poštou** (v počte 1 164 písomne evidovaných konzultácií), **telefonickou formou** (v počte 427 písomne evidovaných konzultácií) alebo **osobnou návštevou** v školských knižniciach alebo **návštevou školských knihovníkov** v Slovenskej pedagogickej knižnici (v počte 5 písomne evidovaných konzultácií) boli zamerané najmä na otázky oživenia činnosti školskej knižnice, zrušenia školskej knižnice, vedenia prírastkového zoznamu, zoznamu úbytkov a iných povinných evidencií, postupu pri revízii knižničného fondu a vyradovaní knižničných jednotiek, vyplňania štatistických údajov o činnosti školskej knižnice za rok 2014, ako aj prípravy podujatí a akcií na rozvoj informačnej výchovy a čitateľskej gramotnosti.

Počet zamestnancov školských knižníc prepočítaný na **plnú zamestnanosť** sa oproti roku 2013 sa znížil **približne o 6 %**.

Tabuľka 9 Personálne zabezpečenie školských knižníc

Ukazovateľ		2013	2014	Nárast/pokles (%)
Počet zamestnancov školskej knižnice (fyzické osoby)		2 150	1 992	-7,35
z toho	zamestnanci s VŠ a so SŠ knihovníckym vzdelaním	66	59	-10,61
Počet zamestnancov (prepočítaný stav na plnú zamestnanosť)		289,1	271,7	-6,02

Graf 8 Personálne zabezpečenie školských knižníc

HOSPODÁRENIE ŠKOLSKÝCH KNIŽNÍC

Zriaďovatelia školských knižníc zabezpečovali prevádzku a činnosť školských knižníc v súlade s § 12 ods. 2 písm. d) zákona o knižniciach.

Celkový objem finančných prostriedkov na činnosť školských knižníc (tabuľka 9) sa oproti roku 2013 **znížil o 33 094 €**, čo predstavuje približne **pokles o 3 %**.

Mzdové náklady na školských knihovníkov sa však paradoxne oproti roku 2013 **zvýšili o 11 341 €**, čo predstavuje približne **nárast o 3 %**.

Finančné náklady na nákup knižničného fondu sa oproti predchádzajúcemu obdobiu **znížili o 9 541 €**, čo predstavuje približne **pokles o 1 %**.

Pri **prepočítaní celkových finančných nákladov vynaložených na činnosť školských knižníc s počtom školských knižníc, mzdových nákladov s počtom školských knihovníkov, finančných nákladov na nákup knižničného fondu s počtom školských knižníc, ďalej s počtom registrovaných používateľov a s počtom potenciálnych používateľov** bol zistený oproti predchádzajúcemu obdobiu **nárast** v niektorých sledovaných ukazovateľoch a v iných zase **pokles**.

Celkové finančné náklady na **činnosť jednej školskej knižnice** predstavovali **756,48 €**. Oproti roku 2013 je to **nárast o 35,38 €**

Mzdové náklady na **jedného školského knihovníka** predstavovali **214,18 €** Oproti roku 2013 je to **nárast o 21,02 €**

Finančné náklady na **nákup knižničného fondu do jednej školskej knižnice** predstavovali **455,70 €** Oproti roku 2013 je to **nárast o 27,21 €**

Finančné náklady na **nákup knižničného fondu na jedného registrovaného používateľa** z radov žiakov predstavovali **2,87 €** Oproti roku 2013 je to **nárast o 0,05 €**

Finančné náklady na **nákup knižničného fondu na jedného potenciálneho používateľa** z radov žiakov predstavovali **1,69 €** Oproti roku 2013 je to **takisto nárast o 0,05 €**

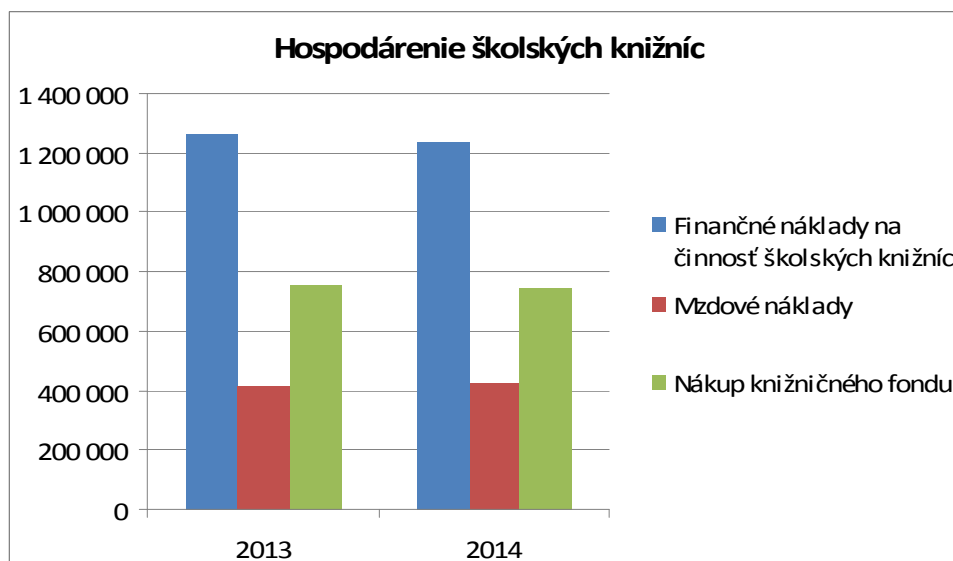
Je potrebné zdôrazniť, že **zlá ekonomická situácia v spoločnosti sa dotkla 630 školských knižníc**, ktoré nezískali **žiadne finančné prostriedky na svoju činnosť**, **1 406 školských knižníc**, ktoré nevykázali **žiadne mzdové náklady na školských knihovníkov**, a **722 školských knižníc**, ktoré nezískali **žiadne finančné prostriedky na nákup knižničného fondu**.

Na základe uvedeného možno skonštatovať, že len približne **61 % zriaďovateľov školských knižníc** vo svojich rozpočtoch vyčlenilo finančné prostriedky na činnosť svojich školských knižníc. A len približne **56 % školských knižníc** získalo zo svojich rozpočtov škôl finančné prostriedky na nákup knižničného fondu alebo získali finančné prostriedky zo **štrukturálnych fondov Európskej únie** v rámci operačného programu Vzdelávanie (napr. 27 školských knižníc získalo 401 316 €), **z grantových projektov** (napr. jedna školská knižnica získala až 11 166 €), **od nadácií** (napr. jedna školská knižnica získala až 3 015 €), popripade od **Rady rodičov**.

Tabuľka 10 Hospodárenie školských knižníc

Ukazovateľ	2013	2014	Nárast/pokles (%)
Finančné náklady na činnosť školských knižníc	1 268 424	1 235 330	-2,61
z toho			
mzdové náklady	415 298	426 639	+2,73
nákup knižničného fondu	753 706	744 165	-1,26

Graf 9 Hospodárenie školských knižníc

ČINNOSŤ METODICKÉHO CENTRA PRE ŠKOLSKÉ KNIŽNICE

Slovenská pedagogická knižnica je poverená metodickým riadením školských knižníc v oblasti tvorby metodických materiálov a poskytovaním odborného poradenstva.

Metodické centrum pre školské knižnice zastupuje len jeden zamestnanec, a to ústredná metodička pre školské knižnice.

Svoje **strategické poslanie plnilo** metodické centrum pre školské knižnice v roku 2014 viacerými **spôsobmi a formami**.

Odborné konzultácie pre školských knihovníkov

Odborná poradenská a konzultačná služba pre školských knihovníkov vo forme elektronickej pošty (1 164 konzultácií), telefonicky (427 konzultácií) a osobne (5 konzultácií), a to metodické návštevy v školských knižniciach alebo osobné návštevy školských knihovníkov v Slovenskej pedagogickej knižnici.

Priebežná aktualizácia informácií a dokumentov v časti Školské knižnice v rámci webového sídla Slovenskej pedagogickej knižnice

Webové rozhranie časti *Školské knižnice* obsahuje aktuálne informácie a dokumenty, ktoré sú vhodné pre činnosť školských knižníc a ktoré uľahčujú prácu školským knihovníkom (<http://www.spgk.sk/?aktuality>).

Vypracovanie a aktualizácia metodických materiálov:

- **Metodické usmernenie č. 1/2014 k obsahu Výkazu o školskej a akademickej knižnici za rok 2013 Škol (MŠ SR) 10 – 01**
Metodické usmernenie upravovalo podrobnosti vykazovania pre štátne štatistické zisťovanie v oblasti knižničného fondu, používateľov, výpožičiek a služieb, dopĺňajúcich ukazovateľov, informačných technológií, zamestnancov knižnice, hospodárenia a siete knižníc v súlade s Programom štátnych štatistických zisťovaní na roky 2012 – 2014 a administratívneho zberu údajov pre rezort školstva.
- **Metodické usmernenie č. 2/2014 k povinným evidenciám školskej knižnice**
Metodické usmernenie dopĺňalo postup pri povinných evidenciách školskej knižnice, ktorá bola zriadená v súlade so zákonom o knižniciach. Metodické usmernenie upravovalo postup pri odbornej evidencii knižničného fondu, evidencii používateľov, evidencii návštevníkov, evidencii výpožičiek, evidencii vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí a zvlášť evidencii akcií informačnej výchovy.
- **Metodický pokyn pre vyplňovanie štátneho štatistického výkazu o školskej a akademickej knižnici Škol (MŠVVŠ SR) 10 – 01 určeného na automatizované spracovanie (pokyny pre školské knižnice)**
Metodický pokyn bol vypracovaný v spolupráci s CVTI SR. Jeho cieľom bolo dosiahnuť precíznejšie vyplňovanie štátnych štatistických výkazov školskými knižnicami pri webovej aplikácii.
- **Metodický pokyn k oživeniu akvizičnej činnosti školskej knižnice, alebo k jej zrušeniu zriad'ovateľom školy v súlade s platnou legislatívou**

Metodický pokyn obsahoval podrobnosti pri utváraní a dopĺňaní knižničného fondu, poskytovaní knižnično-informačných služieb v súlade s platnou legislatívou a postup pri zrušení školskej knižnice v súlade so zákonom o knižniciach. Metodický pokyn bol zaslaný 83 školským knižniciam, ktoré poskytli za rok 2013 menej ako 50 prezenčných výpožičiek a absenčných výpožičiek.

- **Metodický pokyn k oživeniu akvizičnej činnosti školskej knižnice a všetkých odborných činností**

Metodický pokyn obsahoval podrobnosti pri oživení všetkých činností školskej knižnice v súlade s platnou legislatívou. Metodický pokyn bol zaslaný 9 školským knižniciam, ktoré poskytovali knižnično-informačné služby v rozpore s platnou legislatívou. Dotknuté školské knižnice boli finančne podporené v rámci rozvojového projektu ministerstva školstva *Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc*.

- **Metodický pokyn k uzatvoreniu povinných evidencií školskej knižnice k 31. 12. 2014**

Metodický materiál obsahoval podrobnosti pri uzatvorení povinných evidencií školskej knižnice v súlade s platnou legislatívou a pri autorizácii čiastkového elektronického prírastkového zoznamu za kalendárny rok 2014. Súčasťou materiálu bol aj **Vzor záznamu o uzatvorení prírastkového zoznamu za rok 2014**.

- **Metodický materiál *Automatizované knižnično-informačné systémy*** – aktualizovaný
Metodický materiál obsahuje históriu, zloženie modulov, základné technické a komunikačné zabezpečenie, cenník pre školské knižnice a referencie o vhodných automatizovaných knižnično-informačných systémov pre školské knižnice.

Metodické materiály spolu s metodickými pokynmi sú sprístupnené na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice*, link Zriadenie školskej knižnice.

- **Metodický materiál *Zoznam škôl s knižnično-informačnými systémami zakúpenými v rámci rozvojového projektu Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc MŠVVaŠ SR v rokoch 2006 – 2009, 2011 a 2013*** – aktualizovaný

Metodický materiál bol aktualizovaný pre odbory školstva okresných úradov v sídle kraja s cieľom dosiahnuť relevantnejšie údaje o školských knižniciach pri štátnom štatistickom zisťovaní údajov o školských knižniciach v oblasti automatizovaného spracovania knižničných jednotiek a využívania informačných technológií.

- **Metodický materiál *Podujatia na rozvoj čitateľskej gramotnosti*** – aktualizovaný

Metodický materiál obsahuje konkrétne príklady na realizáciu rôznych foriem a metód individuálnej alebo kolektívnej práce s používateľmi školskej knižnice. Osobitne sú v ňom uvedené projekty metodického centra pre školské knižnice na podporu čitateľskej gramotnosti a zvlášť projekty iných subjektov. Uvedený materiál je vhodný aj pre základné školy a stredné školy, ktoré majú len kabinetné zbierky, pretože účasť v niektorých projektoch nie je podmienená zriadením a činnosťou školskej knižnice.

- **Propagačný leták *Štruktúra webu časti Školské knižnice v rámci Slovenskej pedagogickej knižnice*** – aktualizovaný

Propagačný leták obsahuje mapu webového sídla Slovenskej pedagogickej knižnice – časti *Školské knižnice*, a to rozdelenie od kategórií na najvyššej úrovni cez kategórie na nižších úrovniach až po konkrétne dokumenty.

- **Adresár školských knižníc v Slovenskej republike** – aktualizovaný

Adresár obsahuje základné identifikačné údaje o zriadených školských knižniciach v súlade so zákonom o knižniciach. V sledovanom období sa aktualizoval v mesačných intervaloch, a to na základe zaslaných formulárov (kópií) o zriadení 12 školských knižníc, žiadostí o vyradení 138 školských knižníc (zrušení školských knižníc zákonným spôsobom), 1 759 žiadostí o aktualizáciu údajov o školských knižniciach zriadených v rokoch 2000 – 2013 a doplnení nových údajov (meno a priezvisko školského knihovníka, jeho mailová adresa a názov automatizovaného knižnično-informačného systému, ktorý školská knižnica využíva). Na základe spolupráce so sekciou informatiky ministerstva školstva boli v mesiaci november 2014 z adresára vymazané školské knižnice tých základných škôl, ktoré boli v mesiacoch január až november 2014 vyradené z registra škôl a školských zariadení ministerstva školstva. Na základe spolupráce s ministerstvom kultúry bola v mesiacoch júl a december 2014 vykonaná vzájomná kontrola zaslaných písomností zriaďovateľmi školských knižníc do *Zoznamu knižníc Slovenskej republiky* a *Adresára školských knižníc v Slovenskej republike*, a to buď vo forme oznamu o zrušení školskej knižnice v súlade s platnou legislatívou, alebo vo forme vyplneného formulára o zriadení školskej knižnice. Následne boli vykonané potrebné zmeny v oboch dokumentoch. *Adresár školských knižníc v Slovenskej republike* je sprístupnený verejnosti na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice*, a na informačnom portáli InfoLib, takisto v časti *Školské knižnice*.

Zorganizovanie 8. medzinárodnej konferencie Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl

8. medzinárodná konferencia *Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl* sa konala 15. mája 2014 pre viac ako sto školských knihovníkov z celého Slovenska, ako aj ďalších zástupcov pedagogickej a knihovníckej verejnosti zo Slovenskej republiky i z Českej republiky. Konferencie sa osobne zúčastnil aj **minister školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky Dušan Čaplovič**. Hlavné témy medzinárodnej konferencie boli: školská knižnica ako čitateľské, študijné, informačné a internetové centrum školy, projekty na podporu rozvíjania čitateľskej gramotnosti a informačnej výchovy v Slovenskej republike a Českej republike, prezentácia foriem a metód na formovanie čitateľských kompetencií. Cieľom medzinárodnej konferencie bolo charakterizovať špecifiká a úskalia činnosti školských knižníc, odovzdávať si praxou overené dobré skúsenosti, vzájomne sa obohatiť o nové informácie a rozvinúť užšiu spoluprácu medzi slovenskými a českými odborníkmi z pedagogickej a knihovníckej oblasti.

Príprava, realizácia a vyhodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu pre základné školy a osemročných gymnázií *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha*

V októbri, v Mesiaci školských knižníc sa **105 911 žiakov z 822 základných škôl a osemročných gymnázií zo Slovenskej republiky a Českej republiky** zapojilo do 5. ročníka česko-slovenského projektu *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha*. Česko-slovenský projekt zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica prostredníctvom svojho metodického centra pre školské knižnice a Národné múzeum a knižnica J. A. Komenského v Prahe prostredníctvom Centra pre školské knižnice. Jeho cieľom bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými

gymnáziami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Výmenu záložiek mohli slovenské základné školy a osemročné gymnáziá využiť aj k nadviazaniu spolupráce, kontaktov alebo poznávaniu života žiakov v Českej republike, a zároveň aj ako prierezovú tému v Školskom vzdelávacom programe alebo ako súčasť projektov školy. Vyhodnotenie česko-slovenského projektu je sprístupnené na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice*, link **Česko-slovenský projekt Záložka do knihy spája školy**.

Príprava, realizácia a vyhodnotenie 3. ročníka celoslovenského projektu pre stredné školy *Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor*

V októbri, takisto pri príležitosti Medzinárodného mesiaca školských knižníc sa **8 585 žiakov zo 128 stredných škôl** zapojilo do 3. ročníka celoslovenského projektu *Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor*. Celoslovenský projekt zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica prostredníctvom svojho metodického centra pre školské knižnice. Jeho cieľom bolo nadviazanie kontaktov medzi slovenskými strednými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh, ktoré žiaci mohli vyrobiť ľubovoľnou technikou. Stredné školy mohli výmenu záložiek využiť na nadviazanie vzájomnej spolupráce, kontaktov alebo na poznávanie života žiakov v rôznych kútoch Slovenska. Vyhodnotenie celoslovenského projektu je sprístupnené na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice*, link **Celoslovenský projekt Záložka do knihy spája školy**.

Príprava, realizácia a vyhodnotenie 10. ročníka celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice k Medzinárodnému dňu školských knižníc*

Pri príležitosti Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014 sa **269 školských knižníc** v základných školách a stredných školách s celkovým počtom **54 336 účastníkov** z radov žiakov, pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, rodičov a starých rodičov žiakov a ostatných členov miestnych samospráv zapojilo do 10. ročníka celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice*. Celoslovenský projekt zorganizovala Slovenská pedagogická knižnica prostredníctvom svojho metodického centra pre školské knižnice. Záštitu nad celoslovenským projektom prevzalo **ministerstvo školstva**. Cieľom celoslovenského projektu bolo zábavnými formami práce s knihou podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, k školskej knižnici, čítaniu a poznávaniu nového. Školská knižnica, ktorá sa chcela zúčastniť uvedeného celoslovenského projektu, musela zorganizovať podujatie na tému *Školské knižnice: Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegiálna, rozmanitosť, vízia* práve **27. októbra 2014**. Piatim víťazom tohto celoslovenského projektu venovala Slovenská pedagogická knižnica **knižné publikácie** do ich školských knižníc. Partnerom celoslovenského projektu bol aj **Klub mladých čitateľov Albatros**, ktorý prvej školskej knižnici v základnej škole umiestnenej mimo poradia víťazov daroval knihy v sume 150 €. Vyhodnotenie celoslovenského projektu je sprístupnené na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice*, link **Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice**.

Vypracovanie informatívneho materiálu *Správa o stave školských knižníc za rok 2013 pre ministerstvo školstva*

Informatívny materiál bol predložený ministerstvu školstva v mesiaci jún 2014 s cieľom informovať o stave školských knižníc za uvedené obdobie a obsahoval základné informácie o právnych predpisoch platných pre školské knižnice, analýzu stavu školských knižníc za rok 2013, informácie o činnosti metodického centra pre školské knižnice a návrh opatrení

na skvalitnenie úrovně zabezpečenia činnosti a prevádzky školských knižníc v základných školách a stredných školách.

Príprava a realizácia celoslovenského odborného seminára zameraného na vedenie odborných evidencií a elektronizáciu školskej knižnice

Odborný seminár bol zorganizovaný v spolupráci s Krajskou knižnicou Karola Kmeťka v Nitre pre riaditeľov škôl a školských knihovníkov 4. apríla 2014. Zúčastnilo sa ho 95 účastníkov. V rámci seminára najskôr odznela prednáška ústrednej metodičky pre školské knižnice na tému *Odborná evidencia knižničného fondu a povinné evidencie školskej knižnice*. Následne bol prezentovaný knižnično-informačný systém Clavius, knižnično-informačný systém pre malé a stredné knižnice a knižnično-informačný systém ProfLib.

Odpočet stratégie rozvoja slovenského knihovníctva za roky 2008 – 2013

Materiál bol vypracovaný pre potreby ministerstva kultúry ako podklad pre prípravu dokumentu Stratégia rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020. Obsahoval vyhodnotenie plnenia strategických oblastí vyplývajúcich zo Stratégie rozvoja slovenského knihovníctva za roky 2008 – 2013 za sieť školských knižníc.

Prednášková činnosť

V rámci prednáškovej činnosti boli odprezentované **3 prednášky** ústrednou metodičkou pre školské knižnice. Prednášky zamerané na činnosť školských knižníc a aktivity metodického centra pre školské knižnice odzneli na odbornom seminári *Prezentácia knižnično-informačných systémov* v Krajskej knižnici Karola Kmeťka v Nitre na tému *Odborná evidencia knižničného fondu a povinné evidencie školskej knižnice*; na 8. medzinárodnej konferencii *Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl* v Univerzitnej knižnici v Bratislave na tému *Analýza stavu školských knižníc za rok 2013*; na odbornom celoštátnom seminári o literatúre pre deti a mládež v Národnom pedagogickom múzeu a knižnici J. A. Komenského v Prahe na tému *Školské knižnice na Slovensku*.

Publikačná činnosť

Informácie o činnosti školských knižníc, projektoch na podporu čítania žiakov základných škôl a stredných škôl a aktivitách metodického centra pre školské knižnice boli publikované v domácich a v zahraničných periodikách (*Duha, ITlib. Informačné technológie a knižnice, Knižnica, Učiteľské noviny*), v zborníku (*Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl*) a prostredníctvom Tlačovej agentúry Slovenskej republiky. Celkovo bolo publikovaných **9 článkov**.

Propagačná činnosť

Činnosť školských knižníc, projekty na podporu čítania žiakov základných škôl a stredných škôl a aktivity metodického centra pre školské knižnice boli propagované v **slovenských elektronických médiách** (Slovenský rozhlas, Rádio Regina a Rádio Viva – Metropol, informačný portál *ministerstva školstva*, informačný portál *InfoLib*, informačný portál *TASR*), v **zahraničných elektronických médiách** (informačný portál Národnej knižnice Českej republiky, konkrétne elektronické konferencie *Dršina* a *Andersen*).

Edičná činnosť

Edičná činnosť spočívala v zostavení a vydaní elektronického zborníka z **8. medzinárodnej konferencie Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl** v počte 150 kusov. V júni 2014 bol zborník distribuovaný všetkým účastníkom medzinárodnej konferencie.

Zborník je sprístupnený aj širokej verejnosti na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice www.spgk.sk, a to v časti *Školské knižnice* vo formáte pdf.

ZHRNUTIE

Na základe stručnej analýzy vybraných štatistických ukazovateľov školských knižníc za rok 2014 možno konštatovať nasledujúce **pozitívne zistenia**:

- **kvalitnejšie a úplnejšie poskytovanie knižnično-informačných služieb** žiakom, pedagogickým zamestnancom, odborným zamestnancom, prípadne členom miestnej komunity v integrovaných školských knižniciach (nárast ročného prírastku knižničných jednotiek formou nákupu zo štrukturálnych fondov Európskej únie, nárast počtu automatizovane spracovaných knižničných jednotiek, nárast počtu registrovaných používateľov z celkového počtu potenciálnych používateľov, nárast počtu výpožičiek na jedného registrovaného používateľa, zvlášť nárast výpožičiek odbornej literatúry z radov žiakov),
- **pretrvávajúci záujem o rozvoj čitateľskej gramotnosti a informačných schopností, zručností a návykov žiakov** (zapojenie 1 219 slovenských a českých základných škôl a stredných škôl zo Slovenskej a Českej republiky s celkovým počtom 168 832 žiakov, pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, rodičov žiakov, zriaďovateľov škôl a iných členov miestnych komunit do projektov metodického centra pre školské knižnice organizovaných na podporu čítania),
- **progresívny rozvoj elektronizácie školských knižníc** (nárast počtu počítačov a nárast počtu automatizovaných knižnično-informačných systémov).
- **pretrvávajúcu angažovanosť samotných zriaďovateľov školských knižníc a školských knihovníkov na prevádzke a činnosti svojich školských knižníc**, ktorí aktívne využívali odborné poradenstvo metodického centra pre školské knižnice (1 596 písomne evidovaných odborných konzultácií).

Analýza konštatuje aj **negatívne zistenia**, ktoré poukazujú na pretrvávajúce slabé miesta, ktoré sú buď výsledkom slabých stránok zriaďovateľov školských knižníc alebo samotných školských knihovníkov, alebo subjektov, ktoré vykonávali zber, schvaľovanie alebo spracovanie štátnych štatistických údajov. Ide napríklad o tieto zistenia:

- mnoho školských knižníc neposkytovalo buď žiadne prezenčné výpožičky (238 školských knižníc), alebo absenčné výpožičky (616 školských knižníc),
- mnoho školských knižníc malo výrazne znížené prevádzkové – výpožičné hodiny (283 školských knižníc malo otvorenú školskú knižnicu jednu hodinu týždenne a 497 len dve hodiny týždenne),
- mnoho školských knižníc nerealizovalo počas sledovaného obdobia žiadnu akciu zameranú na propagáciu svojej školskej knižnice alebo na prácu s informáciami (1 078 školských knižníc),
- niekoľko desiatok školských knižníc neuviedlo do prevádzky svoje online katalógy (138 školských knižníc),
- prevláda nižšia úroveň zabezpečenia činnosti školských knižníc (97 % školských knihovníkov je bez odborného vzdelania),
- celkový pokles finančných prostriedkov určených na činnosť školských knižníc (630 školských knižníc nezískalo žiadne finančné prostriedky na svoju činnosť, 1 406 školských knižníc nevykázalo žiadne mzdové náklady na školských

knihovníkov a 722 školských knižníc nezískalo žiadne finančné prostriedky na nákup knižničného fondu),

- neuspokojivé priestory školských knižníc,
- nepresnosti pri vedení povinných evidencií školskou knižnicou a nezrovnalosti vo vykazovaní štátnych štatistických údajov samotnou školskou knižnicou (mnohé školské knižnice si neosvojili metodiku vedenia povinných evidencií v súlade s platnou legislatívou).

ZÁVER

Na základe uvedeného možno konštatovať, že mnohé školské knižnice plnili svoje poslanie a úlohy v súlade so zákonom o knižniciach a zároveň aj s poslaním a cieľmi školy. Zabezpečovali slobodný prístup k informáciám, poskytovali čo najkvalitnejšie a najúplnejšie knižnično-informačné služby na základe využitia elektronizácie vnútorných knižničných procesov a aplikácie informačných a komunikačných technológií. Hľadali nové spôsoby a formy na oživenie akvizičnej činnosti a zvyšovanie čitateľskej kultúry žiakov. Organizovali aktivity, ktoré podporovali nielen osvojenie si kritického myslenia a efektívne využívanie informácií, knižničných fondov a informačných technológií, ale aj kultúrne a sociálne povedomie a cítenie. Propagovali čítanie, informačné zdroje a knižnično-informačné služby v rámci svojej školskej komunity i mimo nej. Je potrebné povedať, že tieto ich snahy sa im darili naplňať aj vďaka podpore ministerstva školstva, ktoré v rámci šiestich realizovaných rozvojových projektov *Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc* podporilo 602 školských knižníc v základných školách a stredných školách s celkovou finančnou sumou 1 899 277,35 €. Za zvlášť pozitívne možno hodnotiť vytváranie pozitívneho vzťahu žiakov, rodičov žiakov, učiteľov, vedenia školy, zriaďovateľa školy, členov školskej samosprávy a miestnej samosprávy a obyvateľov obce alebo mesta ku školskej knižnici. Na druhej strane je potrebné uviesť aj to, že je dosť takých školských knižníc, ktorých zriaďovatelia sa stávajú pasívne k poslaniu svojich školských knižníc, v dôsledku čoho dotknuté školské knižnice vykazujú len minimálnu činnosť.

II. Projekty na podporu a rozvoj čitateľskej gramotnosti

ZÁLOŽKOVÉ ZÁKULISIE NA STREDNEJ PEDAGOGICKEJ ŠKOLE V LEVOČI

Jaroslav Sarna

Nosnou ideou tejto časti zborníka bude myšlienka od známeho slovenského dokumentaristu a reportéra Andreja Bána, ktorý konštatuje: „Pri svojej reportérskej práci som pochopil, že zaujímavejšie než hlavné javisko, je väčšinou zákulisie udalosti.“ Dovoľte preto, aby sme vás prostredníctvom nasledujúcich riadkov, myšlienok a ilustrácií vťahli do zákulisia „záložkového“ projektu, ktorý prebiehal aj v malebnom mestečku Levoča na Strednej pedagogickej škole.

Spisovateľ, prekladateľ, producent, milovník umenia a kultúry Štefan Chrappa raz napísal úsmevný článok o problémoch knižnej kultúry na Slovensku: „*Autori plačú, vydavatelja plačú, kníhkupci plačú, tlačiarci plačú, prekladatelia plačú. Je to slzavé knižné údolie. Paradoxne všetci plačú iba kvôli peniazom. Žiaden autor neplače: „Ach takú somarinu som napísal...“ Ani vydavateľ si nepovzdychne: „Ach jáj, takú blbosť som vydal, že to svet nevidel.“ Ved’ koniec koncov úspech a uznanie ospravedlňujú každú hlúposť. A čitateľ? Obalamutený nevie, ktorá bije. Knihu odkladá do police, krúti nosom, vzdychá, že na tento druh literatúry ešte nedospel a tiež plače.*“ (Chrappa 2013)

My nechceme plakať, chceme sa radovať, pretože s úprimnosťou môžeme konštatovať, že projekt splnil svoju úlohu a priniesol nám spokojnosť. Knihy... krásne obaly, rôzne veľkosti, ilustrácie, ktoré dotvárajú príbehy. Tenké hrubé, dojímavé i také, pri ktorých prestávame dýchať... Darované, nájdené pod stromčekom, zapožičané v knižniciach alebo kúpené len tak pre radosť. Bavia nás, inšpirujú, robia nám spoločníkov. K niektorým sa vraciame pravidelne, iné po prečítaní niekoľkých strán odkladáme do mozaiky našich farebných knižníc. Tie, ktoré nás však chytia za srdce v každom možnom okamihu otvárame. Očami i fantáziou nachádzame v každom novom riadku niečo nové.

Končí však prestávka a do triedy vchádza učiteľ, blíži sa naša konečná zastávka a je potrebné vystúpiť, je neskoro a naše oči – čitateľky ťahá na spánok... Čo teraz??? ... preložím rožtek listu??? ... zapamätám si číslo strany... aj to sa dá... ale my máme záložku. Nie obyčajnú, ale

výnimočnú, takú našu, ktorá nielen zobrazuje, ale aj vystihuje to čo sme, čo robíme, čo nás baví.

Naša škola sa v školskom roku 2014/2015 po prvýkrát zapojila do celoslovenského projektu Slovenskej pedagogickej knižnice *Záložka do knihy spája slovenské školy*. Do celoslovenského projektu sa prihlásilo 128 stredných škôl s celkovým počtom 8 585 žiakov. Každý zo zúčastnených škôl bola pridelená partnerská škola.

Z množstva prihlásených škôl nám bola pridelená **Obchodná akadémia na Račianskej ulici v Bratislave**. S koordinátorkou projektu partnerskej školy sme nadviazali kontakt, potvrdili partnerstvo a dohodli spôsob participácie. Aby sa naša partnerská škola o nás viac dozvedela, púťavou formou sme spracovali reprezentačný materiál, ktorý bol zaslaný pedagógom a žiakom partnerskej školy.

S vybranými skupinami sme začali o projekte diskutovať a vytvárať návrhy na záložky, ktoré by mali reprezentovať náš vzťah ku knihám, našu školu a nás samých.

Na záložkách sme pracovali rôznymi výtvarnými technikami, vytvorili si vlastné logo projektu. Využili sme množstvo materiálov, farieb a kreatívnych nápadov. Záložky sme realizovali aj na hodinách foto – video, kde vznikali zaujímavé foto – záložky.

Výmena záložiek medzi nami a partnerskou školou prebehla virtuálnym spôsobom. Všetky žiacke práce sme previedli do digitálnej podoby a následne sme z fotografického materiálu vyrobili video, ktoré prezentuje činnosť a výsledky nášho projektu.

VÝBER Z NAŠEJ „KOREŠPONDENCIE“ S PRIDELENOU PARTNERSKOU ŠKOLOU

„Dobry deň,

zapojili sme sa do celoslovenského projektu Slovenskej pedagogickej knižnice Záložka do knihy spája slovenské školy... Sme Stredná pedagogická škola v Levoči a do tohto projektu sme sa prihlásili po prvýkrát.

S vybranými skupinami sme začali o projekte diskutovať a vytvárať návrhy na záložky, ktoré by mali reprezentovať náš vzťah ku knihám, našu školu a nás samých. Z množstva prihlásených škôl nám prideliť Vašu školu. Veríme, že spoločnou aktivitou podnietime našich žiakov k činnosti, záujmu a produktivite a vytvoríme materiál, ktorý bude zdobiť našich i vašich knižných spoločníkov.

Týmto prvým kontaktom chceme potvrdiť naše partnerstvo v projekte. Keďže projekt netrvá dlho, navrhujeme vzájomné postrehy, fotodokumentáciu a realizované sprievodné aktivity poselať prostredníctvom emailu.

Do nášho projektu sa zapojilo 57 žiakov z prvého a tretieho ročníka. Záujem o participáciu však majú aj iní žiaci, ktorí sa tiež formou aktivít a tvorby zapoja a podporia náš spoločný projekt. Fotodokumentáciu a ich činnosť venovanú knihám, čítaniu a záložkám vám tiež pošleme.

Výmenu záložiek navrhujeme tiež virtuálnym spôsobom. Nafotený materiál si navzájom zašleme v digitálnej podobe a po ukončení projektu odprezentujeme na internetovej stránke školy, v školskom časopise atď.

Na záver pripájame prvé foto – záložky našich žiakov. Tešíme sa na vzájomnú spoluprácu a obohatenie.

Prajem pekný deň.“

S koordinátorkou partnerskej školy sme si vymenili niekoľko ďalších emailov, v ktorých sme si odovzdali informácie a materiál o našich školách, práci, odboroch, činnostiach a aktivitách...

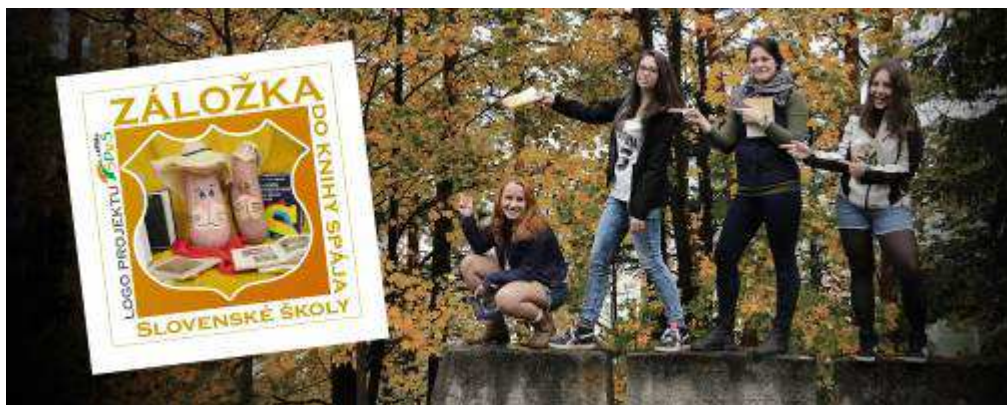
INFORMÁCIE O NÁS...

„Sme Stredná pedagogická škola v Levoči. Literatúra je základným predmetom.

Práca s knihou a literárnym textom pre nás nie je neznáma. Odborným predmetom je detská literatúra.

Cez tento predmet posúvame prácu s detským textom do školských klubov a materských škôl – výber textu, práca s textom, čistota jazyka, tempo, pauza, prednes, text ako motivačný prvok, dramatizácia..."

VÝBER Z HODNOTENIA NAŠICH ŽIAČOK

„Hovorí sa, že základ života tvoria naše vedomosti, schopnosti a zručnosti. Čo pre mnohých z nás čítanie znamená? Na našej Strednej pedagogickej škole v Levoči pre nás znamená veľmi veľa. Nie preto, žeby sme nemali čo vo svojom voľnom čase robiť, ale vidíme v tom zmysel. Zmysel budúcnosti... Keď niekto číta, veľa sa dozvie. Keď sa veľa dozvie, môže sa veľa naučiť. A aby sme si mohli poznačiť, kde sme skončili s čítaním naposledy, vytvoríme si krásne a jedinečné záložky.“

Simona Stašáková, 1.A

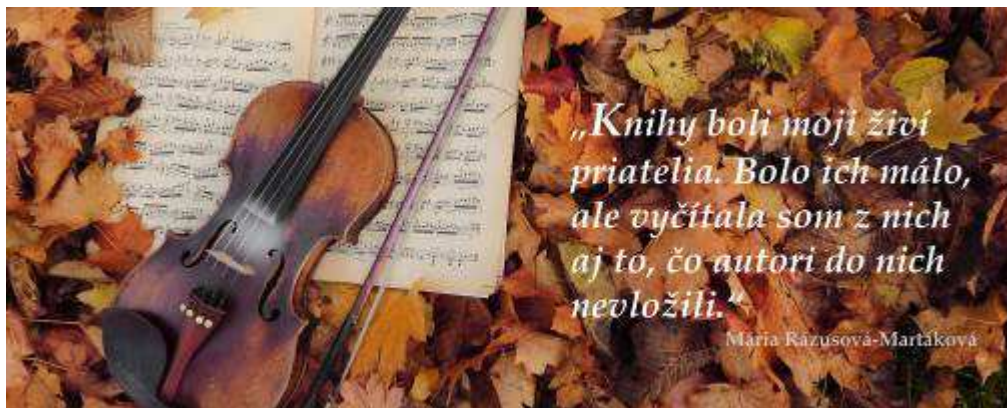
„Prečo rada čítam? Aký význam majú pre človeka knihy? Pre niekoho nemajú žiaden, iní si zase svoj život nevedia bez nich predstaviť. Mne spríjemňujú voľný čas, spoznávam tak nové veci, je to relax, upokojenie. Z vlastnej skúsenosti viem, že nie každá kniha ma vie očariť. Niekoho bavia historické romány, niekto dá prednosť literatúre faktu, iného fascinuje sci-fi. Koľko ľudí, toľko chutí. Je to tak, že výber knihy je jednoznačne daný tým, akí sme, aké máme záľuby a čo nás zaujíma. O spoznávaní osoby človeka hovorí aj známy výrok: „Povedz mi čo čítaš a ja ti poviem, kto si.“ Myslím si, že je pravdivý. Všeobecne je známe, že človek, ktorý číta knihy má lepšiu predstavivosť a fantáziu, väčšiu slovnú zásobu, pretože sa slová pri čítaní lepšie vryjú do pamäti. Mám rada knihy, ktoré ma dokážu upútať od prvej strany bez toho, aby som stále pozerala, koľko strán mi ešte chýba do konca. Som v očakávaní až po poslednú stranu a teším sa, až budem o nich rozprávať. Niektoré ma rozosmejú, iné rozplačú a to je

poslanie, zanechať stopy, na ktoré nezabúdame. Stopy radosti, že sme sa dostali k takej dobrej knihe.“

Michaela Jochmanová, 3.C

„Prečo čítať knihy? Ja osobne čítam knihy veľmi rada. Vďaka knihám sa môžem dostať do sveta, ktorý by ste ťažko zažili. Osobne najradšej čítam historické romány, no aj moderné knihy. Historické romány čítam, pretože ma veľmi zaujíma história. Cez knihu si predstavujem svet, aký niekedy bol. Ale aj si predstavujem a vžívam sa do postáv, ktoré mali veľmi ťažký život. Takže pevné verím, že každý z nás ma svoju obľúbenú knihu a postavu a autora a dúfam, že máte radi knihy, pretože ja knihy milujem.“

Eva Vansačová, 3.C

„Kniha je pre mňa magická vec, v ktorej sa môžeme vžiť do role hrdinu.“

Paulína Marčeková, 3.C

„Kniha a ja? Rada čítam knihy, pretože je v nich veľa múdrosti a príbehov. V každej knihe sa odohráva iný príbeh, plný myšlienok, emócií a práve cez tieto knihy sa prenášame do iných životov. Mnohí z nás sú vďaka knihám šťastní. Ved' predsa kniha je priateľ človeka.“

Saška Schmidtová, 3.A

A NA ZÁVER

Vďaka spolupráci kolegov, predmetom, ktoré sa na našej škole vyučujú, medzipredmetovým vzťahom a iniciatíve žiakov sme mohli tento projekt pevne uchopiť do oboch rúk. **Hmotnou, predmetnou a viditeľnou záležitosťou, pamiatkou i spomienkou pre nás zostane množstvo krásnych záložiek.** Tie nevytvorili len projektový vzťah medzi nami a partnerskou školou, ale spojili naše nápady, tvorivosť medzi žiakmi a učiteľmi v triedach. V úvode je spomínaný dokumentarista a reportér Andrej Bán, ktorý hovorí o vzácnosti poznania zákulisia udalostí. Žiaci vyrábali záložky na hodinách výtvarných predmetov. Značnú časť záložiek sme poňali prostredníctvom fotografií, z ktorých sa tiež dá mnoho čítať. Fotografia je pre mnohých nepochopiteľným pomerom uzávierkového čísla a číselnej stupnice clony. Pre mnohých je rutinným a nenáročným stlačením spúšte. Mnohí si ju vážia a znamená pre nich viac, ako len vytvorenie obrázku. Je to prežívanie okamihu, deja či života, ktorý si môžeme vďaka objektívu priblížiť a vnímať ho zblízka viac emotívne a intímne. Je to pohľad na život, na ktorý sa môžeme pozerat' zo široka a z odstupu. Pohľad na každodenné situácie, ktoré môžeme priestriť, aby boli zreteľnejšie a jasnejšie. Ale aj situácie, ktoré majú svoje čaro práve vtedy, keď sú nečitateľné a rozplývajú sa v malej hĺbke ostrosti. Teší nás, že sme sa mohli takémuto projektu venovať a že sme vytvorili množstvo materiálu, ktorý sprevádza našich knižných priateľov. Všetky naše práce boli zdigitalizované, následne sme z nich vytvorili video. Pracovali sme na animáciách, dokonca sme s našimi maturantkami natočili videoklip s vlastnou autorskou hudbou. Záložka nás spojila. Všetci ich máme doma kdesi odložené. Niektorí ich aktívne používajú vo svojich čitateľských rituáloch a dennodenne ich posúvajú vo svojich knihách, iní si ich uložili na vzácne miestečko. Či už tak alebo onak... každému sa pri pohľade na svoju záložku objavia spomienky a príbehy, ktoré so svojimi priateľmi, spolužiakmi a učiteľmi zažili.

ADRESA A E-MAIL

Jaroslav Sarna

Stredná pedagogická škola

Bottova 15A

054 01 Levoča

Slovenská republika

E-mail: sarna@spgslevoca.sk

ŠKOLNÍ KNIHOVNA BISKUPSKÉHO GYMNÁZIA PROSTŘEDNÍK MEZI STUDENTY A UČITELI

Markéta Pavlasová

Biskupské gymnázium Brno bylo znovuobnoveno v roce 1990. Jejím zřizovatelem je Biskupství brněnské. Určujícím faktorem výchovy a vzdělávání na Biskupském gymnáziu jsou zřetelně manifestované křesťanské hodnoty, ty jsou východiskem veškeré pedagogické praxe.

Škola v současnosti nabízí možnost přihlásit se k osmiletému nebo čtyřletému studiu (všeobecný, přírodovědný nebo humanitní obor). Nyní ve škole působí 80 učitelů a ve 28 třídách se učí přes 800 studentů. Škola má k dispozici faru v Opatově u Třebíče, rozvíjí partnerskou spolupráci se zahraničními školami (Polsko, Belgie, Německo, Rakousko, Slovensko), účastní se projektů *Sokrates-Comenius* a nabízí řadu mimoškolních aktivit. Za necelých 25 let existence škola získala prestižní místo mezi brněnskými gymnázii.

ČINNOST KNIHOVNY – INFORMAČNÍHO CENTRA

Knihovna byla založena ihned po obnovení Biskupského gymnázia. Od roku 2006 se knihovna radikálně proměnila na pulzující informační centrum, které nabízí širokou škálu služeb nejen pro studenty, ale také i pro pedagogy a ostatní zaměstnance školy. Knihovna se nachází ve druhém podlaží školy a je propojena čtyřmi průchozími místnostmi (studovna, počítačová studovna, výpůjční pult, knihovna beletrie). Na podzim 2014 byla nově otevřena v areálu školy také mateřská škola s křesťanským zaměřením, služeb knihovny využívají i učitelky mateřské školy.

Studovna humanitních a přírodních věd a počítačová studovna

PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Od znovuobnovení gymnázia v knihovně pracovala jedna knihovnice. Zpočátku v knihovně pracovala pouze na několik hodin týdně učitelka českého jazyka a poté paní účetní. Já jsem na pozici knihovnice nastoupila v roce 2006. Kromě pedagogické fakulty jsem vystudovala také střední knihovnickou školu, takže mám knihovnické vzdělání, které jsem tak propojila

s pedagogickým. V roce 2011 mne v knihovně vystřídala kolegyně, která má pouze pedagogické vzdělání. V roce 2012 jsem se do knihovny pracovně vrátila (při mateřské dovolené) na dva dny v týdnu, v tomto období tedy v knihovně pracovaly knihovnice dvě. Od tohoto školního roku pracuji v knihovně sama na 0,6 úvazku, což je cca 27 hodin týdně.

Knihovnice Markéta Pavlasová

KDO SMÍ VYUŽÍVAT SLUŽEB KNIHOVNY

Čtenář knihovny:

- každý student, který zaplatil poplatek za školní rok (200 Kč – nižší i vyšší gymnázium),
- pokud má student ve škole sourozence, platí každý ze sourozenců pouze 100 Kč,
- pedagogičtí i provozní zaměstnanci školy,
- výpůjční doba knihy je jeden měsíc; po uplynutí této doby lze knihu o další měsíc prodloužit,
- je-li kniha rezervována jiným čtenářem, musí čtenář knihu po měsíci vrátit (je upozorněn e-mailem),
- pokud dojde ke ztrátě knihy, je čtenář povinen tuto ztrátu nahradit (zaplatit celou částku za knihu nebo dodat knihu jinou).

SLUŽBY KNIHOVNY

Nabídka služeb:

- půjčování knih a elektronických dokumentů (přes 22 000 svazků – beletrie i odborná literatura), časopisy, CD disky (mluvené slovo), filmová DVD,
- barevná tiskárna, kopírka a skener v jednom,
- deník Mladá fronta Dnes,
- skenování,
- bezdrátová síť wi-fi,
- studovna humanitních a přírodních věd (encyklopedie, učebnice, slovníky, monografie, cizojazyčné časopisy v angličtině, němčině, latině, španělštině a francouzštině),

- informační služby – vývěska kulturních akcí ve městě Brně a v okolí (programy divadel, koncerty, autorská čtení a besedy), vývěska přednášek pro studenty, nabídky soutěží pro studenty,
- beletrie v angličtině, němčině, francouzštině, španělštině,
- lze si přinést vlastní flash disky,
- pomoc s formální úpravou seminární práce (bibliografický záznam, citace literatury),
- vyhledávání literatury v katalogu,
- CD disky a knižní publikace o možnostech pomaturitního studia (VŠ, VOŠ, jazykové školy),
- rezervace/upomínka knih e-mailem,
- kroužková vazba,
- laminace dokumentů do fólie,
- balení učebnic a knih všech formátů,
- prodej euro obalů, barevných papírů,
- divadelní programy brněnských divadel,
- vědomostní hry k prezenčnímu zapůjčení (např. *Dostihy a sázky*, *Cesta kolem světa ve 2 400 otázkách*, *puzzle*),
- bibliobox (do něhož je možné vracet knihy v nepřítomnosti knihovnice).

AKCE KONANÉ V KNIHOVNĚ (NEJEN) NA PODPORU ČTENÁŘSTVÍ

Knihovna se postupně stala místem, ve kterém tráví studenti nejenom volný čas a píšou si úkoly či zpracovávají seminární práce, ale hlavně se stala místem setkávání. Často prostory knihovny využívají také učitelé, kteří si prostory knihovny „pronajmou“ pro **literární seminář** či **suplování**. Každoročně se v prostorách knihovny koná několik akcí. V prosinci je to **Recitační soutěž**, v únoru pak **Literární soutěž**, ve které studenti představují svá vlastní prozaická díla.

K další pravidelným akcím můžeme zařadit **informační lekce** o nabídkách služeb v knihovně. První seznámení s knihovnou probíhá v září nového školního roku a je určeno novým studentům prim a prvních ročníků.

V roce 2008 jsme se zúčastnili **Šesté solidární studijní olympiády**. Tento projekt proběhl ve 12 evropských zemích. Každý student, který se do projektu zaregistroval a strávil studiem ve studovně či v knihovně alespoň jednu hodinu, přispěl svou aktivitou jedním eurem na charitativní projekty v Jižní Americe a Africe. O této aktivitě jsme také referovali v pořadu *Sama doma*¹ v České televizi.

Od roku 2007 se s přestávkami koná v březnu **Noc s Andersenem**. V naší škole se letos konal třetí ročník této akce, která je spojena s podporou čtenářství hlavně u mladších dětí. Noc se vždy účastní pouze studenti prim (11 – 12 let), noc stráví v knihovně a přilehlých prostorách

¹ Živě vysílaný kontaktní publicistický pořad poskytuje především ženskému publiku zajímavý a inspirativní program, servis, zábavu i informace. Program se skládá z celé řady rubrik a doplňují jej hosté z řad lékařů, sociologů, psychologů, ale i známých a zajímavých osobností. Ženy se dozvědí mnohé i o nejnovějších trendech v oblasti odívání, kosmetiky, úpravy vlasů atd.

čtením, hraním divadla (improvizací), soutěžemi o ceny a samozřejmě (pro ně atraktivním) přespáním ve škole.

Noc s Andersenem v knihovně – březen 2015

V listopadu 2014 jsme se rozhodli při příležitosti **Týdne knihoven** nalákat studenty do knihovny s nabídkou **soutěže o ceny**. Soutěž byla rozdělena do dvou kategorií – pro studenty nižšího a vyššího gymnázia. Měli za úkol vyplnit elektronický² literární kvíz. Celkem se soutěže zúčastnilo cca 40 studentů.

V březnu proběhly v mnoha knihovnách České republiky různé akce při příležitosti **Března – měsíce čtenářů**. Naše knihovna se zapojila rovněž. Nabídla jsem studentům možnost nechat si **obalit knihu či učebnici** po celý měsíc **zdarma**. Tato nabídka se setkala s velmi pozitivním ohlasem.

Navíc jsme v loňském roce rozšířili nabídku služeb i o službu ne-knihovnickou, ale o to více s knihami a s četbou spojenou. Nově si studenti mohou v knihovně zakoupit za symbolický poplatek **čaj a kávu**, čehož rádi využívají.

PLÁNY A VIZE DO BUDOUCNA

K problémům, které tíží nejednoho školního knihovníka, patří zcela jistě financování knihovny a jejího technického vybavení. Knihovna z rozpočtu školy může ročně vyčerpat až 20 000 Kč na nákup knih. Další vybavení knihovny konzultuje s ekonomem a s vedením školy.

Při práci s katalogem využíváme systém **SAS**, což je systém pro školy. Tento školní systém nabízí i modul knihovna, kterým evidujeme čtenáře a výpůjčky. Systém není příliš dokonalý, protože je zaměřen spíše na školní evidenci než na knihovnu samotnou. Do budoucna přemýšlíme o zakoupení některého z knihovnických katalogizačních programů, ovšem vše je otázkou financí.

² S pomocí webu *Čtenářův sympatický rádce* – www.ctesyrad.cz.

V současnosti má knihovna k dispozici laserovou kopírku, tiskárnu a skener v jednom, deset počítačů, což nepochybně představuje vyšší standard ve středoškolských knihovnách. Také byly do studovny (součást knihovny) zakoupeny tři nové pohovky a darem získán zánovní kancelářský nábytek a knihovna.

Dále bychom chtěli studentům více pomoci či poradit s tvorbou seminárních prací a citací literatury. Tuto nabídku zatím příliš nevyužívají, ale dle mého názoru je velmi nutné, aby se studenti s citačními pravidly seznámili již na gymnáziu, protože na vysokých školách je znalost citačních pravidel vyžadována při odevzdávání seminární, bakalářské či diplomové práce. V této souvislosti přemýšlíme o zavedení informačních lekcí o citacích literatury pro studenty vyššího gymnázia.

POUŽITÁ LITERATURA

BISKUPSKÉ GYMNÁZIUM BRNO. *Nabídka služeb knihovny a infocentra*. [cit. 2015-25-02]. Dostupné z: <http://www.bigy.cz/knihovna-infocentrum/nabidka-sluzeb>

ČESKÁ TELEVIZE. *O pořadu – Sama doma*. [cit. 2015-25-02]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/1148499747-sama-doma/5605-o-poradu/>

ČTE SY RÁD. *Čtenářův sympatický rádce – Kvízy*. [cit. 2015-25-02]. Dostupné z: <http://www.ctesyrad.cz/kvizy>

Kolektiv autorů. *Almanach k 20. výročí znovuootevření Biskupského gymnázia: Školní rok 2009/2010*. Brno: Biskupské gymnázium v Brně (vl. nákladem), 2010. 185s.

ADRESA A E-MAIL

Mgr. Markéta Pavlasová, Ph.D.
Biskupské gymnázium Brno a mateřská škola
Barvičova 85
602 00 Brno
Česká republika
E-mail: marketa.pavlasova@bigy.cz

ROZVÍJANIE ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI V ZÁKLADNEJ ŠKOLE

Ivana Betková

Základná škola v obci Župkov otvorila žiakom a verejnosti svoju školskú bránu 21. januára v roku 1959 pri príležitosti pietnych spomienok na tragické udalosti v Kľakovskej doline, ktoré sa udiali 21. januára v roku 1945. Týmto sa začala písať nová história školstva v našej doline. V súčasnosti má škola 204 žiakov z Kľaku, Ostrého Grúňa, Hrabíčova, Župkova, Horných Hámrov, Píly a Veľkého Poľa. V škole pracuje 17 pedagógov.

ŠKOLSKÁ KNIŽNICA

Súčasťou školského zariadenia je aj **školská knižnica**, ktorá bola v školskom roku 2007/2008 zlúčená s obecnou knižnicou. Aj napriek tomu, že nie je jednoduché hľadať a získať finančné zdroje na obohacovanie knižničného fondu a skultúrnenie priestorov školskej knižnice, naša školská knižnica je dôkazom toho, že sa to dá. Hľadáme a využívame všetky dostupné prostriedky na skvalitnenie podmienok a školskú knižnicu úspešne zveľadujeme.

Každý rok sa zapájame do **celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice** pri príležitosti **Medzinárodného dňa školských knižníc**. Vždy sa umiestňujeme na popredných miestach. V roku 2010 sme obsadili **7. miesto**, v roku 2014 **1. miesto**. Získaná finančná odmena nám pomohla obohatiť knižničný fond. Ďalšie, hlavne náučné knihy sme získali v rámci realizácie **rozvojového projektu Moderná škola v mikroregióne Kľakovská dolina**, ktorý sme realizovali v rokoch 2009 – 2011. V školskom roku 2014/2015 sme realizovali dva **rozvojové projekty Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**. Vďaka týmto projektom sme získali 750 € na nákup literatúry do našej školskej knižnice. Za ďalších takmer 250 € sme nakúpili knihy z vlastných prostriedkov školy.

Rozvojový projekt *Podpora výchovy a vzdelávania žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v základných školách 2014*, ktorý sme realizovali pod názvom **Rovnosť šancí vo vzdelávaní v ZŠ s MŠ Župkov**, sme zamerali práve na **rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov**, a to nielen zo sociálne znevýhodneného prostredia. Jeho cieľom bolo, aby po skončení projektu dosiahli žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia merateľne lepší výsledok v čitateľskej gramotnosti ako na začiatku realizácie aktivít. Dôležitým nástrojom pri realizácii aktivít boli práve knihy, a to predovšetkým populárno-náučná literatúra, ktorá zábavným spôsobom podporuje rozvíjanie čitateľskej a nadväzne aj funkčnej gramotnosti.

AKTIVITY ZAMERANÉ NA ROZVOJ ČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI

V školskej knižnici prebiehajú bežné **vyučovacie hodiny, zamerané na prácu s literárnym textom**. Tieto vyučovacie hodiny bývajú veľmi efektívne, pretože žiaci sa učia hrovou formou pracovať s textom – hľadať informácie v texte, overovať pravdivosť a nepravdivosť tvrdení, pracovať s nesúvislým textom, s náučným textom a podobne. Spravidla najmä mladší žiaci odchádzajú z takejto hodiny aj s požičanou knihou.

Vyučovacia hodina v školskej knižnici

Pravidelne organizujeme okrem bežných vyučovacích hodín aj rôzne **kultúrne podujatia**. V minulosti sa nám podarilo zrealizovať **besedy** s niekoľkými spisovateľmi, napríklad s Antonom Marcom, Štefanom Haviarom, Milanom Gondom a Igorom Váľkom. Spolupracujeme s **Miroslavom Bielikom**, riaditeľom Slovenského literárneho ústavu **Matice slovenskej**, ktorý je naším rodákom. Vďaka tejto spolupráci sme mohli v našej školskej knižnici viackrát privítať vzácných hostí – **rodákov z Vojvodiny v Srbsku**, medzi inými aj Vieru Benkovú, spisovateľku. Prostredníctvom prinesenej a darovanej literatúry nám predstavili svoju slovenskú kultúru, ktorú si starostlivo uchovávajú už dlhé stovky rokov. Besied s nimi sa zúčastnila aj široká verejnosť z Kľakovskej doliny. V auguste 2014 sme v školskej knižnici inštalovali **výstavu obrazov** dvoch srbských umelcov, **Pavla Čániho** a **Martina Papa**, ktorí k nám aj osobne zavítali. V našej školskej knižnici boli **pokrstené** aj dve **dela Miroslava Bielika**, a to *Benátsky diptych* a *Kaleidoskopis*.

Rozprávková škôlka

Okrem týchto veľkých podujatí organizujeme každý rok niekoľko pútavých **projektov** pre našich žiakov, ktoré sú zamerané na **rozvoj čitateľskej gramotnosti a podnecovanie ich záujmu o literatúru a čítanie** vôbec. Služby školskej knižnice využívajú aj deti z materskej

školy. Učiteľky z materskej školy pravidelne organizujú aktivity pre škôlkarov v priestoroch školskej knižnice, pozývajú na ne aj deti zo spádových materských škôl.

V minulých školských rokoch sme pravidelne organizovali **čitateľský maratón** pre žiakov 1. a 2. stupňa našej školy.

Žiaci 1. stupňa dostali na začiatku marca hrací plán, v ktorom mali šesť úloh. Tieto úlohy plnili počas celého mesiaca. Napríklad vytvárali text k obrázku, hľadali knižného hrdinu, zisťovali informácie o spisovateľovi, ktorého knihu čítali. Počas riešenia úloh sa žiaci stretávali s pani učiteľkou, ktorá im vždy skontrolovala splnenú úlohu a vysvetlila nasledujúcu. Na záver mesiaca boli úlohy vyhodnotené. Žiaci, ktorí splnili všetky úlohy, boli odmenení knihou. Počas mesiaca marec sa žiaci 2. stupňa, ktorí majú radi knihy, zapojili do aktivity **Kniha – moja kamarátka**. Plnili rôzne úlohy, ktoré im boli postupne zadávané, napríklad hľadali citáty o knihách, písali príbehy a básne k ilustráciám, čítali svojej rodine, vyplňali pracovný list o knihe, na nástenku pripravili informácie o svojej obľúbenej knihe. Žiaci, ktorí splnili všetky úlohy, boli na záver aktivity v knižnici odmenení knihou.

Pri príležitosti **Dňa rodiny** každoročne usporadúvame rodinné popoludnie spojené s **Nocou v škole**. Čítanie rozprávok na dobrú noc, prípadne pozeranie klasických hodnotných **večerníčkových rozprávok** v školskej knižnici je jedným zo stálych bodov programu Noci v škole.

CELOSLOVENSKÝ PROJEKT NAJZAUJÍMAVEJŠIE PODUJATIE ŠKOLSKEJ KNIŽNICE

27. októbra 2014 sme realizovali naše podujatie pod názvom *Chceš ohnivkom živej knižnej reťaze byť, musíš sa s knihou priatelíť*. S týmto podujatím sme sa zapojili do **10. ročníka celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice**. Témou celoslovenského projektu bola *Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegiálna, rozmanitosť, vízia*. Základom nášho podujatia bolo **spojenie čitateľov** Kľakovskej doliny rôzneho veku (**spoločenstvo/kolegiálna**) pomocou najobľúbenejšej knihy a s čitateľskými aktivitami (**rozmanitosť**). Ústrednou myšlienkou nášho dňa D bola živá knižná reťaz, ktorá symbolicky spája všetkých čitateľov Kľakovskej doliny (**vízia**). Podujatie sme realizovali formou zážitkových aktivít práce s knihou pre žiakov prvého a druhého stupňa základnej školy a pre deti v materskej škole v rozsahu piatich vyučovacích hodín. Podujatie k Medzinárodnému dňu školských knižníc sa začalo už týždeň vopred **oznamom** na ústrednej nástenke, **doručením dotazníkov** o čítaní kníh do rodín žiakov, jeho spracovaním a **listom starostom** obcí Kľakovskej doliny s prosbou podporiť svojou účasťou podujatie.

27. októbra 2014 žiaci absolvovali nasledovné aktivity:

- **Motivačná prezentácia v každej triede na interaktívnych tabuliach**

Žiaci si prezreli prezentáciu o Medzinárodnom dni školských knižníc, kto ho po prvýkrát vyhlásil, kto je autorom loga a čo symbolizuje, koľko škôl sa do celoslovenského projektu zapojilo v minulom školskom roku. V závere prezentácie sa oboznámili s **vyhodnotením dotazníka** o čítaní v rodinách a jeho spracovaním do grafu. Prezentáciu v programe PowerPoint spracovali dvaja žiaci zo školského parlamentu z 9. ročníka.

- **Prezentácia prinesených kníh**

Každý žiak si priniesol z domu svoju najobľúbenejšiu knihu, porozprával spolužiakom, čím ho kniha zaujala – obsahom, ilustráciou na obale, ktorý autor/žáner patria medzi obľúbené, od koho knihu dostal a čo práve teraz číta. Knihy si potom prezreli medzi sebou a zisťovali, aké spoločenstvo ľudí stojí pri ich zrode (autor, ilustrátor, grafický redaktor, vydavateľ...).

- **Práca s knihou**

Zo svojich najobľúbenejších kníh žiaci 2. až 9. ročníka vypisovali na pripravené háčky farebného papiera v tvare otvorenej knihy pekné myšlienky, opisy postáv, prostredia, vecí, dialógy, teda to, čo ich v knihe zaujalo. Pridali názov knihy, meno autora, svoje meno, niektorí doplnili i výstižnú ilustráciu a vložili do euroobalov, ktoré navliekali na motúz a spoločne po triedach podľa časového harmonogramu odchádzali pred školu, kde svojimi prácami dekorovali školský plot. Prváci namiesto výpiskov maľovali obrázky z obľúbených kníh a prispeli svojimi dielkami takisto k dekorácii. Plot sa tak na pár dní zmenil na pútavú pestrofarebnú 37 m dlhú reťaz, pri ktorej sa zastavovali okoloídúci a so zvedavosťou si prezerali a čítali „otvorené stránky kníh“. Škôlkarom zase pani učiteľky prečítali rozprávku o *Červenej čiapočke*, prezreli si ju aj on-line, porovnali obe verzie a porozprávali sa o postavách vystupujúcich v rozprávke. Potom skladali z nej pexeso, kreslili obrázky a časť z nej zdramatizovali.

- **Relácia v obecnom rozhlase – čítanie úryvkov z najobľúbenejších kníh**

Presne o 10. hodine v šiestich obciach Kľakovskej doliny (Píla, Horné Hámre, Župkov, Hradičovo, Ostrý Grúň a Kľak) zaznelo z miestneho rozhlasu čítanie úryvkov z najobľúbenejších kníh. Postupne čítali **starostovia, zamestnanci OÚ a jeden až dvaja žiaci základnej školy (spoločenstvo)**. Vysielanie ukončili výzvou pre obyvateľov, aby navštevovali obecné knižnice, ktoré ponúkajú veľa titulov dobrých kníh rôznych literárnych žánrov a svoj voľný čas venovali aj priateľke – knihe. Žiaci župkovskej základnej školy sa o desiatej hodine zhromaždili pri rozhlase, aby si rozhlasovú reláciu vypočuli čo najbližšie k obecnému úradu, priamo „v teréne.“

- **Živá knižná reťaz**

Pedagógovia a žiaci zároveň poprosili obyvateľov spomínaných obcí, aby v čase od 11:30 až 12:00 hodiny prišli so svojou obľúbenou knihou do areálu školy, stali sa tak jedným ohnivkom živej knižnej reťaze, ktorá bude symbolicky prostredníctvom knihy spájať všetkých čitateľov doliny. Čítala celá dolina (*sila prostredníctvom spoločenstva – rozmanitosť, kolegalita, vízia*).

- **Fantázia a tvorivosť, informácie hľadáme v školskej knižnici**

Ďalšou aktivitou bola práca s vybranými literárnymi ukážkami z kníh. Žiaci 5. až 9. ročníka využili svoju predstavivosť, originalitu a tvorivosť pri úlohách ako – **doplňte úvod, miesto a vedľajšie postavy; ako príbeh končí; časť ukážky pretvorte na báseň; napíšte hlavnému hrdinovi e-mail a poradte mu, čo má urobiť; utvorte reklamu; pozvite niektorú postavu príbehu na návštevu... (rozmanitosť)**. Nakoniec mali zistiť *názov knihy a autora pomocou dvoch až troch indícií* v školskej knižnici a knihu vyhľadať medzi ostatnými titulmi.

- **Výroba záložiek**

Prváci a štvrtáci vyrábali pestrofarebné záložky svojich obľúbených kníh, ktoré si medzi sebou navzájom vymieňali. Najkrajšie záložky a vytvorené literárne práce vystavili na ústrednej nástenke.

- **Číta celá Kľakovská dolina. Živá knižná reťaz**

Poslednú aktivitu Medzinárodného dňa školských knižníc, čerešničku nášho podujatia, sme zrealizovali v areáli školy spolu s deťmi z materskej školy, všetkými žiakmi, pedagógmi, zamestnancami obecného úradu a obyvateľmi, ktorí prišli so svojou najobľúbenejšou knihou a pomohli utvoriť živú knižnú reťaz. Najprv sme všetci vytvorili **obraz otvorenej knihy** na školskom ihrisku ako symbol spoločenstva, ktoré hľadá múdrosť v knihách. Z tvaru otvorenej knihy sme sa postupne dávali **do tvaru pohybujúcich sa kruhov**, všetci sme zdvihli nad hlavu svoje knihy a pocítili, že knihy sú pre nás tým, čím sú pre vtákov krídla. Môžeme pomocou nich vzlietnuť, dostať sa na akékoľvek miesto vo svete, či veľkom neznámom vesmíre a zažiť dobrodružstvo alebo nájsť v nich to, čo nám občas chýba. Nakoniec držiac sa navzájom pomocou kníh, sme vytvorili dlhú **živú knižnú reťaz** ako **víziu** Číta celá Kľakovská dolina. Reťaz sa vinula popred školu, pokračovala smerom k najbližšej obci – Hrabíčov a merala 239 metrov. Celú poslednú aktivitu nám z výšky nasnímal pomocou digitálnej kamery člen Aeromodel Clubu.

Živá knižná reťaz

Zábavnými formami práce s knihou sme sa snažili podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, častejšej návštevnosti školskej knižnice a k čítaniu kníh. Veríme, že sme im ukázali správnu cestu, po ktorej budú kráčať ako vzdelávajúci sa ľudia s kladným vzťahom k čítaniu a postupnému načieraniu vedomostí a skúseností zo studnice múdrosti ukrytej v knihách (**vízia**).

ZÁVER

V dnešnej dobe technických vymožeností, keď deti dosiahnu zábavu a rozptýlenie bez námahy a okamžite, je nesmierne náročné presvedčať ich, že námaha spojená s prečítaním

knihy stojí za to, pretože zážitok z vlastného filmu vo vlastnej hlave je omnoho kvalitnejší, krajší, pestrejší, živší ako zážitok, ktorý nám pripravia tvorcovia akéhokoľvek filmu. Preto sme radi, keď sa nám podarí zažiť iskru v srdci dieťaťa, vzbudiť záujem, čo i len na chvíľu. To nás vždy motivuje nevzdávať túto neľahkú prácu, hľadať spôsoby ako prekonávať neprekonateľné prekážky, aby kniha zostala súčasťou ľudského bytia aj v budúcnosti.

ADRESA A E-MAIL

Mgr. Ivana Betková
Základná škola s materskou školou
966 71 Župkov 18
Slovenská republika
e-mail: skola@zszupkov.edu.sk

CESTA ZA ŠLECHTICKÝMI TITULY

Martina Kamenářová

Důležitost četby v životě dítěte, jeho rozvoj v oblasti jazykové, emoční a celkově intelektuální, nikdo nepochybně. Dnes by určitě žák, který si neustále čte, nebyl kázeňsky trestán jako ve 30. letech minulého století, ale naopak jeho učitel by utřel slzu dojetí a onen žák by se okamžitě stal „nynánkem“ onoho učitele – češtináře. My všichni – knihovníci, učitelé a samozřejmě v první řadě rodiče vymýšlíme různé fígle, jak děti přivést k četbě, podnítit je, aby otevřely dveře, za nimiž se skrývá kouzelný svět fantazie, a vklouzly dovnitř.

Učím na malé vesnické škole v Malešově u Kutné Hory (Středočeský kraj) a zároveň vedu školní knihovnu a také obecní knihovnu. Mám velké štěstí, neboť obecní knihovna se nachází v budově školy. To mi umožňuje s dětmi pracovat v podstatě nepřetržitě – půjčuji knihy o každé velké přestávce, mohu v knihovně vyučovat hodiny čtení, ve spolupráci s kolegyněmi organizovat nejrůznější čtenářské akce. Postupně jsme s kolegyněmi na 1. stupni vytvořily program, který bych Vám nyní ráda představila. U nás, stejně jako na mnoha místech republiky, se prvňáčci po ukončení 1. třídy slavnostně pasují na čtenáře. Tento akt je velice hezký, líbí se dětem i rodičům, děti jsou pasovány, složí rytířský = čtenářský slib, ale o prázdninách nevezmou knihu do ruky. A tomuto vývoji, který nás trápí, jsme chtěly zabránit, a tak vznikla myšlenka zůstat v romantických dobách středověku i nadále.

RYTÍŘSKÉ OSTRUHY

Hned na počátku 2. třídy jsem dětem vysvětlila, že každý rytíř musí získat rytířské ostruhy, aby byl opravdovým bojovníkem bez bázně a hany. Kolegyně, třídní učitelka 2. třídy, umístila do třídy strom Knížkovník, zatím s holými větvemi. Děti, které budou na konci školního roku skládat rytířské ostruhy, musí Knížkovník během roku rozkvést. Každý po přečtení knížky malou knížečku s jejím názvem připevnil na Knížkovník.

Knížkovník

Děti se snažily celý rok a Knížkovník byl začátkem června opravdu „samý květ“. V knihovně byla uspořádána slavnost za přítomnosti rodičů, paní ředitelky a zastupitele obce. Před nimi děti skládaly ostruhy, bylo vidět, že se jich vážnost okamžiku dotýká.

Každé dítě mělo připraveno obálku (vybíraly si) a v ní byly 3 lístečky = 3 ostruhy. Jeden jazykolam, 3 velmi dlouhá a obtížná slova a 3 cizí slova. Druháček měl nyní vše před ostatními přečíst, jak se říká na první dobrou. Odměnou jim byla knížka, kterou po dohodě s třídní učitelkou, koupili rodiče a děti ji měly jako společnou četbu do třetí třídy.

Slavnost Rytířské ostruhy

ŠLECHTICKÉ TITULY

Ve třetí třídě jsme hned od září navázaly na minulý školní rok – děti byly zpraveny již při získání ostruh a už načítaly o prázdninách. Nyní ve třídě neměly Knížkovník za celou třídu, ale šlechtickou knihovnu, kdy už každý četl sám na sebe. Podle počtu přečtených knih děti na konci školního roku získaly šlechtické tituly:

- Baron – nejméně 10 přečtených knih
- Hrabě – 20 přečtených knih
- Vévoda – 30 přečtených knih
- Princ (princezna) – 40 přečtených knih

Při slavnosti udílení šlechtických titulů (na připravených glejtech) musely děti plnit i další úkoly – rozpoznat známé ilustrátory, přiřadit k sobě dílo a autora, nakreslit svého oblíbeného literárního hrdinu.

Děti se na slavnost připravily nejen znalostmi, ale i oblečením. Princezny měly nádherné šaty a šlechtičtí elegantí jim plně konkurovali. Slavnost byla ukončena opět předáním knih za stejných podmínek jako ve druhé třídě.

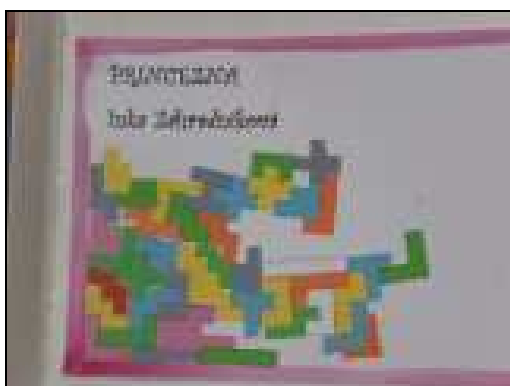
Slavnost Šlechtické tituly

KRÁLOVSKÉ KLÁNÍ

Vymýšlely jsme s kolegyněmi, jak naši hru přenést na další školní rok. Děti se už vyptávaly, co nového je ve 4. třídě čeká. Nyní měly šlechtické tituly, ale každý šlechtic musí mít nějaké panství. Proto jejich úkolem ve 4. třídě při Královském klání, bylo dobýt co největší území. Každý z nich obdržel v bílou čtvrtku se jménem a za každých 100 stránek jednu puzzle, ze kterých si skládaly území. Aby si udržely své stávající tituly, bylo třeba přečíst:

- Baron – alespoň 700 stran
- Hrabě – 1 000 stran
- Vévoda – 1 500 stran
- Kníže – 2 500 stran
- princ (princezna) – 3 500 stran
- král (královna) – 4 000 stran

Slavnost na konci školního roku Královské klání – měla, jak název napovídá královské disciplíny. Děti musely poznat ukázkou z knihy, kterou četly, rozpoznat podle indicií o jakého literárního hrdinu se jedná. Nejtěžším úkolem potom bylo čtení s porozuměním – detektivní příběh, kdy z náznaků v textu našly pachatele. Po splnění úkolů nadešla slavnostní chvíle předávání nových predikátů, bohužel nebyly děti jen povyšované, několik jsem musela degradovat.... Jak zrovna tyhle se příští rok snažily!

Slavnost Královské klání

SOUTĚŽ KLÁNÍ CÍSAŘŮ

První stupeň na základní škole končí 5. ročníkem a s ním i naše tažení za šlechtickými tituly. v páté třídě jsme celoroční soutěž nazvaly Klání císařů. Opětovně děti rozšiřovaly svá území, ovšem nyní byla 1 puzzle za 200 stran. V červnu se vše uzavřelo velkou hrou Dobytí hradu Přečtejna (knihovna). Knihovna jim byla dána k dispozici – musely prokázat orientaci v knihovně, kde jsou odborné knihy, různé žánry, jak jsou knihy řazeny. Dále musely v časovém limitu nalézt zadanou informaci, v encyklopedii i na PC. Posledním úkolem bylo vyprávět o svém oblíbeném literárním hrdinovi.

Hra Dobytí hradu

Pátákům bylo líto, že hra, kterou vlastně procházeli celé čtyři roky, končí, ale nejdůležitější bylo a je, že pro většinu z nich se během prvního stupně stala četba neodmyslitelnou součástí trávení volného času, bezva zábavou i poučením. Princové a králové, tedy hlavně princezny a královny, dokázaly za rok přečíst i 50-60 knih, a navíc odpovídající náročnosti. Někteří zvládli celého Harryho Pottera, jiní Letopisy Narnie, ale i Křížáky od Sienkiewicze! My jsme měly s kolegyněmi hezký pocit z dobře založených základů, které snad vydrží v našich žáčcích po celý život.

Moje paní učitelka mi ve třetí třídě do památníčku napsala: „Kniha je okno do zahrady, pohled z věže. Kamarád. Pokud budou na světě dobré knihy, nejsi sama.“ Tohle nádherné vyznání se snažím dávat dál.

ADRESA A E-MAIL

Mgr. Martina Kamenářová
Základní škola a Mateřská škola
Žižkovo nám. 107
285 41 Malešov
Česká republika
e-mail: martinakamenarova@seznam.cz

BLIŽŠIE KU KNIHE – BLIŽŠIE K POZNANIU

Ivana Kullová Matisková

Školská knižnica Podzávoz funguje už dlhé roky, avšak v „novom šate“ je od roku 2013, kedy sme našli vhodnejšie priestory, zrealizovali rozvojový projekt Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky „Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc“ a získali finančné prostriedky na elektronizáciu vnútorných knižničných procesov a oživenie akvizičnej činnosti. Priestor našej školskej knižnice je v súčasnej dobe na vysokej úrovni, je reprezentatívny. Má aj vhodné technické vybavenie – počítačovú zostavu pre školského knihovníka, automatizovaný knižnično-informačný systém Clavius, čítačku čiarových kódov, tlačiareň a interaktívnu tabuľu. Čítačka čiarových kódov zaevidovaných kníh je profesionálnym vybavením moderných knižníc a uľahčuje nám evidenciu vypožičaných kníh. Interaktívna tabuľa slúži na zefektívnenie vyučovacích hodín i všetkých aktivít realizovaných v školskej knižnici. Sústavným získavaním finančných prostriedkov, napríklad z Občianskeho združenia rodičov a priateľov školy, realizovaním projektov a darmi od sponzorov obohacujeme knižničný fond o nové knihy. Všetkými dostupnými spôsobmi sa snažíme aktívne podporovať činnosť našej školskej knižnice.

Interiér školskej knižnice

AKTIVITY ŠKOLSKEJ KNIŽNICE ZAMERANÉ NA PODPORU ČÍTANIA

Naša školská knižnica usporadúva mnoho aktivít, ktoré majú za cieľ podporovať našich žiakov, zvyšovať čitateľskú gramotnosť a rozvíjať u detí pozitívny vzťah ku knihám. Medzi najzaujímavejšie aktivity v školskom roku 2014/2015 patria projekty na vytváranie

pozitívneho a trvalého vzťahu ku knihám a k školskej knižnici, divadelné predstavenia a rôzne aktivity podporujúce čítanie, predovšetkým netradičné formy čítania.

Česko-slovenský projekt *Záložka do knihy spája školy* s témou *Moja obľúbená kniha* sme realizovali na začiatku školského roka. Žiaci stvárňovali na záložkách svoje najobľúbenejšie knihy rôznymi technikami. Záložky sme následne zaslali do priradenej partnerskej školy v Bratislave.

Výroba záložiek

Hotové záložky

Do **celoslovenského projektu *Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice*** sme sa zapojili druhýkrát, pričom sme si dali za cieľ netradičnou formou podporiť dobrý vzťah žiakov ku knihám a k školskej knižnici. Náš projekt sme nazvali ***Rozprávková cesta***, ktorej sa zúčastnili žiaci 5., 8. a 9. ročníka. Tvorba **Antona Pajonka** je súčasťou nášho doplneného tematického

plánu v rámci poznávania regionálnych autorov. Žiaci boli v rámci podujatia rozdelení do troch skupín, pričom museli správne odpovedať na jednotlivé otázky súvisiace s rozprávkami Antona Pajonka. Žiaci 9. ročníka predstavovali rôzne rozprávkové postavy z autorových Kysuckých rozprávok. Po správnej odpovedi sa žiaci mohli presunúť ďalej a postúpiť po rozprávkovej ceste na ďalšie miesto. Prvá skupina v školskej knižnici písala vlastnú kysuckú rozprávku, ktorú nazvali *O troch hlúpych sestrách*. Táto rozprávka zobrazovala ľudskú hlúposť a namyslenosť, pričom sa končí šťastne – múdrosť a pokora zvíťazí nad hlúposťou. Druhá skupina navštívila **Galériu mesta Čadce**, kde ilustrovala rozprávku. Tretia skupina vyšla do čadčianskych ulíc, kde prečítala rozprávky okoloidúcim a navštívila **Kysuckú knižnicu v Čadci**, kde si žiaci prezreli originálne ilustrácie z Pajonkových kníh. V Kysuckej knižnici sa stretli všetky skupiny, prečítali sme autorovu i vlastnú rozprávku a vybrali sme sa na **Mestský úrad v Čadci**, kde pán **primátor a zriaďovateľ školy Ing. Milan Gura** pokrstil novú kysuckú rozprávku, ktorú napísali naši žiaci. Náš projekt sa všetkým zúčastneným veľmi páčil, pretože bol nielen netradičným vyučovaním, ale aj spomienkou na regionálneho autora, ktorý v auguste v roku 2014 zomrel. V projekte žiaci ukázali svoju fantáziu, kreativitu, radosť z úspechu, pozitívny vzťah k rozprávkam a regionálnej tvorbe, ale aj súdržnosť, keď spoločným úsilím mali dokázať vytvoriť dielo či posunúť sa ďalej po rozprávkovej ceste až do cieľa, ktorým bol krst vlastnej rozprávky. Celý projekt sa niesol v duchu veľkého nadšenia, radosti, pozitívnej atmosféry, bol zároveň preukazovaním vedomostí o regionálnej tvorbe a opakovaním vedomostí z literárnej teórie.

Žiaci 9. ročníka ako rozprávkové bytosti z Pajonkových kníh

V školskej knižnici sme realizovali v školskom roku 2014/2015 dve besedy s regionálnym spisovateľom **Pavлом Holeštiakom**, ktorý sa v besede so žiakmi zameral na podporu čítania, na motiváciu žiakov k pozitívnemu vzťahu ku knihám a ku knižnici. Po besede sa autor

zameril na zisťovanie informácií z knihy *Sú Kysuce síce?*, pričom žiaci, ktorí vedeli správne odpovedať na otázky z textu, dostali za odmenu knihu s autorovým podpisom.

Medzi najobľúbenejšie aktivity v školskej knižnici patria netradičné formy čítania. V školskom roku 2014/2015 sme realizovali **hlasné čítanie** v rámci **školského projektu Patróni**, v ktorom pomáhajú deviataci prvákovi zorientovať sa v školskom prostredí, sú ich kamaráti, ochrancovia i pomocníci. Deviataci prvákovi na začiatku školského roka čítali rozprávky a pomáhali s prezentovaním seba samého.

Hlasné čítanie v školskej knižnici

Žiaci prvého ročníka boli imatrikulovaní v školskej knižnici, pričom odvodzovali prvé písmená, ukázali základné poznatky z oblasti literatúry a za odmenu si pozreli divadelné predstavenie *Pípi Dlhá Pančucha*.

V mesiaci november prváci absolvovali netradičné vyučovanie v školskej knižnici, keď ich učili žiaci deviataho ročníka prostredníctvom interaktívnej tabule, pracovných listov a kníh. S využitím prvkov tvorivej dramatiky si deviataci vyskúšali roly učiteľov a prváci sa motivačnými a aktivizujúcimi metódami naučili nové poznatky.

Netradičné vyučovanie v školskej knižnici

V decembri žiaci druhého stupňa v školskej knižnici čítali i počúvali koledy, prečítali si vzájomne vinše a nadýchali sa vianočnej atmosféry. Cieľom bolo nájsť porozumenie, potešiť žiakov vinšovaním všetkého dobrého a vysvetliť význam frazeologických jednotiek, umeleckých prostriedkov, pochopiť nepriame pomenovania a dokázať sformulovať logickú myšlienku či pranie blížkemu.

V mesiaci február sa žiaci materskej školy i žiaci z prvého stupňa zúčastnili predstavenia – divadelného stvárnenia rozprávky *O statočných zvieratkách*, ktoré bolo interaktívnym divadlom s poučením (vystupovali žiaci divadelného súboru Podzávoz).

V mesiaci marec sa žiaci stretli v školskej knižnici a v pozícii čítajúcich už neboli len deviataci, ale aj žiaci prvého ročníka. Po prečítaní textu žiakom deviataho ročníka správne odpovedajúci žiak na otázku z prečítaného textu za odmenu mohol vymaľovať časť obrázka v nadživotnej veľkosti, ktorý zobrazoval psíčka a mačičku (literárni hrdinovia zo zvieracej rozprávky *O psíčkovi a mačičke*).

Stretnutie deviatakov s prvákmi v školskej knižnici

Okrem čitateľských aktivít v **marci – mesiaci knihy** sa konala v školskej knižnici i **Dobšinského rozprávková noc**. Zúčastnení hľadali rozprávky podľa indícií, dešifrovali rôzne tajničky, kreslili rozprávkové postavy, dramatizovali rozprávky, realizovali čitateľský maratón, oboznamovali sa s ľudovými rozprávkami a ich najväčším slovenským zberateľom – Pavlom Dobšinským.

Dobšinského rozprávková noc v školskej knižnici

Žiaci 5. ročníka sa stretávajú v školskej knižnici pravidelne (jedenkrát týždenne) na vyučovaní **literárnej výchovy**. Pri prezentácii **čitateľských denníkov** sa každý žiak učí lepšie vyjadrovať svoj subjektívny názor o prečítaných knihách, obhájiť svoj názor, argumentovať a povzbudiť ostatných, aby tiež vzali do rúk knihu a spoznali niečo nové.

Prezentácia čitateľského denníka

Technické vybavenie školskej knižnice – interaktívna tabuľa – je prostriedok, ktorý spĺňa mnoho funkcií – žiaci sa pomocou tabule učia, získavajú poznatky o autoroch prostredníctvom prezentácií o autoroch a dielach, hrajú puzzle s počúvaním rozprávky, vypracúvajú rôzne interaktívne cvičenia z oblasti literatúry i jazyka, riešia úlohy či pracovné listy, prípadne sledujú dramatickú tvorbu – televíznu hru, inscenáciu, film, zisťujú rozdiel medzi animovaným a hraným filmom, spoznávajú muzikály.

Okrem technického vybavenia sa žiaci zoznamujú v školskej knižnici s bábkovou hrou – marionetovým divadlom či maňuškami, ktoré si môžu vyskúšať a praktickou aktivitou sa dokážu stretnúť priamo s literárnou postavou.

Bábková hra v školskej knižnici

Medzi časté aktivity patrí hlasné čítanie, vyhľadávanie informácií z literárnych textov, súťaže na vyhľadávanie kníh či literárnych hrdinov (orientácia v knižnici, vyhľadanie žánrov či spisovateľov, orientácia v texte, rozlíšenie hlavnej a vedľajšej postavy v literárnom texte),

tvorba projektov (o literárnom diele či autorovi), dopĺňanie informácií, slovné hry, hra v role, divadlo vo výchove a hry na rozvoj slovnej zásoby prostredníctvom knihy.

ZÁVER

Hlavným cieľom našej školskej knižnice je byť čo najbližšie ku knihám. Bližšie ku knihám zároveň pre našu školu znamená byť bližšie k poznaniu, získavaniu nových informácií, nových zážitkov, skúseností a vedomostí. Školská knižnica je miesto, kam chodia radi nielen aktívni čitatelia, ktorí čakajú, kým kúpime novú knihu, aby si ju mohli prečítať, ale je aj miestom, kam chodia radi žiaci, ktorí knihy neoblubujú. Práve preto sa zameriavame na to, aby naša školská knižnica bola miestom, kde sú žiaci nielen blízko kníh, ale aj blízko k poznávaniu a novým zážitkom.

ADRESA A E-MAIL

PaedDr. Ivana Kullová Matisková
Základná škola s materskou školou
Podzávoz 2739
022 01 Čadca
Slovenská republika
e-mail: ivana.matiskova@gmail.com

ŠKOLSKÁ KNIŽNICA – ZDROJ POZNANIA

Danica Janišová

Čítanie kníh je pre žiakov veľmi dôležité. Knihy sú zdrojom poznania. Nie všetko sa nájde na internete a listovanie v knihe je jedinečné. Každá škola má určite školskú knižnicu, ktorá slúži žiakom, učiteľom a zamestnancom. Naša školská knižnica sa dostala do nových, samostatných priestorov v septembri 2004. Z časti školských dielní bola vybudovaná počítačová učebňa a ostal tu priestor aj na samostatnú školskú knižnicu s čítárňou pre 30 žiakov. Knihy sa zo skríň dostali do políc, spojila sa žiacka a učiteľská knižnica. O rok neskôr pribudol televízor, video, DVD a v roku 2006 sme dobudovali premietacie plátno, nainštalovali dataprojektor a notebook. Pretože školu navštevuje 636 žiakov v 27 triedach, bolo potrebné činnosť školskej knižnice naplánovať aj na projektové vyučovanie. Interaktívna tabuľa a e-Beam je súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti práce so žiakmi. Používatelmi našej školskej knižnice sú nielen súčasní, ale aj bývalí žiaci, ktorým požičiavame knihy za tých istých podmienok. Školská knižnica je otvorená denne, má svoj štatút, knižničný a výpožičný poriadok a vedie predpísanú dokumentáciu. Knihy sa požičiavajú na jeden mesiac bezplatne.

Knižný fond je v súčasnosti veľmi dobrý. Mnoho kníh bolo aj vyradených buď pre svoje opotrebovanie, alebo nevhodný obsah, tie sú pravidelne nahradzované novými a aktuálnymi titulmi.

Školská knižnica

Vďaka didaktickej technike tu nájdu žiaci a učitelia priestor na vyučovanie jazykov, etickej výchovy, náboženskej výchovy, dejepisu, zemepisu, prírodopisu, matematiky, slovenského jazyka a literatúry a výtvarnej výchovy buď pozieraním videa, prípadne DVD k danému predmetu, využitím multimediálnych CD, alebo pripravenou prezentáciou v Power Pointe.

Okrem toho sa v školskej knižnici organizujú aj **aktivity**, ako sú **kontinuálne vzdelávanie** pre učiteľov, **výstavy** (napr. záložky, vianočné a veľkonočné pozdravy našej i partnerskej školy Staré Město v ČR, výrobky detí), **tvorivé dielne** (napr. vianočné, veľkonočné, valentínske), **besedy** (napr. so spisovateľom Antonom Pajonkom, Petom Kubicom, s výrobcom hudobných nástrojov Bartolomejom Gernátom, bezpečné mesto, kriminalita mládeže), **súťaže** (napr. prednes poézie a prózy, Šaliasky Maľko, cudzie jazyky). Na začiatku školského roka organizujeme vždy pre našich prvákov **zoznamovanie sa so školskou knižnicou a knihou**.

Samozrejme, že toto je len časť nášho programu. Môžeme obrazne povedať, že dvere na školskej knižnici sa päť dní v týždni nezatvoria. Nezabúdame ani na naše hlavné poslanie, a tým je **čítanie kníh, rozprávanie o knihách a zábava s knihou**. Máme svojich verných čitateľov hlavne zo žiakov 2. – 5. ročníka, ktorí už majú prečítaných množstvo kníh zapožičaných z našej školskej knižnice.

AKTIVITY V MESIACI MARCI – MESIACA KNIHY

Pravidelne v marci – Mesiaci knihy organizujeme niekoľko podujatí. Tento rok to bol **Literárny strom**, na ktorom rozkvitlo množstvo farebných kvetov. Každý kvietok mal v sebe ukrytý názov knihy či kníh, ktoré žiaci naozaj prečítali.

Literárny strom

Akcia Reklama na obľúbenú knihu. Reklama je každodennou súčasťou nášho života. O zásadách reklamy sa žiaci dozvedeli na hodinách slovenského jazyka. Dané teoretické vedomosti prepojili do praxe a vytvorili originálne reklamné plagáty knihám, ktoré ich zaujali. Najlepšie a zároveň rôznorodé dielka vystavené na prízemí pavilónu B našej školy sa stali čitateľskou inšpiráciou pre mladších žiakov, ktorí im mohli udeliť svoj hlas. Súčasťou

pestrej reklamnej ponuky bola i informačná časť, v ktorej si mohli žiaci prečítať o histórii marca – Mesiaca knihy, službách školskej knižnice, rôznych typoch kníh, vynájdení kníhtlače.

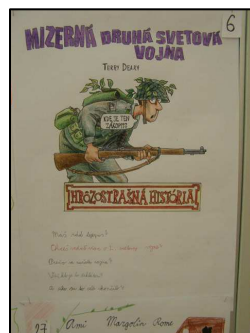
Výstava reklamných plagátov kníh

Pravidelne sa zapájame aj do akcií **Slovensko Dobšinskému**, ktoré bolo v tomto roku organizované pod názvom „A čo bolo ďalej?“. Žiaci si mali po prečítaní desiatich predpísaných rozprávok Pavla Dobšinského vybrať jednu, v ktorej príbehu pokračovali novým, často zaujímavým smerom. Celkovo sa do tohto projektu zapojilo 123 žiakov 3. – 6. ročníka a napísali 218 nových príbehov.

Vyvrcholením tohto mesiaca bol **Deň ľudovej rozprávky**. Pripadá na 16. marca, no pre obrovský záujem sme ho v školskej knižnici v hodinových blokoch organizovali celý týždeň. Zúčastnili sa ho deti z materskej školy a žiaci 1. – 4. ročníka. Celkový počet žiakov bol 278.

Víla Knihomila previedla všetky ročníky prezentáciou „**Ako vzniká kniha**“. Škôlkari a žiaci z 1. ročníka si vypočuli rozprávku Mechúrik, slamka a uhlík, hľadali rozprávkové postavičky, maľovali záložky a naučili sa riekanku. Pre 1. – 4. ročník bol pripravený aj rozprávkový kvíz.

V 2. – 4. ročníku bola súťaž družstiev v hľadaní obrázkov v knihách podľa prezentácie. Tretiaci a štvrtáci si mohli pozrieť aj prezentáciu „**Knižní hrdinovia**“, obrázky z filmov: Pipi Dlhá Pančucha, Winetou, Tajomný hrad v Karpatoch, Kniha džungli a ďalšie.

Knižní hrdinovia

CELOROČNÉ AKTIVITY

Samozrejme, že v práci školskej knižnice sa neobmedzujeme len na tento jeden mesiac, ale so žiakmi pracujeme pravidelne celý rok. Pravidelne sa tu schádzajú členovia redakčnej rady školského časopisu – štvrťročník **Čítanie pod lavicou**. Je to vlastne časopis žiakov pre žiakov so stálymi i novými rubrikami a hlavne informáciami zo života školy. V rámci celoslovenskej súťaže triednych a školských časopisov **Pro Slavis** sa pravidelne dlhodobo umiestňujeme na popredných miestach. V tomto školskom roku sme sa umiestnili na **1. mieste** a získali sme i titul **Laureát súťaže**.

Zapojili sme sa do projektov **Čítame s Osmijankom, Čitateľský oriešok, Tvoríme vlastnú knihu, Noc s Andersenom** a ďalšie.

Počas roka organizujeme aj aktivity zamerané na čitateľskú gramotnosť, ktoré sa neobmedzujú iba na priestory školskej knižnice. V uliciach mesta sme zorganizovali **2. ročník Knižného freezingu** na podporu čítania, exkurziu zo slovenského jazyka a výtvarnej výchovy, počas ktorej žiaci 5. ročníka navštívili Kysuckú knižnicu v Čadci a Galériu v Oščadnici. V rámci **Hviezdoslavovho Kubína** sme sa zúčastnili prehliadky detských recitačných kolektívov a divadiel poézie pod názvom **Slová, hra a my**, kde naši žiaci postúpili do krajského kola.

Veľmi dobrú spoluprácu máme aj s **Mestskou knižnicou v Turzovke**. Počas roka organizujeme niektoré spoločné podujatia, zúčastňujeme sa ich vyhlásených súťaží a aktivít a úzko spolupracujeme v rámci poskytovania odborných rád pri vedení školskej knižnice.

V rámci projektov Slovenskej pedagogickej knižnice v Bratislave sa pravidelne zúčastňujeme projektu **„Záložka do knihy spája školy“**, kde nám bola jeden rok pridelená partnerská škola zo Starého Města v ČR. Už niekoľko rokov s touto školou úzko spolupracujeme aj na svojich vlastných projektoch.

CELOSLOVENSKÝ PROJEKT „NAJZAUJÍMAVEJŠIE PODUJATIE ŠKOLSKEJ KNIŽNICE“

V rámci **Medzinárodného dňa školských knižníc** sa už **desať rokov** pravidelne v októbri **zapájame do celoslovenského projektu „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“**, ktorého hlavná téma v roku 2014 bola: **Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegalita, rozmanitosť, vízia**.

Vie si niekto predstaviť **zorganizovať** v jednom dni akciu pre **637 žiakov**? Akciu, ktorá je zameraná na čítanie a prácu s knihou? Ešte dva mesiace pred realizáciou celoslovenského projektu by sme tvrdili, že je to nemožné. Mesiac sme premýšľali, vybavovali a zabezpečovali, až sa nám to podarilo. Ticho sme závideli malým školám, pre ktoré je to hračka, pretože naša škola má najviac žiakov a je najväčšia v okrese Čadca.

Bolo veľmi náročné zvládnuť akciu organizačne a najmä časovo s takýmto množstvom žiakov v 27 triedach. Zapojilo sa 41 pedagógov, rodičia, pracovníci CVČ a Mestskej knižnice v Turzovke, zamestnanci zo Štátnych lesov v Čadci, z Mestského úrad v Turzovke a ďalší. Toto sme ešte v škole nezažili. Spolupráca bola veľmi dobrá, za čo ďakujeme aj vedeniu školy, ktoré nám umožnilo venovať sa celý deň jednotlivým aktivitám.

Mnoho práce mala aj redakčná rada školského časopisu „**Čítanie pod lavicou**“, ktorá sa aktívne zapojila do celého podujatia. Robili rozhovory s dospelými i žiakmi a vydali sme prílohu školského časopisu venovanú výlučne tomuto celoslovenskému projektu.

Ako sme si vysvetlili danú tému?

Spoločenstvo – zapojiť do celoslovenského projektu žiakov, učiteľov, spoločenské organizácie a inštitúcie.

Kolegialita – rozdelenie úloh medzi pedagógov. Máme veľkú radosť, že boli všetci ochotní pomôcť (organizačne, materiálne, nápadmi, dozormi pri aktivitách, fotografovaním, spätnou väzbou od žiakov).

Rozmanitosť – mnoho aktivít bolo uskutočnených mimo školy s využitím verejných priestorov v Turzovke. Napríklad Domu kultúry (jeho výstavnej sály), Mestskej knižnice, Medzinárodného informačného centra, kinosály, ulíc mesta, dokonca i vycestovanie za poznaním do Vychylovky. V školskej knižnici bola zrealizovaná iba jedna aktivita s lesníkom z Čadce.

Vízia – naplnenie hlavného cieľa: zábavnými formami práce s knihou podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, školskej knižnici a čítaniu, poznávanie nového.

Do celoslovenského projektu sme vložili všetok svoj um, čas, organizačné schopnosti a nápady. Každá čiastková aktivita sa uskutočnila „s knihou v ruke“. A prečo sme si zvolili názov „**Náš rodný kraj**?“ Chceli sme, aby žiaci poznali zvyky, tradície, prírodu a umelecký svet zo svojho okolia – Kysúc. Myslím, že sa nám to podarilo.

Aktivity v rámci nášho podujatia „Náš rodný kraj“

1. Ako Ondro peklo prekabátil

Žiaci 1. – 5. ročníka si hneď ráno v Dome kultúry v Turzovke pozreli rozprávku Ako Ondro peklo prekabátil, v podaní hercov Mestského divadla v Rožňave. Rozprávka na ľudovú nôtu, okorenená vtipom, humorom a pesničkami. Dobro jednoznačne víťazí nad zlom, nebo nad peklom, láska nad peniazmi a na dôvažok príbeh rozpráva o tom, že komu sa nelení, tomu sa zelení či bez práce nie sú koláče. Príbeh nás zaviedol do slovenskej chalupy, do pekla, na zámok i do lesa. Hlavne žiaci 1. a 2. ročníka pomáhali hercom na javisku výkrikmi na Ondra: „Daj pozor, za tebou je čert!“ a podobne.

2. Literárna štafeta

Žiaci 2. – 4. ročníka dostali za úlohu prečítať si nejakú detskú knihu a 27. 10. 2014 si ju priniesli do školy. Pre navodenie tej správnej atmosféry si prečítali v triedach z prinesených kníh rozprávky alebo úryvky a razom sa z nich stali ilustrátori. Každý nakreslil obal svojej obľúbenej knihy. Potom sa postupne celé triedy presunuli na chodbu, aby začali štafetovo lepiť na dlhé plagáty svoje krásne výtvarné diela. Po ukončení boli plagáty prenesené do školskej knižnice, kde boli nainštalované.

3. Ako žili naši predkovia

Žiaci z 5.A vycestovali do skanzenu ľudovej dediny vo Vychylovke, aby si pozreli národopisnú expozíciu v prírode prezentujúcu kopaničiarsky spôsob osídlenia, ktorý bol charakteristický pre kysucký región. Žiakov veľmi zaujal život našich predkov pri prehliadke jednotlivých chalúp a na sprievodkyňu mali mnoho zvedavých otázok. V druhej časti prešli náučným chodníkom – Kysucký detský les, ktorý informuje o faune a flóre Kysúc. Na spiatočnej ceste si pozreli Slovenský orloj v Starej Bystrici.

4. Les ukrytý v knihe

Priblíženie si krásnej kysuckej prírody prostredníctvom knihy zažili žiaci 5.B v školskej knižnici. K tejto aktivite sme si pozvali Ing. Milana Laša zo Štátnych lesov v Čadci, ktorý je aj lesný pedagóg. V dvoch prezentáciách priblížil žiakom kysuckú prírodu, vysvetlil ako vzniká kniha, ako musíme chrániť naše zelené bohatstvo a venoval sa i zvieratám žijúcim v našich lesoch. Žiakov najviac zaujal jazvec, s ktorým sa zrejme vo voľnej prírode ešte nestretli. Tu mali veľmi veľa otázok a pán Laš im trpezlivo na ne odpovedal. V ďalšej časti dvojhodinového stretnutia žiaci čítali z knihy M. Šurinovej Kde bývajú zvieratá, vyplňali pracovné listy, s pomocou kníh v školskej knižnici určovali druhy stromov, vytvorili si vlastnú knihu a vyplnili lesnú abecedu.

5. Spomienka na Antona Pajonka

Žiaci 5.C sa presunuli do Mestskej knižnice v Turzovke, kde ich privítala riaditeľka Agáta Machovčáková spolu so svojou kolegyňou Katarínou Siverovou, ktoré pre nich pripravili túto aktivitu. V prvej časti oboznámili žiakov so životom tohto spisovateľa, kysuckého rodáka, ktorého sme mávali často v škole na besedách a bol aj v porotách literárnych súťaží. Nedalo nám nezaradiť ho do samostatnej aktivity, pretože v júli v tomto roku vo veku 61 rokov zomrel. Potom už žiakom pracovníčky knižnice predstavovali jeho dielo. Napísal množstvo rozprávok pre deti z Kysúc pod názvom Kysucké rozprávky 1, 2, 3, Drotárska palica, O dievčine z obrazu a Dar od mravčieho kráľa. V druhej časti si žiaci vylosovali lístočky ktoré ich zaraďovali do družstva Drotárov alebo Pastierov. Pripravený bol pre nich kvíz „Čo viem o živote a diele Antona Pajonka“. Žiaci po zaznení otázky ukázali lístok s označením odpovede A, B alebo C. K poslednej otázke, aby poznali správnu odpoveď, si prečítali rozprávku o Turzovke Drotárska palica. Napokon vyhrali Pastieri o jeden bod. Za odmenu dostali všetci nálepky a cukríky. Bolo to veľmi zaujímavé, poučné i zábavne a presne to sa žiakom páči.

6. Ľudová slovesnosť a kysucké kroje

Toto je práve učivo šiestakov, preto sa tejto aktivity zúčastnili žiaci 6.A. Presunuli sa do Centra voľného času v Turzovke, kde ich už čakala Jana Maďariová, členka veľmi úspešnej ženskej speváckej skupiny Turzovanka (vydali už niekoľko CD) a ktorá zároveň vedie detský folklórny súbor Bukovinka. Je aj zberateľkou kysuckých ľudových krojov a piesní. „*Všetko, čo súvisí s tradičnou ľudovou kultúrou, nazývame folkór. Ľudová slovesnosť je tvorba ľudu.*“ Takto začala speváčka besedu so žiakmi. Najskôr im ukázala ľudové kysucké kroje. Popísala jednotlivé súčasti kroja, ako sú krpce, sukňa (fortuch), zástera (zaponka), brunclík (ľajblík), rukávce, kabátik, nohavice (gace) a ďalšie. Deti z Bukovinky zaspievali niekoľko kysuckých ľudových piesní a jednu pieseň si zaspievali spoločne so šiestakmi. Potom sa už venovali ukázkam prísloví a porekadiel, ktoré sa žiaci snažili vysvetliť. Spomenuté boli aj hádanky a pranostiky. Spolu s Bukovinkou sa naučili vyčítanky. Na kysuckých dedinách bolo množstvo zvykov, rozprávali sa rôzne strašidelné príbehy pri driapaní peria a ľudia boli aj dosť poverčiví. Spievali, vymýšľali rozprávky a rozprávali sa o živote. Skoro každá dedina mala svoje nárečie. U nás to boli napr. slová: šedalo sa v počeni (sedelo sa na podstienku), keby ši byl prorokem, nebyl by ši žebrokiem... Nie všetci žiaci vedeli vysvetliť všetky nárečové slová. Dve hodiny strávené v CVČ preleteli veľmi rýchlo, ešte dlho by bolo o čom rozprávať. Žiakom sa táto aktivita veľmi páčila, no najviac ich zaujali samozrejme kroje. Na tejto aktivite boli aj rodičia.

7. Po stopách pomníkov

Žiaci 6.B a 6.C sa s knihou Turzovka vybrali do ulíc mesta, aby podľa nej hľadali pomníky. Na také malé mesto ich máme pomerne dosť, keď zarátame aj pamätné tabule. Dva pomníky

máme pomerne nové a nie sú súčasťou tejto knihy o Turzovke. Úlohou žiakov bolo ich nájsť a zistiť z nich všetky dostupné informácie. Poznať mesto aj z tejto strany bolo pre žiakov zaujímavé. Hoci denne okolo pamätníkov chodia, ani netušili, prečo tu vlastne stoja. Dozvedeli sa mnoho zaujímavostí a už nebudú nevšimaví ku svojmu okoliu a historickému odkazu otcov a dedov.

8. Návrh turzovskej poštovej známky

Mať tak svoju poštovú známku a byť jej autorom, to by bolo niečo. Toto si mohli vyskúšať všetci žiaci 7. ročníka. Trochu si pomohli predlohami obrázkov z knihy Turzovka. Najviac na známkach dominoval kostol ako najstaršia pamiatka Turzovky, no boli tu aj iné témy ako pomníky, fontána, znak mesta a ďalšie. Trochu ľutovali, že vydať známku je iba ich sen, ale očividne ich to bavilo, o čom svedčia aj ich diela. Zoznámili sa s postupom ako takáto známka vlastne vzniká, čo vôbec doteraz netušili, koľko to dá práce. Návrh je iba jedna vec, no do realizácie finálnej podoby má ešte dlhú cestu. Všetky návrhy boli umiestnené v čítárni školskej knižnice, kde si ich môžu pozrieť všetci návštevníci.

9. Výrobca ľudových hudobných nástrojov

Žiaci 8. ročníka sa stretli v škole s výrobcom ľudových hudobných nástrojov Bartolomejom Gernátom. Postupne sa venoval hodinu každej triede. Je popredný slovenský výrobca ľudových hudobných nástrojov, inštrumentalista a folklorista. Vyrába pastierske píšťaly, šesťdierkové, koncovky, fujary, rohy, trúby, trombity, gajdice, gajdy, detské zvukové hračky, biče. Organizuje besedy – ukážky výroby a hry na vyrobených nástrojoch, venuje sa výskumu, spracovaniu a výrobe hudobných nástrojov a detských zvukových hračiek a veľakrát vylepšuje ich funkčnú i estetickú stránku. Žiakom porozprával o každom hudobnom nástroji, ktorých ukážky mal so sebou a sám ich vyrobil, dokonca si ich mohli aj vyskúšať. Hrať vie na každom z nich. Prešiel celou históriou ľudových hudobných nástrojov od jednoduchých pastierskych píšťal až po fujaru. Najviac hrdý je na koncovú píšťalu zo štiepanej liesky, ktorá je kysuckým i svetovým unikátom. Žiaci boli z tejto aktivity nadšení a s obdivom sa lúčili s pánom Gernátom.

10. Slávni kysuckí rodáci

Aktivita pre deviatakov začala v uliciach mesta Turzovka. Žiaci oslovovali obyvateľov mesta i jeho návštevníkov prostredníctvom vlastnoručne vyrobeného plagátu s názvom Sieň slávy a letáčikov Slávni kysuckí rodáci, čím chceli poukázať na množstvo významných osobností pochádzajúcich práve z Kysúc. Plagát i letáčiky informovali o rodákoch, ktorí sa preslávili v rôznych oblastiach. Určení žiaci zároveň zrealizovali v uliciach mesta anketu, ktorá bola taktiež zameraná na známych Kysučanov. Po skončení akcie žiaci anketu vyhodnotili. Nasledovali aktivity vo výstavnej miestnosti Domu kultúry v Turzovke, kde prebiehala výstava neprofesionálneho výtvarníka Vladimíra Šufliarskeho (kysuckého rodáka) pod názvom „Farebná riava poznania“. Žiaci najskôr chvíľkou ticha absorbovali atmosféru výstavnej siene a obrazov, potom odpovedali na otázky: Ako sa cítia? Aká vládne atmosféra? a pod. V prvej časti prebiehal motivačný rozhovor o kysuckých autoroch, o domnienkach žiakov, čo je témou kníh týchto autorov. Nasledoval umelecký prednes ukážok (texty: R. Jašík, J. Haranta, P. Kubica) a úlohy pre žiakov. Nasledovali tri úlohy pre žiakov a po ich riešení si žiaci vypočuli životopisné i bibliografické údaje o autoroch a porovnali ich so svojimi domnienkami a názormi. Takisto mali možnosť nahliadnuť do kníh kysuckých autorov. Druhá časť aktivít vo výstavnej miestnosti už bola venovaná samotnej výstave obrazov. Žiaci mali najprv možnosť pozrieť si v stanovenom časovom limite všetky obrazy. Nasledovala skupinová práca. Žiaci boli rozdelení do troch skupín. Každá skupina riešila inú úlohu, ktorú prezentovala. Po skončení a vyhodnotení skupinovej práce sa žiaci presunuli

k pamätnej tabuli na Dome kultúry v Turzovke, ktorá je venovaná známemu kysuckému spisovateľovi R. Jašíkovi. Tu si vypočuli informácie o vzniku a inštalovaní pamätnej tabule v podaní vopred určenej žiačky. Poslednou zastávkou na ceste za slávnymi kysuckými rodákmi bolo Medzinárodné informačné centrum Turzovka, kde je nainštalovaná výstava zachytávajúca život a dielo spisovateľa, Rudolfa Jašíka. Žiaci si vypočuli zaujímavé rozprávanie o životných peripetiách a tvorbe tohto významného turzovského rodáka, prezreli si výstavu, kde mali možnosť vidieť vysvedčenie, osobné veci, fotografie, ukážky rukopisu.

11. Sally a Max

Po týchto aktivitách sa zúčastnili žiaci 6. – 9. ročníka divadelného predstavenia v podaní hercov Mestského divadla v Rožňave, ktoré bolo v Dome kultúry v Turzovke. Sally a Max alebo Persona non grata – komédia v maskách. Sally a Max sú ľahkým, postmoderne cirkusovým predstavením, ktoré má ambíciu zabávať, rovnako ako to robili legendy nemého plátna na začiatku minulého storočia. Rovnako ako vtedy, aj teraz je však neprehliadnuteľné, že nám svojou nemou maskou hovoria aj čosi iné. Komédia v maskách ponúkla zážitok, pretože masky nesú realistický výraz typológie postáv a herci odkrývajú ich naivnú detskosť, ktorá sa ukrýva v každom z nás. Žiakom sa táto klauniáda v maskách veľmi páčila, najmä vtedy, keď chodili herci pomedzi nich v hl'adisku.

12. Urob si knihu

Toto bola posledná aktivita, ktorú robili tretiaci a štvrtáci v Školskom klube detí. Tretiaci technikou otláčania prstov a dokresľovaním si robili svoju vlastnú knihu. Štvrtáci to mali trochu náročnejšie, pretože museli aj vystrihovať a lepiť. Zajačik sa na nich usmieval a keď si prilepili zápisníček, bola ich kniha aj využiteľná. Ich úsilie však stálo za to. Nechceli svoje diela dať už ani na výstavku a hneď si ich brali domov.

Fotogaléria z podujatia „Náš rodný kraj“

Časovo všetko zosúladiť bola najťažšia úloha na celom celoslovenskom projekte. Náročné bolo najmä dohodnúť sa s ľuďmi z iných organizácií. Počas celého dňa bola s nami regionálna turzovská televízia a členovia redakčnej rady školského časopisu.

ADRESA A E-MAIL

Danica Janišová

Základná škola

Bukovina 305

023 54 Turzovka

Slovenská republika

e-mail: skola@zsturzovka.edu.sk

III. Zbierka literatúry pre deti a mládež v českom a slovenskom jazyku

HISTORIE A SOUČASNOST SUKOVY STUDIJNÍ KNIHOVNY LITERATURY PRO MLÁDEŽ

Radmila Indráková

STRUČNÁ HISTORIE SUKOVY KNIHOVNY

Největší sbírka literatury pro děti a mládež byla založena v roce 1919 jako *Knihovna českých spisů pro mládež*. Vznik knihovny iniciovali zakládající členové *Společnosti přátel literatury pro mládež* na ustavující schůzi společnosti. Ve sbírce najdeme knihy vydané na našem území od konce 18. století po současnost.

Vůdčí osobností tohoto projektu se stal Václav František Suk, středoškolský učitel češtiny a francouzštiny na pražském gymnáziu. Pracoval také jako dlouholetý šéfredaktor jediného českého kritického a teoretického časopisu literatury pro děti a mládež *Úhor*.

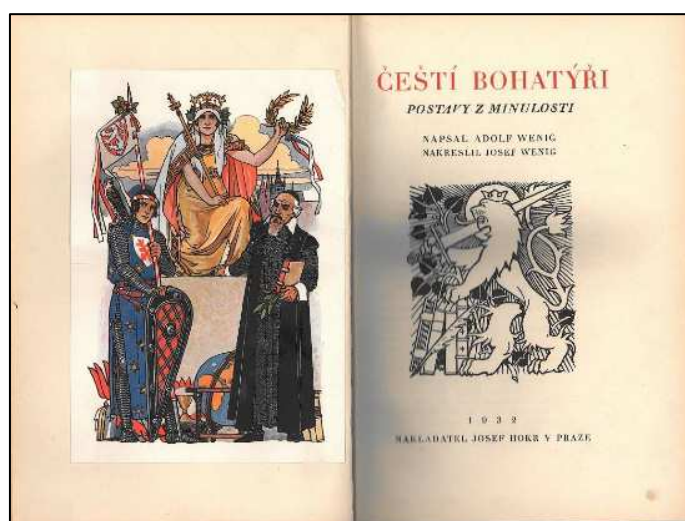
V. F. Suk vymezil hlavní zásady budování knihovny a cíle její činnosti: knihovna má sloužit odborné veřejnosti, nikoli k zábavnému čtení. Zařazovat se mají všechny knihy pro mládež vydané v češtině a slovenštině. Hlavním cílem založení knihovny bylo získat zázemí pro rozvoj literární kritiky a historie v oblasti literatury pro děti a mládež.

Václav František Suk (1883 – 1934)

Knihovna spisů pro mládež vznikla vyčleněním několika stovek knih pro mládež z knihovny Pedagogického muzea Komenského. Jednalo se především o knihy vydané do roku 1914. Od počátku existence knihovny usiloval profesor Suk o získání povinného výtisku pro tuto knihovnu. Ministerstvo školství vydalo v roce 1921 výnos, ve kterém stanovilo, aby duplikáty knih vyřazovaných ze školních knihoven byly povinně nabízeny Knihovně spisů pro mládež. Díky tomuto výnosu se podařilo do knihovny zařadit mnohá díla z počátku 19. století, která jsou dodnes cenným studijním materiálem pro literární historiky. Nově vycházející knihy získávala knihovna především jako dary od nakladatelů.

Roku 1924 měla knihovna již 16 000 svazků a sídlila na Vinohradech u Riegrových sadů ve vile Saračinka společně se stálou výstavou učebních pomůcek. V dubnu 1924 vila vyhořela a při požáru shořelo množství pracně nashromážděných knih. Dodnes se v knihovně nacházejí některé nejstarší tituly ohořelé. Spolupracovníci profesora Suka zahájili jednání s pražským magistrátem s cílem najít pro knihovnu prostory v nově budované Městské knihovně na Mariánském náměstí. Knihovna, která v té době vlastnila už více než 20 000 svazků, se tam přestěhovala v roce 1929. Zde se těšila velkému rozkvětu především díky neúnavné činnosti profesora Suka, který k sobě získal jednoho dalšího knihovníka alespoň na pár hodin týdně. Knihovna se stala místem setkávání všech, kterým ležela na srdci kvalita dětské knihy. Byla centrem *Společnosti literatury pro děti a mládež*, měla čilé mezinárodní styky a zásluhou profesora Suka se záznamy o nových českých knihách pro děti objevovaly v dobových mezinárodních bibliografiích.

Vydáno v Praze v roce 1932

Vedle obvyklé knihovní činnosti organizovala knihovna ve spolupráci se *Společností přátel literatury pro mládež* předvánoční prodejní výstavy dobrých dětských knih, kde byly dětem prodávány knihy se slevou. V knihovně se každoročně zpracovával bibliografický přehled kvalitních knih pro děti vydaných za kalendářní rok s názvem Dobré knihy dětem.

Roku 1934, v padesáti letech, profesor Suk umírá. Knihovna existuje dál, ale nikdy již nestála v jejím čele tak významná osobnost a nikdy se již tak dynamicky nevyvíjela. Někdy v roce 1935 – přesná zmínka v literatuře chybí – se knihovna přejmenovala na *Sukovu studijní knihovnu literatury pro mládež*. V budově Městské knihovny přežila knihovna v tichosti válečná léta.

Hned po válce, v roce 1946, byla knihovna rozhodnutím ministerstva školství a kultury včleněna do Výzkumného ústavu pedagogického (VÚP) a tam byla i fyzicky přestěhována. VÚP pak knihovnu organizačně začlenil do Státní pedagogické knihovny Komenského (SPKK). Získala na krátkou dobu osmi let právo tzv. oborového povinného výtisku.

Roku 1974 se stala SPKK součástí Ústavu školských informací a později Ústavu pro informace ve vzdělávání. Zpočátku došlo ke stagnaci činnosti knihovny, dokonce byla přejmenována na *Speciální fond literatury pro mládež*, včleněna do oddělení doplňování a

zpracování fondů SPKK a její činnost byla v Ústavu spíše trpěna. Tehdy obsahovala necelých 40 000 svazků a přes utlumení činnosti si udržela stabilní počet čtenářů z řad odborné veřejnosti. V letech 1976-1977 hrozilo reálné nebezpečí ze strany Ústavu, že bude knihovna zlikvidována. Zásahu na tom, že knihovna přežila, má i spisovatel Bohumil Říha, který navštívil s intervencí ve prospěch knihovny tehdejšího ministra školství.

Po listopadu 1989 se poměrně rychle obnovila činnost knihovny v plném rozsahu a vrátil se jí i původní název. Dnes má knihovna přes 61 000 svazků a svou úplností fondu a dostupností služeb patří k nejvýznamnějším specializovaným knihovním sbírkám v republice. Vedle dětské literatury v češtině (do r. 1992 i ve slovenštině) jsou v knihovně také české časopisy pro děti a mládež a výběrová česká i zahraniční teoretická literatura tohoto oboru.

V roce 2011 se stala Pedagogická knihovna a tím i Sukova studijní knihovna pro mládež součástí Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského se současným sídlem v Mikulandské ulici, Praha 1. Podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) je knihovna veřejnou specializovanou pedagogickou knihovnou v působnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Nové přírůstky v Sukově knihovně

KNIHOVNICKO-BIBLIOGRAFICKÁ ČINNOST SUKOVY KNIHOVNY

Služby Sukovy knihovny využívají všechny profese, které přicházejí s literaturou pro děti a mládež do styku – učitelé, včetně vysokoškolských pedagogů, studenti, redaktori jednotlivých nakladatelství, spisovatelé, ilustrátoři, kritici a teoretici. Knihovna byla od počátku své existence budována jako moderní, knihovnický dobře zpracovaná sbírka a její fond byl pečlivě katalogizován. Zároveň se jmenným katalogem byl vytvářen i katalog ilustrátorů dětských knih, který je poměrně hojně využíván. Tyto dva základní katalogy doplňovaly ještě katalogy sbírkové, žánrové, katalogy jednotlivých vydávaných edic. Veškeré lístkové katalogy knihovny byly uzavřeny v roce 1993 spolu se zavedením automatizovaného zpracování fondu. Dnes je veškerý fond Sukovy knihovny zpracován v systému Verbis a díky tomu může knihovna prohloubit rozsah služeb i pro vzdálené uživatele. Knihy se půjčují

pouze prezenčně, pro výstavní účely je možno učinit výjimku. Na požádání zpracovává knihovna rešerše jakéhokoli typu.

NOVINKOVÁ SLUŽBA

Od roku 2006 vystavuje knihovna na webu Pedagogické knihovny J. A. Komenského měsíční výběrovou bibliografii novinek literatury pro děti a mládež. Je členěna do oddílů:

- první čtení, knihy pro 1. stupeň základní školy,
- pro 2. stupeň základní školy, naučná literatura,
- přečtete si s dětmi.

Novinky jsou vystavovány na adrese <http://www.npmk.cz/knihovna/>. Jsou určeny především učitelům českého jazyka na základních školách. Podle ohlasů je však tato služba využívána i širší veřejností.

Knížní novinky

OSTATNÍ ČINNOSTI SUKOVY KNIHOVNY

Knihovna byla od počátku své existence kolektivním členem Společnosti přátel literatury pro mládež, dnešní České sekce IBBY (International Board of Books for Young People). Spolupracuje celá léta intenzivně především na přípravě soutěže Zlatá stuha, která každoročně oceňuje dobré dětské knihy. Důležitá je také spolupráce s profesním sdružením knihovníků dětských knihoven, Klubem dětských knihoven a školních knihoven při Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP).

Grafika výtvarnice Naděždy Potůčkové

SUK – čteme všichni

Od roku 1993 pořádá knihovna akci *SUK – čteme všichni*. První ročník se ale konal ještě pod původním názvem *Čteme všichni aneb Velký knižní trh pro malé*. Jde o celostátní anketu dětí, učitelů a knihovníků školních a veřejných knihoven, v níž se rozhoduje o nejoblíbenější knize pro děti a mládež za uplynulý rok. Cílem je upozornit pedagogickou i ostatní veřejnost na nové tituly v této oblasti literatury a zároveň postihnout čtenářské preference dětí. Akce je vyhlašována jednou do roka v listopadu kalendářního roku, za který jsou ceny udělovány. Hlasování dětí a knihovníků probíhá ode dne vyhlášení do konce března. V rámci akce se udělují následující ceny: Cena dětí, Cena knihovníků, Cena Noci s Andersenem, Cena učitelů za přínos k rozvoji dětského čtenářství. Ceny získávají autor díla, ilustrátor, překladatel, editor a nakladatel. Cena Noci s Andersenem se uděluje jedné knize, která získala nejvyšší počet hlasů dětí nocujících v knihovnách v rámci Noci s Andersenem. Cenu učitelů může získat pouze kniha českého autora, která vyšla v příslušném kalendářním roce v prvním vydání, přičemž není rozhodující, zda se jedná o beletrii nebo o tzv. naučnou literaturu. Základními kritérii pro hodnocení poroty jsou literární kvalita textu, celkové zpracování knihy a využitelnost při vyučování, případně při mimoškolních aktivitách. Cena se uděluje maximálně pěti titulům bez určení pořadí.

Dětské publikum v Památníku národního písemnictví

Ceny se předávají na slavnostním setkání spisovatelů, ilustrátorů, nakladatelů, zástupců dětských čtenářů, učitelů a knihovníků v první polovině měsíce dubna v Památníku národního písemnictví v Praze. Cenu dětí předávají dětští zástupci účastníků ankety, cenu knihovníků zástupce SKIP, cenu učitelů ředitelka Národního muzea a knihovny J. A. Komenského (případně společně se zástupcem ministerstva školství mládeže a tělovýchovy). Ceny tvoří diplom s grafickým tiskem výtvarnice Naděždy Potůčkové, na kterém je uvedena kategorie, v níž je cena udělována, pořadí a jména všech oceněných.

Za celá léta existence získala tato akce oblibu u dětí i odborné veřejnosti především proto, že sjednocuje všechny, kteří mají zájem o dobré jméno české knihy pro děti a mládež.

Z pracovníků Pedagogické knihovny, kteří se věnovali práci na rozvoji Sukovy studijní knihovny pro mládež, bych chtěla zmínit paní Mgr. Ivanu Hutařovou. V současnosti vede knihovnu paní Mgr. Alice Košková, která průběžně doplňuje knižní fond a podílí se na propagaci Sukovy studijní knihovny pro mládež.

ADRESA A E-MAIL

Mgr. Radmila Indráková

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského

Mikulandská 5

118 00 Praha 1

Česká republika

e-mail: indrakova@npmk.cz

Príloha č. 1 Vyhodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu pre základné školy a osemročné gymnáziá Záložka do knihy spája školy

Vyhodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu pre základné školy a osemročné gymnáziá

Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha

Dňa 25. augusta 2014 vyhlásila Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave v spolupráci s Národným pedagogickým múzeom a knižnicou J. A. Komenského v Prahe pri príležitosti **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2014** pre základné školy a osemročné gymnáziá 5. ročník česko-slovenského projektu *Záložka do knihy spája školy: Moja obľúbená kniha*.

Cieľ česko-slovenského projektu

Cieľom projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a osemročnými gymnáziami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci mohli na záložkách ľubovoľnou technikou stvárniť svoju obľúbenú knihu. Výmenu záložiek mohli slovenské školy využiť aj k nadviazaniu spolupráce, kontaktov alebo poznávaniu života žiakov v Českej republike a zároveň aj ako prierezovú tému do Školského vzdelávacieho programu alebo ako súčasť školského projektu.

Priebeh česko-slovenského projektu

Slovenské školy, ktoré sa chceli zúčastniť projektu, vyplnili do 26. septembra 2014 elektronickú prihlášku zverejnenú na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice. Na základe spracovaných údajov z elektronických prihlášok Slovenská pedagogická knižnica vytvorila **411 partnerských dvojíc** s prihliadnutím na druh a typ školy a počet prihlásených žiakov, z toho bolo 239 partnerských dvojíc medzi českými a slovenskými školami a 172 partnerských dvojíc z dôvodu nízkeho počtu prihlásených českých škôl medzi samotnými slovenskými školami. V dňoch 28. až 29. septembra 2014 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktné údaje každej partnerskej dvojici. Zúčastnené partnerské dvojice informovala o tom, že vzájomná komunikácia, výmena záložiek i nadväzovanie priateľských kontaktov bude len v ich pôsobnosti. Termín ukončenia výmeny záložiek bol stanovený na 31. október 2014.

Vyhodnotenie česko-slovenského projektu

Do projektu sa prihlásilo **822 škôl s celkovým počtom žiakov 105 911**, z toho bolo:

- **239 českých základných škôl** s celkovým počtom 28 394 žiakov a
- **583 slovenských škôl** s celkovým počtom 77 517 žiakov.

Slovenská pedagogická knižnica poďakovala 22. októbra 2014 každej zúčastnenej českej i slovenskej škole za aktívnu účasť v projekte a vyzvala ju na jeho dobrovoľné vyhodnotenie a pripojenie fotografií z priebehu výroby záložiek alebo fotografií najkrajších záložiek.

Výber z dobrovoľného hodnotenia projektu 364 slovenskými základnými školami spolu s fotografiami z priebehu výroby záložiek alebo s fotografiami so samotnými najkrajšími záložkami je dostupný na tejto webovej adrese:

http://www.spgk.sk/swift_data/source/2014/Projekt_Zalozka_ZS_osemrocne_gymnazia_Hodnotenie_A.pdf

Výroba záložiek

Žiaci vyrábali záložky rôznych tvarov a prevažne na určenú tohoročnú tému *Moja obľúbená kniha* počas vyučovacích hodín, v školskom klube detí, v rámci krúžkovej činnosti alebo doma podľa svojich schopností, možností a veku. Mladších žiakov zaujímali najmä rozprávky a príbehy o zvieratkách. Medzi ich obľúbené knihy patrili: Krtko, Danka a Janka, Čin-Čin, Maľko a Kubko, Tri prasiatka, Ferdo Mravec. Starších žiakov zase skôr zaujímali encyklopédie, dobrodružné, strašidelné a romantické príbehy. Na ich záložkách boli najčastejšie zobrazení: Harry Potter, Malý princ, Robinson Crusoe, Klub záhad, Na krídlach motýľa, Anna zo Zeleného domu, Dokonalá Klára. Počas výroby záložiek mnohí žiaci pred svojimi spolužiakmi prezentovali svoje obľúbené knihy a rozprávali, prečo si ich vybrali ako motív na svoju záložku. Doplnujúcim programom výroby záložiek boli často čitateľské maratóny, literárne kvízy, čítanie rozprávok staršími žiakmi prváčikom, žiacke besedy o prečítaných knihách alebo aj besedy so slovenskými regionálnymi spisovateľmi. Zriedkavo aj príprava powerpointových prezentácií alebo cédečiek s informáciami a fotografiami o svojich obciach, mestách alebo školách určená pre partnerské školy.

Výmena záložiek

Väčšina základných škôl do balíka so záložkami pribalila priateľské listy, fotografie žiakov, ktorí vyrábali záložky, školské časopisy, zbierky žiackych literárnych a výtvarných prác, propagačné a informačné materiály o škole alebo obci či meste, darčkové predmety, drobné športové doplnky alebo knihy od slovenských alebo českých spisovateľov. Žiaci na zadnú stranu záložky písali svoje poštové adresy, e-mailové adresy alebo facebookové kontakty, aby mohli medzi sebou navzájom komunikovať. Skoro všetky zúčastnené školy si z priateľských záložiek urobili výstavky buď v aule školy, alebo v priestoroch školskej knižnice, prípadne v triedach. Ďalej na webových sídlach svojich škôl uverejnili najkrajšie záložky či napísali články o priebehu projektu do svojich školských časopisov. Podaktoré školy darovali svoje záložky svojim vzácnym hosťom, ktorí sa zúčastnili osláv Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014, alebo ich odložili pre budúcich prvákov, ktorým ich darujú pri zápise do školy v roku 2015. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce. Niektoré si už dohodli aj vzájomnú návštevu škôl vo forme školského výletu.

Prínos česko-slovenského projektu

Výmena záložiek opäť prispela k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami, ukázala im ďalšie možnosti spolupráce v budúcnosti, u žiakov podporila ich rozvoj kreativity, fantázie, manuálnej zručnosti a práce s informáciami, zušľachtila ich morálne hodnoty, zábavnou formou ich pritiahla ku knihám, podporila ich vzťah k čítaniu a posilnila ich dobrý vzťah ku školskej knižnici. Prínos stanovvej témy *Moja obľúbená kniha* spočíval taktiež vo vzájomnom poznávaní českých a slovenských spisovateľov prostredníctvom odporúčaných obľúbených kníh samotnými žiakmi a ich motiváciou prečítať si práve tie kamarátove. Pridanou hodnotou projektu bolo rozšírenie vedomostí žiakov zo slovenského jazyka a literatúry a rovnako aj zapojenie žiakov s mentálnym postihnutím, žiakov pochádzajúcich zo sociálne alebo jazykovo znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k čítaniu kníh.

Vyjadrenia niektorých pedagogických zamestnancov, nepedagogických zamestnancov a žiakov

„Sme radi, že sme opäť mohli byť súčasťou takéhoto úžasného medzinárodného projektu, ktorý školy hneď na začiatku školského roka príjemne naladí a zomkne. Ďakujeme.“

Jarmila Dragulová, Spojená škola internátna, Prievídza

„Samotnej výrobe záložiek predchádzalo celoškolské podujatie Dneska prečítajme knižky z Česka, v rámci ktorého sa naši žiaci oboznámili s tvorbou českých spisovateľov. Predmetom poznávania nebola len česká literatúra, ale aj úskalia českého jazyka.“

Dana Dedičová, Základná škola s materskou školou J. A. Komenského, Lednica

„Sme šťastní, že sme mohli svojimi dielami spríjemniť chvíle pri čítaní žiakom, ktorí si pripravili záložky aj pre nás. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto veľkolepého projektu zameraného nielen na podporu čítania, ale aj podporu kreativity, tvorivosti a priateľstva.“

Andrea Vallová, Základná škola, Lozorno

„Našu školu navštevujú žiaci s mentálnym postihnutím, ktorí pochádzajú zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k literatúre a k čítaniu kníh. To bol hlavný dôvod, prečo sme sa radi, už po tretíkrát, zapojili do projektu.“

Diana Sujová, Špeciálna základná škola, Detva

„Vždy sa radi zúčastňujeme tohto zmysluplného projektu, za organizáciou ktorého stojí množstvo práce a času. Výsledkom sú nielen rozžiarené oči žiakov pri vybaľovaní záložiek od kamarátov zo Slovenska, ale aj ich radosť pri vkladaní záložiek do obľúbených a rozčítaných kníh. Ďakujeme.“

Tamara Kalátová, Základná škola a materská škola, Viničné Šumice, Česká republika

„Záložka je mojou kamarátkou. Pred spaním si ešte raz otvorím šlabikár a pozriem sa na nové písmenká a aj na moju krásnu záložku.“

Anna Mária, Základná škola, Vtáčkovce

„Deň, keď zhotovujeme záložky, sa mi veľmi páči. Rozprávame sa o obľúbených knihách a vzájomne sa inšpirujeme, čo zaujímavé by sme si mohli prečítať. Záložky posielame do pridelenej partnerskej školy, a tak máme možnosť nadviazať nové priateľstvá.“

Sofia, Základná škola, Kalinovo

Pod'akovanie

Naše úprimné pod'akovanie patrí **všetkým**, ktorí sa podieľali na príprave, propagácii, realizácii a hodnotení projektu v Českej republike a Slovenskej republike.

Ďakujeme aj **českým a slovenským pedagogickým zamestnancom i nepedagogickým zamestnancom** za ich vzácny čas a úsilie, ktoré venovali príprave a realizácii projektu. Osobitne im ďakujeme za koordináciu projektu na ich školách, za usmerňovanie žiakov počas výroby záložiek, za sprostredkovanie výmeny záložiek a za vzájomnú korektnú komunikáciu. Takisto im ďakujeme za možnosť vytvorenia kamarátskych vzťahov medzi školami, za podporu samotného čítania literatúry a rovnako i za upevňovanie zmyslu pre dobro a krásu žiakov.

Oprávnené im patrí naša vďaka, obdiv a úcta.

Naša vďaka patrí aj **českým a slovenským žiakom** základných škôl za to, že sa opäť stali nezvyčajnými poslami priateľstva a dobrosrdečnosti.

Špeciálne pod'akovanie

Zvlášť chceme pod'akovať všetkým **slovenským školám**, ktoré s pokorou a radosťou prijali za svojho partnera v projekte pridelenú slovenskú školu.

Pod'akovanie českému partnerovi

Srdečne ďakujeme **zástupcom Národného pedagogického múzea a knižnice J. A. Komenského v Prahe** za možnosť spoločne realizovať projekt. Menovite ďakujeme riaditeľke inštitúcie PhDr. Markéte Pánkovej, vedúcej Pedagogickej knižnice J. A. Komenského Mgr. Jane Klimešovej a koordinátorke projektu za české školy Mgr. Radmile Indrákovej.

Vypracovala

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice, Slovenská pedagogická knižnica; koordinátorka česko-slovenského projektu (26. 11. 2014)

Príloha č. 2 Hodnotenie 5. ročníka česko-slovenského projektu Záložka do knihy spája školy základnými školami a osemročnými gymnáziami

Hodnotenie
5. ročníka česko-slovenského projektu
Záložka do knihy spája školy: Moja oblíbená kniha
základnými školami a osemročnými gymnáziami

(výber z 364 hodnotení)

Čestní hostia z České republiky

„Letos jsme se zúčastnili tohto projektu poprvé a hodnotím jej velice kladně. Děti sa zapojily s velkou chutí, mezinárodní výměna záložek je zaujala. Zároveň se žáci dozvěděli užitečné informace o svých oblíbených knihách, přečetli si ukázky a zváně se tak motivovali k další četbě.“

Ivana Mikuličková, Základní škola T. G. Masaryka, Sedlice

„Děkujeme, že jsme se mohli opět zapojit do projektu. Prostřednictvím internetových stránek jsme se seznámili s partnerskou školou... Chtěla bych napsat vzkaz od našich dětí: „Těšíme se zase na vyrábění záložek a na nové kamarády.“

Dana Kratochvílová, Základní škola, Suchdol u Kutné Hory

„Po odeslání našich záložek už se můžeme těšit, co nám pošlou kamarádi ze Slovenska. A k čemu je to dobré? V první řadě k podpoře čtenářství, potom k podpoře eTwinningu, přátelství mezi zeměmi. Děti se více dozvědí o našem nejbližším sousedovi. Ve formě dopisů nebo elektronické pošty si nadále mohou dopisovat s kamarády ze Slovenska.“

Irma Fendrichová, Základní škola, Obříství

„Již od prvního kontaktu s partnerskou slovenskou školou bylo jasné, že vše bude probíhat v přátelském a milém duchu. Naše vzájemná komunikace byla vřelá... Naši žáci se moc těšili na výrobky od slovenských kamarádů.“

Alžběta Fliedrová, Církevní základní škola, Kroměříž

„Velmi děkujeme za úžasně zvolené téma. Zamýšleli sme se společně nad oblíbenými knížkami a jejich hrdiny... Nové informace a situace k zamyšlení nám přinesla přidělená slovenská škola. Záložky jsem posílali do školy pro nevidomé a slabozraké děti, proto se žáci zajímali o jejich život. Zkusili si, jak vypadá stránka napsaná slepeckým písmem.“

Zdena Michelová, Základní škola a MŠ, Kunštát

„Vámi organizovaný projekt „Záložka“ děti z nižšího stupně gymnázia velmi oslovil, mohly zde rozvinout nejen svoje čtenářské a literární znalosti, ale také výtvarnou dovednost, kreativitu. Na záložkách pracovaly částečně v hodinách literární výchovy, částečně doma. Ve škole jsme si v jednotlivých třídách udělali na základě připravených záložek besedu o nejzajímavějších knihách, děti se navzájem informovaly, které knihy četly a líbily se jim.“
Jana Chocholáčová, Gymnázium Jana Blahoslava Ivančice

Výber zo Slovenskej republiky

„...do balíčka som českej partnerskej škole pribalila informačný materiál, ktorý sme spracovali pri príležitosti 60. výročia založenia našej školy a zbierku básní od nášho bývalého kolegu, Milana Patáka, ktorú krstil pri tej príležitosti.“
Oľga Švrčková, Gymnázium, Partizánske

„Zo všetkých záložiek bola v školskej knižnici výstava, ktorú si prišlo pozrieť mnoho žiakov. Všetky záložky sme poslali našej českej partnerskej škole spolu s malými darčekom, ako bolo CD z osláv 50. výročia našej školy a knihu Česko-slovenský slovník Jak Velbloud potkal ľavu.“

Danica Janišová, Základná škola, Turzovka-Bukovina

„Prostredníctvom tvorivých dielní naši žiaci odprezentovali svoje obľúbené knihy a výtvarne ich zachytili na zaujímavých záložkách. Keďže v škole rozvíja svoju činnosť školská knižnica, žiaci v nej siahli po ďalších tituloch kníh rôzneho žánru a zároveň sa pripravili a aktívne zapojili do recitačnej súťaže Dobšinského Košice.“

Erika Drozdová, Základná škola, Fábryho, Košice

„Deti svoje obľúbené knihy prezentovali, čítali si z nich, vystavovali a ilustrovali. Záložky do kníh, ktoré vyrábali pre žiakov pražskej školy tvorili zodpovedne s vedomím, že budú pekným darčekom, ktorý má nielen potešiť, ale aj odporúčať ich obľúbenú knižku.“

Valeria Regásková, Základná škola, Sokolíkova, Bratislava

„V rámci prípravy výroby záložiek bol zrealizovaný zber najkreatívnejších návrhov zo strany žiakov na základe prečítaných rozprávkových knižiek a zahraničnej dramatisácie...“

Jana Kováčová, Základná škola, Mučín

„Tejto akcie sa zúčastnila celá škola. Deťom sa akcia veľmi páčila. Nakoľko pracujeme nielen s mentálne postihnutými, ale aj s zdravotne postihnutými deťmi, výber záložiek je obmedzený. Ale mne sa páčia a sú pre mňa krásne, tie najkrajšie.“

Andrea Malík, Spojená škola, Krátka, Šaľa

„Dúfam, že naše záložky sa budú páčiť žiakom zo ZŠ Lutišie. Zvyšné záložky budú opäť k dispozícii v našej školskej knižnici pri práci s knihou a ďalšie budú darčekom pre detí pri zápise do 1. ročníka.“

Mária Zvalová, Základná škola, Ďumbierska, Banská Bystrica

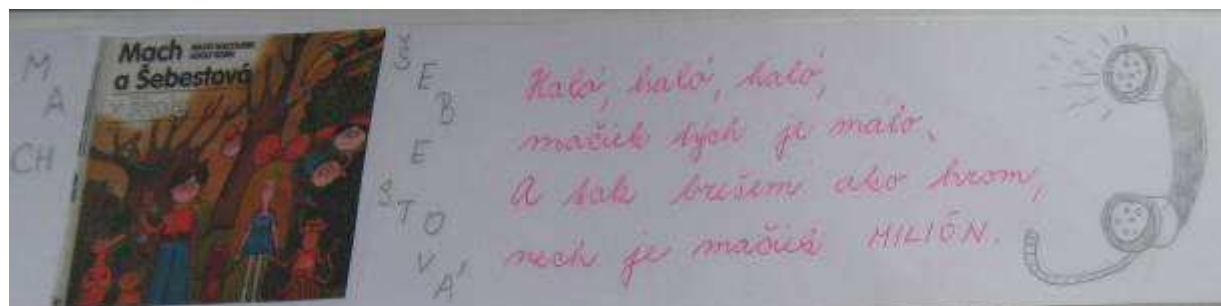
„Dostali sme úžasné záložky, ktoré sa našim študentom veľmi páčili. Každý si vybral záložku, ktorá sa mu páčila. Dohodli sme sa, že si na záložky žiaci napíšu svoje mená, aby sa mohli nájsť na Facebooku a mohli ďalej komunikovať.“

Zuzana Prachárová, Gymnázium, Senecká, Pezinok

„...chceli by sme Vám poďakovať za to, že aj v tomto roku sme sa mohli zapojiť do Vášho projektu, ktorý je medzi našimi žiakmi taký obľúbený. Naši žiaci s nadšením prijali výzvu a vytvorili 135 záložiek pre svojich nových kamarátov z Medziboří. Získali sme nielen nových kamarátov a nové priateľstvá, ale aj chuť čítať a prežívať nové dobrodružstvá.“

Ružena Kočíšová, Základná škola, Bystrany

„Sme radi, že sa aj tento rok organizoval projekt. Každoročne sa tešíme na novú partnerskú školu a záložky, ktoré od nich dostaneme.“

Alena Môciková, Základná škola s materskou školou, Čavoj

„Vybraná téma nás milo potešila, keďže už prváčatám vstúpujeme lásku ku knihe, hovoríme im o jej význame v živote každého z nás. Žiaci si svoju obľúbenú knihu priniesli do školy, a tak mali možnosť predstaviť ju nielen svojim spolužiakom, ale a deťom z partnerskej Súkromnej základnej školy BESST v Trnave prostredníctvom svojej záložky.“

Danka Sálusová, Základná škola s materskou školou, Liptovská Teplá

„Záložky do knihy sú príležitosťou pre žiakov prejaviť svoje výtvarné schopnosti a etické vlastnosti. Vyrábajú ich s láskou a veľkým rešpektom, veď chcú, aby sa páčili, potešili, podčiarkli dôležité v knihe a stali sa začiatkom a spojivom nového kamarátstva.“

Erika Hodálová, Základná škola a materská škola, Solčany

„Zhotovenie záložky do knihy sme v tomto ročníku pojali ako dlhodobejší projekt a rozšírili sme ho o zážitkové akcie návštevou mestských knižníc a návštevou charitatívneho koncertu...“

Mária Režnická, Základná škola, Matice Slovenskej, Prešov

„Našu školu navštevujú žiaci mentálnym postihnutím, pochádzajúci zo sociálne znevýhodneného prostredia, ktorí mimo školy nemajú prístup k literatúre a k čítaniu kníh. To bol hlavný dôvod, prečo sme sa radi, už po tretíkrát zapojili do projektu... Počas celého školského roku pedagógovia aktívne na vyučovaní využívajú fond našej školskej knižnice, preto s výberom obľúbenej knihy a následne tvorbou záložiek žiaci nemali problém.“

Diana Sujová, Špeciálna základná škola, Obrancov mieru, Detva

„Naše milé detičky vyrábali s veľkým záujmom rôzne záložky do kníh pre deti zo ZŠ s MŠ Přerov nad Labem. Pri výrobe záložiek využili deti svoje manuálne zručnosti a schopnosti, kreativitu a vlastnú fantáziu... Už teraz sa tešíme na ďalšiu spoluprácu.“

Základná škola internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou Jamník

„Naši žiaci s chuťou pustili do realizácie záložiek pre kamarátov z Bratislavy. Vložili do nich svoju originalitu a nápaditosť. Vznikli tak jedinečné zvierat, či rozprávkové postavy, ktoré sa s chuťou zahryznú do stránok kníh pri čítaní.“

Lubomíra Bižová, Základná škola J. A. Komenského, Revúca

„Žiaci na hodinách čítali rôzne rozprávky, prerozprávali obsah obľúbenej rozprávky. Svojho obľúbeného literárneho hrdinu zhmotnili do farebnej záložky pri ktorej využívali ľubovoľnú techniku.“

Svetlana Godlová, Základná škola, Chminianske Jakubovany

„Po skončení projektu môžeme skonštatovať, že sme veľmi radi, že sme sa po prvýkrát zapojili a už sa tešíme na budúci ročník... Okrem záložiek sme dostali aj vyrobenú knižku, kde sa nám podpísali všetky deti a pani učiteľky. Aj my sme poslali okrem záložiek darčeky vyrobené deťmi, kalendár, ktorý každý rok vyrábame na škole a slovník papradňanského nárečia.“

Silvia Toporová, Základná škola, Papradno

„Naši žiaci pri výrobe záložiek mali dobrú motiváciu a práca im dala pocit tvorivosti a kreativity... Vytvorili sme aj nástenku o tomto projekte pri vchodových dverách školy tak,

aby ju videli všetci návštevníci školy. Projekt bol úspešný a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu so Slovenskou pedagogickou knižnicou.“

Alena Dzvoničková, Základná škola s materskou školou Františka Jozefa Fugu, Vinné

„Sme radi, že tento projekt pokračoval aj v tomto školskom roku. Žiaci našej školy sa usilovali vyrobiť pre svojich kamarátov z partnerskej školy čo najkrajšie záložky. Veríme, že našim novým kamarátom sa záložky budú páčiť a keď budú čítať svoje obľúbené knihy, použijú záložky od kamarátov zo Spišských Vlách.“

Edita Hozzová, Základná škola, Spišské Vlchy

„Žiaci I. stupňa si na hodinách čítania spoločne prečítali knihu a potom k nej vytvárali záložky. Štvrtáci vytvorili aj záložky, ktoré si prváci vymaľovali. Na II. stupni mali zase žiaci besedu o svojej obľúbenej knihe a potom pripravovali záložky.“

Andrea Kukučková, Základná škola, Fraňa Kráľa, Žarnovica

„...menším žiakom čítali rozprávky starší žiaci alebo rodičia, alebo aj oni sami. Žiaci nosili do školy rozprávkové knihy, ktoré majú obľúbené, aby ich prezentovali aj so záložkou. Bolo zaujímavé sledovať ich vytrvalosť v počúvaní príbehov či rozprávok i pri výrobe záložiek.“

Lubomíra Šubová, Základná škola s materskou školou, Púchov

„Najskôr sme si do školy priniesli svoju obľúbenú knihu – knihy. Robili sme s nimi rôzne aktivity: čítanie s porozumením, tvorba vlastných záverov – ako by mohol príbeh skončiť, hry a hádanky, krátke scénky...“

Mária Podobová, Základná škola s materskou školou, Jacovce

„Chcela by som sa poďakovať za krásny projekt Záložka do knihy spája. Spojila nielen naše deti pri zaujímavom čitateľskom dopoludní s knihami, ale aj naše deti s novými kamarátmi z Čiech. Spolu s obľúbenou knihou, v čitateľskom maratóne, sme prežili príjemné chvíle strávené pri výrobe záložiek pre kamarátov z Veltíc.“

Denisa Mihálová, Základná škola, Smrdáky

„Obdarovať niekoho vlastnoručne vyrobenou záložkou je to najkrajšie, čo môžeš niekomu dať a nestojí to veľa. Iba um, šikovné ruky a tvorivý nápad. Tešíme sa na ďalší nápad.“

Tatiana Roháľová, Základná škola s materskou školou, Šarišské Michalčany

„Žiaci k záložkám pre svojich nových kamarátov napísali aj kratučké listy a vďaka pani starostke sme im do balíka pribalili aj zopár darčiekov, aby mohli lepšie spoznať našu obec. Tento projekt bol prínosom nielen pre žiakov, ktorí s radosťou vyrábali svoje záložky, ale aj pre školu, pretože táto výmena nám umožnila nadviazať priateľské vzťahy s partnerskou školou.“

Lívia Vargová, Základná škola, Zemplínska Teplica

„...naši žiaci si s nadšením prezreli všetky záložky a každý si našiel medzi nimi tú svoju. Záložky už majú svoje miesto v knižkách našich žiakov a všetci žiaci sa už tešia na pokračovanie projektu o rok.“

Jana Uličná, Súkromná spojená škola, Starozagorská, Košice

„Deti sa o knihách rozprávali so svojimi pani učiteľkami a pánmi učiteľmi na ranných elypsách, na hodinách Library, slovenskej literatúry a slovenského jazyka... Ďakujeme za tento krásny projekt, prostredníctvom ktorého spoznávame nové školy, kamarátov a oboznamujeme sa navzájom o záujmoch v oblasti knižnej literatúry.“

Adela Melišeková Dojčanová, Súkromná základná škola BESST, Trnava

„Spolu so záložkami sme do Čiech poslali propagačný materiál o našej škole a pozdravy žiakov na pohľadniciach nášho mesta. Veríme, že sa záložky budú páčiť...“

Daniela Vystrčilová, Základná škola, Škultétyho, Topoľčany

„Tvoreniu záložiek predchádzali debaty o ich obľúbených knihách, ktoré deti priniesli do školy, aby s nimi oboznámili ostatných. Projektom sme sa zaoberali i na Literárnom krúžku, kde sme mali čas i na čítanie úryvkov z kníh.“

Jana Klenovičová, Základná škola s materskou školou, Vlčany

„Každý sa snažil čo najvernejšie zobrazit' svoju obľúbenú knihu, kamaráta – hrdinu, s ktorým sa v nej zoznámil. Všetky deti dúfajú, že ich záložky sa budú bratislavským kamarátom páčiť a stanú sa praktickou pomôckou pri čítaní v školskej knižnici, škole či doma.“

Miriám Sedláčková, Základná škola, Tribečská, Topoľčany

„Niektorí žiaci si mali do školy priniesť svoju obľúbenú knihu, iní o svojej knihe porozprávali. Niektoré kolegyne sa vybrali so žiakmi do školskej knižnice, aby sa inšpirovali. Žiaci usilovne pripravovali záložky, lebo vedeli, že na druhej strane čaká niekto, koho táto záložka poteší. Rovnako vedeli, že aj pre nich pripravuje niekto prekvapenie v podobe krásnej záložky...“

Radoslav Sunitra, Základná škola s materskou školou Štefana Ďurovčíka, Palín

„Tiež sme pred maľovaním diskutovali o obľúbených knihách a navzájom sme si ich predstavovali. Vďaka tomuto projektu sa deti ešte viac zaujímajú o knihy, ale aj o to, aké knihy čítajú ich kamaráti z Českej republiky a vzájomne hľadali možno aj spoločných hrdinov v knihách.“

Daniela Bytčanková, Základná škola, Lichardova, Žilina

„Aby sme podporili čítanie a vytvárali pozitívny vzťah ku knihám a čítaniu pozvali sme si do školy vzácneho hosťa. Do našej školy zavítala spisovateľka Eva Tunegová, ktorá zaspomínala na svoje detstvo, ale najmä na svoje obľúbené knihy...“

Kvetoslava Kotrhová, Základná škola s materskou školou, Chocholná-Velčice

„Žiaci vyzdobili záložky postavičkami z oblúbených knižiek, výjavmi z prírody a dekoratívnymi vzormi. Najmenší školáci, prváci, mali z výroby záložiek najväčšiu radosť. Ved' prvýkrát sa mnohí stretli s pojmom záložka do knihy.“

Renáta Titková, Základná škola, Škultétyho, Nitra

„Knihu *Analfbeta Negramotná* od Jána Uličianskeho pravidelne čítame na mimočítankovom čítaní a veľmi sa nám páčia príbehy o šibalstvách Analfabety. Na hodinách výtvarnej výchovy sme vyrábali záložky a zároveň aj čítali jednotlivé príbehy.“

Slávka Micišinová, Základná škola, Pribinova, Trebišov

„Deti sa veľmi rady zapojili a vyrobili naozaj krásne záložky. Z vlastnej skúsenosti viem, že darčeky vždy potešia, obzvlášť ak sú vyrobené vlastnými rukami a podľa vlastnej fantázie, a aj záložka v knihe má svoje čaro a robí čítanie krajším.“

Mária Marková, Základná škola, Jarmočná, Ždaňa

„Výrobe záložiek predchádzali viaceré zaujímavé čitateľské aktivity vzbudzujúce záujem našich žiakov o čítanie, a to nielen na hodinách literárnej výchovy. Uskutočnili sme exkurziu do školskej knižnice, na hodinách výtvarnej výchovy žiaci vytvárali vlastné leporelá a knihy, pracovali s encyklopédiami a na internete vyhľadávali informácie.“

Daša Sitková, Základná škola s materskou školou, Liptovská Osada

„Zvolená téma zaujala všetkých žiakov bez ohľadu na to či radi čítajú, alebo nie. Súčasné deti sa len sporadicky venujú čítaniu krásnej literatúry a možno práve záložka ich prinúti rozčítať si nejakú knihu, aby mohli do nej vložiť novú záložku.“

Erika Gajdošová, Základná škola Viliama Záborského, Vráble

„Deti pod vedením triednych učiteliek vymýšľali, kreslili, zdobili, s nadšením vytvárali originálne a nápadité záložky. Súčasťou projektu bolo aj týždenné čitateľské popoludnie, kde žiaci prezentovali svoje obľúbené knihy. Do obálky spolu so záložkami sme poslali aj pohľadnice našej obce a kľúčenky s erbom našej obce.“

Mária Štrausová, Základná škola, Gerlachov

„Naše deti veria, že ich záložky budú kamarátom z Prahy dennými spoločníkmi pri čítaní a motivujú ich siahnuť po knihách, ktoré na záložkách zobrazili (mnohé vyšli určite aj v českom preklade). Projekt je výbornou aktivitou, pretože umožňuje deťom kontakt s knihou, ktorú tým menej odolným „berú“ z rúk moderné technológie.“

Martina Grolmusová, Piaristická spojená škola Františka Hanáka, Prievidza

„Spomedzi „naj titulov“ si každá trieda vybrala jeden, ktorý čítala spoločne na pokračovanie. Napríklad: 2. ročník – Danká a Janka, Rozprávky o psíčkovi a mačičke; 3. ročník – Smelý Zajko v Afrike, Maťko a Kubko; 4. ročník – Ferdo Mravec, Kniha džunglí.“

Jana Košťaliková, Základná škola, Medňanská, Ilava

„Naši prváci zhotovili záložky ako zvieratká z knihy Doktor Jajbolíto. Druháci premenili špachtličky od pani doktorky na Červené čiapočky, princezničky, psíčkovi, mačičky

a prasiatka. Tretiaci zhotovili jablká múdrosti a ovocie pre dušu pre Snehulienku. Väčší žiaci zhotovili hobitov z knihy Pán prsteňov.“

Marta Košútová, Základná škola, Pribinova, Zlaté Moravce

„Žiaci si mohli z políc školskej knižnice vybrať ľubovoľnú knižku a prečítať ostatným krátky úryvok. Kto čítať nechcel, mohol sa len inšpirovať krásnymi ilustráciami, ktoré následne mohol využiť pri tvorbe vlastnej záložky. Po návšteve školskej knižnice sa deti vybrali svojich tried. Pani učiteľky deťom pri tvorbe záložiek čítali vybranú knižku a hneď sa im pracovalo lepšie.“

Kristína Hybbenová, Základná škola, Gessayova, Bratislava

„Žiaci dokázali preniesť svoj život do svojich prác a v ich rukách oživali záložky, ktoré s láskou tvorili pre svojich neznámych kamarátov z družobnej školy. Verím, že tieto záložky budú dopĺňať a strážiť listy strán rozprávkových kníh pre naše čítanie v školskej, obecnej knižnici a v poslednom rade domáce knižnice.“

Daniela Novotná, Základná škola, Komenského, Smižany

„Sme šťastní, že sme mohli svojimi dielami spríjemniť chvíle pri čítaní deťom, ktoré si záložky pripravili aj pre nás. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník tohto veľkolepého projektu zameraného nielen na podporu čítania, ale aj na podporu kreativity, tvorivosti a priateľstva.“

Andrea Vallová, Základná škola, Lozorno

„Do tohto projektu sa zapojili žiaci zo sociálne znevýhodneného a málo podnetného prostredia. Myšlienka urobiť radosť niekomu inému ich veľmi zaujala. Záložky zhotovovali s nadšením, veľkou láskou.“

Anna Harmanová, Základná škola, SNP, Spišské Vlachy

„Na internete sme si vyhľadali bližšie informácie o tejto obci a o škole. Dozvedeli sme sa rôzne zaujímavosti z histórie, kultúry, školstva, prírody. Prehliadli sme si fotogalériu i videogalériu na stránke obce Martovce. Na vlastivede sme si obec Martovce ukázali aj na mape. Deti takto spoznali iný región nášho krásneho Slovenska.“

Daša Ábelová, Základná škola, Veľké Orvište

„Záložka ako malé výtvarné dielko zobrazuje obľúbenú knihu dieťaťa a nesie posolstvo pre kamaráta z inej školy, čo by si mohol prečítať. Na záložky si deti písali aj kontakty a my veríme, že sa nadviažu s českou školou ďalšie priateľstvá.“

Ol'ga Zbitovská, Základná škola, Stred, Považská Bystrica

„Od začiatku tohto školského roka máme na chodbe prvého stupňa urobený čitateľský kútik, kde si deti môžu počas prestávok posediť vo fotelkách a prečítať knihu alebo detský časopis.“

Anna Parížková, Základná škola s materskou školou, Senica na Myjavou

„Žiaci s veľkou radosťou a zánietením čítali doma, v školskej knižnici, počas prestávok a vyrábali záložky pre svojich nových kamarátov. Niektorí žiaci napísali na záložku svoje venovanie, iní žiaci uviedli nielen svoje meno a triedu, ale aj poštovú adresu, prípadne mailovú adresu. Prostredníctvom listov napísali aj pár slov o sebe.“

Jana Černecká, Základná škola s materskou školou P. E. Dobšínskeho, Teplý Vrch

„Žiaci pracovali s chuťou a neznámym kamarátom z českej školy poslali so záložkami aj sprievodné listy, v ktorých priblížili svoju školu, triedu, záujmy a niektorí pripojili aj fotografie. ...záložky z družobnej školy sa deťom páčili a niektoré ich aj inšpirovali novou technikou a nezvyčajným spracovaním.“

Anna Cabuková, Základná škola, Zákopčie

„Sprievodné aktivity, ktoré sme zorganizovali počas októbra, boli: školská liga SCRABBLE, ktorá vyvrcholila finálovou hrou v školskej knižnici, prehliadka dramatizácií úryvkov z kníh prozaických diel a Čítanie pod lampou večer pre žiakov 1. - 4.ročníka.“

Dajána Špegárová, Základná škola s materskou školou, Poproč

„Tento rok nám bola pridelená Základná škola pre telesne postihnutých Liberec, Česká republika. Preto naša príprava začínala najprv geografiou a prezentáciou mesta Liberec. Žiaci sa veľmi tešili na výrobu záložiek a ich entuziazmus znásoboval pocit, že práve ich záložka poputuje do zahraničia pre kamarátov z Čiech.“

Žaneta Strmá, Špeciálna základná škola, Veľký Krtíš

„Žiaci sa do zhotovovania záložiek zapojili veľmi ochotne, do školy si priniesli okrem potrebných pomôcok aj svoje obľúbené knihy a čítali z nich zaujímavé úryvky.“

Judita Karáseková, Základná škola, Kalinovo

„Vyzvali sme ich, aby odporučili žiakom z českej školy v Karlových Varoch knižku, ktorá sa im páčila, bola zaujímavá humorom alebo napínavým dejom.“

Marta Birková, Základná škola, Zemianske Kostol'any

„Spoločne s deťmi sme čítali, rozprávali sme sa o prečítaných knihách zo školskej i domácej knižnice. Dospeli sme k tomu, že záložka do knihy je potrebná vec. Záložky od detí z partnerskej školy sme si založili do práve rozčítaných kníh, niektoré sme nechali v školskej knižnici. Veríme, že sme deťom z partnerskej školy urobili radosť rovnako, ako oni nám, že aj záložky sa stanú motiváciou pre čítanie kníh.“

Ľudmila Kolenčíková, Základná škola s materskou školou, Oravská Lesná

„Najobľúbenejšie knihy našich žiakov na základe zhotovených záložiek sú: O psíčkovi a mačičke, O Gul'kovi Bombul'kovi, Kocúr v čižmách a iné.“

Anna Jankurová, Základná škola, Huncovce

„...nasledoval čas čítania z obľúbených kníh, ich prezentácia, dramatizácia s reflexiou, zameranou na zdôvodňovanie, prečo práve konkrétna kniha je tá najobľúbenejšia. Po dôkladnej príprave nasledovala samotná tvorba záložiek na vyučovaní i v školskom klube. Deti ich s radosťou a fantáziou tvorili.“

Janete Simonová, Základná škola, Kanianka

„Stretali sme sa v školskej knižnici, na hodinách literatúry, na čitateľskom krúžku. Ak sme práve nečítali, tak sme kreslili záložky. A nielen kreslili, ale vyskúšali sme aj iné techniky, ako grafiku a koláž. Žiakom sa páčili, robili aj navyše, jednu aj pre seba.“

Soňa Laurová, Základná škola, Divín

„Boli sme milo prekvapení, ako priateľsky s nami komunikovali zástupcovia pridelenej českej školy. Prezreli sme si webovú stránku ich školy a zároveň sme im poskytli informácie o našej

škole. Takisto sme ich oboznámili s aktivitami na zlepšenie čitateľskej gramotnosti, ktoré v škole realizujeme. V krátkosti sme im prezentovali aj naše rodné mesto – Trnavu. Na oplátku oni podobne informovali nás o svojej škole a rodnom meste – Pardubiciach.“

Katarína Horváthová, Základná škola s materskou školou, Námestie SUT, Trnava

„Sme radi, že sme sa mohli zapojiť do tohto pekného projektu. Žiaci 4. ročníka na hodinách výtvarnej výchovy a pracovného vyučovania s chuťou a kreativitou vytvárali záložky do kníh pre svojich kamarátov v Čechách. Samotnej výrobe záložiek predchádzala diskusia na tému moja najobľúbenejšia kniha a literárna postava v školskej knižnici.“

Mária Revayová, Základná škola s materskou školou, Skalité-Kudlov

„Žiaci sa s radosťou pustili do prípravy záložiek. Pod vedením svojich učiteľov kreslili a tvorili s jedinou myšlienkou zobraziť svoju obľúbenú knihu na záložke. Celý október sa niesol v tomto duchu. Dvadsiatich autorov najkrajších záložiek z prvého a druhého stupňa sme odmenili sladkou odmenou, čo sa stalo už neodmysliteľnou tradíciou na našej škole.“

Lenka Nižníková, Základná škola, J. Švermu, Michalovce

O tom, že deti radi čítajú a majú rôzny čitateľský vkus svedčí aj to, že záložky pripravili do rozličných kníh – rozprávkových, dobrodružných, strašidelných, romantických, príbehov o deťoch, kníh o zvieratkách, prírode aj encyklopédií. Veríme, že sa budú páčiť deťom v kontaktnej škole v Dobříši a použijú ich do svojich obľúbených kníh.

Veronika Čitáryová, Základná škola, Benkova, Nitra

„Naši žiaci sa snažili českým kamarátom prostredníctvom záložky predstaviť svoju obľúbenú knihu a napísať im, prečo je ich obľúbená. Niektorí žiaci využili druhú stranu záložky na predstavenie našej školy.“

Simona Šedivá, Základná škola, Borský Mikuláš

„Žiaci z oboch škôl sa usilovne ponorili do literárnych hlbín, aby mohli odporučiť svojim zahraničným rovesníkom to najlepšie dielo a takto im dať tip na prečítanie dobrej knihy. Urobili to formou záložiek do kníh, ktoré si navzájom vymenili... Pozitívne skúsenosti zo vzájomnej komunikácie medzi našimi školami sa stali príslubom rozvíjania ďalších medzinárodných aktivít nielen vo svete literatúry, na ktoré sa už teraz veľmi tešíme.“

Martuš Marcinčin, Základná škola, Petrovany

„Do projektu sa zapojili všetci žiaci našej školy. Tešili sa, že môžu nikoho obdarovať, nájsť si kamaráta. Do školy si priniesli svoje obľúbené knihy, vyrobili záložky rôznymi technikami. Žiaci mali možnosť hneď si vymeniť knihy so svojimi spolužiakmi.“

Emília Zelenáková, Základná škola s materskou školou, Michal nad Žitavou

„Na záver projektu sme požiadali niekoľko šikovnejších žiakov z druhého stupňa, ktorí na hodinách literatúry pomocou powerpointovej prezentácie predstavili žiakom svoje vlastné obľúbené knihy.“

Eleonóra Mátéová, Základná škola s VJM, Plešivec

„Naši žiaci usilovne tvorili záložky pre svojich kamarátov. Všetky záložky mali spoločné to, že boli symbolickými vyjadreniami ich obľúbených kníh.“

Viera Varcholáková, Základná škola s materskou školou, SNP, Stakčín

„...nastalo premýšľanie, ktorú rozprávkovú knihu máme najradšej a čím by sme potešili žiakov z našej partnerskej školy. Deti práca bavila, mohli rozvíjať svoju fantáziu, tvorivosť a postupne vznikali pestré záložky rôznych tvarov.“

Janka Lacková, Základná škola, Dr. Daniela Fischera, Kežmarok

„Naším práním je, aby si žiaci vymenené záložky často zakladali do svojich obľúbených knižiek, pretože kniha má moc premeniť zlú náladu na dobrú a dobrú na ešte lepšiu. Kniha pomáha rozvíjať fantáziu, predstavivosť, núti premýšľať a rozširovať slovnú zásobu.“

Anna Mrkvová, Základná škola s materskou školou

„Veríme, že ukážky vlastných obľúbených kníh a výmena záložiek s partnerskou školou evokovali u žiakov záujem o čítanie nových knižných titulov a tým sa zvýši úroveň čitateľskej gramotnosti.“

Marta Šišmišová, Základná škola, Školská, Bánovce nad Bebravou

„Sme veľmi šťastní, že sme sa mohli zapojiť do tohto zmysluplného projektu, ktorého cieľom je, aby deti s láskou čítali, aby sa kniha pre nich stala – chlebom ich každodenným. Projekt však v sebe nesie aj posolstvo lásky, spolupatričnosti a nezištnej detskej radosti urobiť niekoho šťastným.“

Eva Virágová, Základná škola kráľa Svätopluka, Nitra

„Deti práca zaujala, hlavne prváci boli plní nadšenia a očakávania, pretože sa s takýmto projektom stretli po prvý raz. Všetci žiaci s napätím čakali na balík so záložkami od svojich kamarátov z partnerskej školy, ktorých síce osobne nepoznali, ale možno práve to bol dôvod, prečo bola akcia pre ne taká zaujímavá a istým spôsobom aj tajomná...“

Bronislava Mačudová, Základná škola, Sitnianska, Banská Bystrica

„Najviac sa so záložkami potrápili mali prváci. A o to viac sa nevedeli dočkať záložiek z Prahy. Deň ich prevzatia bol neopakovateľný. Po celý čas si neustále prehliadali kresby na záložkách, kontrolovali, kde ich majú, strážili si ich, aby sa im nestratili. Odvtedy sú ich

každodennou učebnou pomôckou. Pre takúto radosť a iskričky šťastia v očiach žiakov sa oplatí realizovať takýto projekt.“

Daniela Furková, Základná škola s materskou školou, Lúky, Vrábľe

„Tohtoročná téma žiakov zaujala, mnohí spomínali na svoje rané detstvo či knihu pre prvákov, iným učarovali autori z regiónu. Tvorbu našich žiakov motivovala predovšetkým vydarená beseda so spisovateľkou Gabrielou Futovou.“

Kristína Tirpáková, Základná škola, Lubotín

„Počas výroby záložiek žiaci čítali úryvky z obľúbených kníh a rozprávali o svojich čitateľských zážitkoch. Ostatných žiakov tak motivovali k prečítaniu kníh.“

Ingrid Feriancová, Gymnázium Jána Papánka, Bratislava

„Stále sa snažím deti motivovať rôznymi formami a metódami k čítaniu, keďže čítanie považujem za základ úspechu vo všetkých predmetoch, ale aj v bežnom živote...“

Miroslava Libiaková, Základná škola, Hnúšť'a

„Predprípravou pri výrobe záložiek bolo spoločné čítanie žiakov v novej školskej knižnici, prípadne na vyučovaní. Deti boli nadšené, že si pomocou výroby záložiek môžu nájsť nových kamarátov. S radosťou a nadšením sa pustili do svojej tvorivej práce a vytvorili krásne záložky, ktoré sme spoločne so sprievodným listom a informačnými materiálmi o našom meste poslali svojej partnerskej škole v Rokycanoch.“

Jana Gregušová, Základná škola kniežat'a Pribinu, Nitra

„Na hodinách slovenského jazyka a literatúry sme spomínali – žiaci i učitelia – na svoje obľúbené knihy a hrdinov. Pomocou referátov, prezentácií a výstav kníh sme sa navzájom inšpirovali. Pozitívne bolo, že nestačilo iba knihu prečítať, ale vedieť o nej komunikovať, vyjadriť svoje pocity, súhlasiť alebo nesúhlasiť s konaním postáv, atď. Boli aj takí, čo už dávno nečítali, ale veríme, že sme ich motivovali.“

Jaroslava Zigová, Základná škola, Nemocničná, Považská Bystrica

„Vďaka projektu mali učitelia slovenského jazyka príležitosť motivovať žiakov k čítaniu a ilustrovaniu záložky z prečítanej knihy. Čítanie sa stalo pre žiakov atraktívnejším, lebo mysleli aj na žiakov z partnerskej školy.“

Marta Valkovičová, Spojená škola sv. F. Assiského, Malacky

„Počas práce sme mysleli aj na to, či sa naše záložky budú páčiť tým druhým žiakom...“

Edita Mrázová, Základná škola, Farská lúka, Fil'akovo

„V školskej knižnici počas celého októbra prebiehali rôzne podujatia pri príležitosti Mesiaca školských knižníc – čítanie prvákom, kreslíme rozprávku (v spolupráci s ŠKD), hodiny hlasného čítania, čitateľský maratón, takže deti sa mohli pri svojej tvorivej práci inšpirovať.“

Martina Oravcová, Základná škola P. Dobšinského, Rimavská Sobota

„Záložky žiakom priblížia obľúbené knihy rovesníkov a poskytnú im novú inšpiráciu na čítanie kníh a rozvoj čitateľskej gramotnosti.“

Andrea Paučulová, Základná škola, Trieda SNP, Banská Bystrica

„S českou školou sa nám spolupracovalo veľmi dobre, komunikácia prebiehala v priateľskom a srdečnom duchu. Naši partneri nám k záložkám pribalili krásnu knižku s detskými ilustráciami Konštantína a Metoda, ktorú sme spolu so záložkami vystavili v školskej knižnici. My sme im na oplátku pripravili veľkú spoločnú záložku s obrázkami Rače a školy, aby sme im s hrdosťou predstavili našu malebnú vinohradnícku obec a poslali sme im aj niekoľko pohľadníc s motívmi Bratislavy a Račianskej izby.“

Jana Janečková, Základná škola, Tbiliská, Bratislava

„Čítali sme si obľúbené knihy žiakov, ktoré si priniesli do školy a pozerali ilustrácie. V našej školskej knižnici Trojruža sme rozprávkovo súťažili a hlasovali za najkrajšiu a najzaujímavejšiu knihu v každej triede. Z víťazných kníh sme vyrobili veselé záložky, ktoré potešili našich zahraničných kamarátov.“

Zuzana Petíková, Základná škola, Nábrežná, Nové Zámky

„Spoločne sme sa na hodinách čítania a literatúry rozprávali o knihách, ktoré deti čítali a o tom, ako by tú knihu ilustrovali alebo čo by malo byť na záložke v tej knihe.“

Anna Michalicová, Základná škola s materskou školou, Cerová

„Bavilo nás to, bavili sme sa. Bolo nám veselo pri čítaní príbehov, vymýšľaní záložiek pre nových kamarátov.“

Alena Janičová, Základná škola, Kežmarská, Košice

„Tí najmenší si najprv prečítali rôzne rozprávkové knihy, pozreli si rozprávky, aby sa im lepšie pracovalo na danú tému... Veľmi sme sa tešili na záložky z partnerskej školy a s rovnakou radosťou s akou sme prijali ich záložky, sme im poslali tie naše, ktoré ich dúfame potešili.“

Soňa Pastierová, Základná škola, Jelenecká, Nitrianske Hrnčiarovce

„Téma záložiek nebola prítomná len na hodinách výtvarnej výchovy, ale prelínala sa aj na hodinách čítania a v našom školskom klube. Na hodinách čítania a v školskom klube naše učiteľky realizovali čítanie najrôznejších rozprávkových kníh, deti rozprávky čítali aj doma. Potom na hodinách výtvarnej výchovy svoje predstavy a rozprávkové postavy pretvorili do krásnych záložiek.“

Lenka Ujjbogyova, Základná škola, Školská, Skároš

„Pani učiteľky a hlavne žiaci čítali cez vyučovanie, cez prestávky, ale hlavne doma svoje obľúbené knihy.“

Mária Bujňaková, Základná škola s materskou školou, Torysa

„Žiaci vyrábali záložky na hodinách slovenského jazyka a literatúry a výtvarnej výchovy. Na hodinách SJL predstavili svoju obľúbenú knihu, na VYV ju výtvarne zobrazili. Záložky obsahujú aj názov knihy a meno žiaka. Žiaci predstavili v triede svoje záložky. V škole sa uskutočnila prezentácia záložiek našich žiakov v rámci Medzinárodného dňa školských knižníc aj záložiek žiakov partnerskej školy z Kysuckého Nového Mesta.“

Martina Kropuchová Ferčáková, Cirkevná základná škola sv. Gorazda, Prešov

„V našej škole radi čítame a ešte radšej maľujeme. To sa prejavilo aj pri výrobe záložiek na tohtoročnú tému. Naše záložky sme vyrobili pre rovesníkov z dedinky Dolní Lukavice. Veríme, že im budú dobrou pomôckou pri čítaní. Podľa ich ohlasov, urobili im veľkú radosť, tak ako nám tie ich.“

Marcela Ľubová, Základná škola s materskou školou, Lomná

„Okrem výmeny záložiek sme sa zapojili aj do osláv Medzinárodného dňa školských knižníc. Čítali sme knižky, dramatizovali a ilustrovali...“

Mária Nigová, Základná škola s materskou školou, Markušovce

„Prvýkrát sme sa zapojili do tejto aktivity a máme z nej príjemný pocit. Najskôr napätie, s ktorou školou si budeme vymieňať záložky. Prečítali sme si – Gymnázium Kojetín. Hneď sme išli hľadať, kde sa nachádza. Zasa sme o niečo múdrejší. Potom sa žiaci začali venovať záložkám.“

Alena Ujlacká, Gymnázium V. Mihálíka, Sereď

„Všetci žiaci majú diagnostikované mentálne postihnutie a ich vzťah ku knihám je určite na nižšej úrovni ako u intaktných detí, ale napriek tomu sa nám podarilo vzbudiť záujem o vytvorenie záložiek pre partnerskú školu. So žiakmi sme najskôr vyhľadali na mape kde sa Šamorín nachádza, rozprávali sme sa o knihách, zväčša rozprávkových, ktoré žiaci poznajú.“
Eva Májeková, Liečebno-výchovné sanatórium, Mojmirovská cesta, Poľný Kesov

„Samotná práca nám priniesla veľa pekných chvíľ. U detí podporila rozvoj kreativity, fantázie a manuálnej zručnosti. Zároveň ich zábavnou formou pritiahla ku knihám a podporila ich vzťah k čítaniu. Deti tvorili záložky podľa kníh, ktoré sme si čítali na pokračovanie.“
Agnesa Fuková, Základná škola s materskou školou pri ZZ, Špitálska, Nitra

„Tohtoročná téma projektu Moja obľúbená kniha dala našim a českým žiakom možnosť navzájom spoznávať knižné tituly, ktoré ich v poslednej dobe zaujali.“
Mariana Masnicová, Gymnázium, Školská, Tvrdošín

„Šikovní žiaci sa s elánom pustili do práce a vyrobili pre svojich nových kamarátov množstvo krásnych a originálnych záložiek. Ich snaha bola odmenená, lebo aj oni dostali krásne záložky s rozprávkovými postavičkami, zvieratkami a inými peknými motívmi z kníh. Dúfame, že svojou kreativitou sa žiaci vzájomne podporili v dnes už často odsúvanej činnosti – čítaní kníh.“

Marcela Berová, Základná škola s materskou školou, Jelšava

„Projekt sa nám vydaril. Ďakujeme všetkým žiakom a učiteľom za jeho úspešnú realizáciu.“

Jana Zemeníková, Základná škola s materskou školou, Krušetnica

„Vytváranie záložiek bolo pre žiakov zábavou, popri práci sa veľa rozprávali o knihách, ktoré sa im páčia a dávali spolužiakom typy na dobré čítanie.“

Andrea Tolarovičová, Gymnázium sv. Uršule, Bratislava

„Celý mesiac október žiaci z 1. stupňa na hodinách tvorivého čítania najskôr prezentovali svoje obľúbené knihy pred svojimi spolužiakmi a potom na výtvarnej výchove kreslili ilustrácie na záložky. Naši žiaci čítajú veľmi radi...“

Janka Plutinská, Základná škola s materskou školou, Gorkého, Martin

„Týmto projektom sme žiakom priblížili nové literárne diela a zvýšili záujem o čítanie literatúry.“

Eleonóra Norková, Špeciálna základná škola s materskou školou pri ZZ, Košice

„Účasťou v tomto projekte sme nielen rozvíjali tvorivosť detí, čitateľské zručnosti, získali sme nové poznatky o škole, ktorá má s nami veľa spoločného, ale vďaka projektu sme získali aj nových priateľov.... Rozhodli sme sa, že ich ešte prekvapíme vianočnými pohľadnicami a pribalíme im aj výtlačok nášho predvianočného školského občasníka.“

Emília Šupšáková, Základná škola, Komenského, Svidník

„Pod vedením svojich učiteliek a vychovávateľiek vyrábali záložky rôznymi výtvarnými technikami, čítali zaujímavé knihy a dokonca vytvorili čitateľskú dielničku, kde spoločne čítali z jednej knihy a potom sa každý so žiakov podelil o svoje dojmy s ostatnými. Samozrejme výsledok práce žiaci zdokumentovali na záložkách.“

Ingrid Kršjaková, Základná škola s materskou školou, Tajovského, Poprad

„Naši žiaci sú pravidelnými návštevníkmi školskej knižnice, takže každý si našiel svoju obľúbenú knihu, ktorú na záložke zobrazil. S našou českou partnerskou školou sme si vymenili skutočne nádherné záložky, ktoré už teraz slúžia našim žiakom pri čítaní ich obľúbených kníh.“

Šárka Slováková, Základná škola, Hrnčiarska, Zvolen

„Naši žiaci sa tohto roku orientovali na slovenský ľudový ornament a slovenské ľudové rozprávky. Techniky boli rôznorodé, žánre kníh tiež. 308 záložiek bolo vystavených v miestnej verejnej knižnici.“

Antónia Il'kivová, Základná škola, Ulica 17. novembra, Sabinov

„Samotnej výrobe záložiek predchádzalo celoškolské podujatie Dneska prečítajme knižky z Česka, v rámci ktorého sa naše deti oboznámili s tvorbou českých autorov. Okrem krásnych rozprávok, povestí a príbehov však bližšie spoznávali najmä „úskalia“ českého jazyka formou prekladu a hľadania významu českých slov.“

Dana Dedičová, Základná škola s materskou školou J. A. Komenského, Lednica

„Výber obľúbenej knihy bol rôznorodý od rozprávok cez romány až po encyklopédie. Deti vyrobili malú knihu zaujímavostí našej obce, napísali pohľadnicu s pozdravom a želaním, aby sa kamarátom záložky páčili. Do balíčka sme pribalili na priblíženie krás Kysúc aj kalendár našej obce, odznaky, informačné brožúrky a DVD.“

Emília Behúňová, Základná škola, Ústredie, Svrčinovec

„Sme veľmi radi, že sme sa mohli zapojiť do vášho projektu aj napriek tomu, že sme špeciálna škola... Keďže naši žiaci sú mentálne a telesne postihnutí, tak veľký dôraz kladieme aj na predmety výtvarná výchova a pracovné vyučovanie, kde sa v rámci vášho projektu mohli realizovať.“

Erika Firdová, Spojená škola internátna, Komenského, Humenné

„Naši žiaci radi čítajú, o čom svedčí aj návštevnosť našej školskej knižnice. Preto boli veľmi radi, že pri čítaní môžu použiť záložky, ktoré nám zaslala partnerská škola z dedinky Pobedim. Dúfame, že aj partnerskú školu potešili záložky, ktoré naši žiaci usilovne pripravovali na hodinách výtvarnej výchovy a na čitateľskom krúžku v našej školskej knižnici.“

Silvia Gaálová, Základná škola, Zemianska Olča

„Počas zapojenia sa do projektu sme na hodinách SJL zrealizovali čitateľský deň Svet príbehov, v rámci Školského vzdelávacieho programu, počas ktorého si žiaci rozvíjali čitateľskú gramotnosť.“

Zuzana Grellová, Základná škola s materskou školou Karola Kuffnera, Sládkovičovo

„Žiaci celej našej školy sa s nadšením pustili do tvorby záložiek. Rozprávali sa medzi sebou o svojich obľúbených knihách a premýšľali, akých literárnych hrdinov na záložku nakresliť, aby bolo jasné, po akých knihách často siahajú. Mnohí navštívili aj školskú knižnicu, aby si tú svoju knižku opäť požičali, prečítali a nechali sa inšpirovať jej ilustráciami.“

Daša Ujháziová, Základná škola, Krosnianska, Košice

„Na vyučovacích hodinách sa žiakom podarilo vytvoriť pútavé a nápadité záložky. Pri tvorbe sa žiaci inšpirovali rozprávkami, ktoré si čítali... Zapojenie sa do projektu naša škola hodnotí pozitívne, pretože prostredníctvom výmeny záložiek sa podporil záujem žiakov o knihu a o čítanie.“

Sylvia Bognárová, Špeciálna základná škola, Zlaté Klasy

„V závere mesiaca sme mali záložky po celej školskej knižnici. Zo záložiek sme si v školskej knižnici vytvorili obrovskú nástenku. Viaceré sme rozdali v rámci Medzinárodného dňa školských knižníc našim návštevníkom školskej knižnice.“

Jana Urbanová, Základná škola, Čaklov

„Žiakov sme vyzvali, aby si priniesli na hodiny svoju najobľúbenejšiu knihu. Taktiež si mali pripraviť krátky úryvok, ktorí prečítali spolužiakom. Mnohých inšpirovali k tomu, že si knihy potom medzi sebou navzájom požičali.“

Daniela Virdzeková, Základná škola, Ul. Hollého, Topoľčany

„Pri výrobe záložiek sme sa snažili podporiť u žiakov záujem o čítanie, vytvoriť si pozitívny vzťah ku knihám. Všimli sme si, že výroba záložiek vytvorila v triedach pozitívnu atmosféru, žiaci sa viac zhovárali, zabávali, ale hlavne spoznávali sa.“

Daniela Sláviková, Základná škola s materskou školou, Červeník

„Boli sme požiadaní českou školou, aby sme zapojili aj žiakov z II. stupňa a vytvorili záložky vo väčšom počte, ako bolo dohodnuté. Z našej školy sa ochotne zapojili aj žiaci 5. ročníka. Deti z jednotlivých tried pripojili aj listy pre kamarátov do Čiech.“

Ingrid Slezáková, Základná škola, Kubranská, Trenčín

„Projekt pomohol učiteľom vzbudiť u žiakov záujem o knihy. Na hodinách literatúry deti predstavili ostatným spolužiakom svoju obľúbenú knihu a prečítali z nej zaujímavú alebo vtipnú pasáž. Tieto hodiny boli pre žiakov aj učiteľov veľmi zábavné, ale aj poučné.“
Martina Juráčková, Základná škola s materskou školou Milana Hodžu, Bratislava

„Sprievodnými akciami na našej škole bol Týždeň rozprávok – čítanie rozprávok žiakmi II. stupňa prváčikom počas veľkých prestávok a tri štvrtkové stretnutia v školskej knižnici pre žiakov ŠKD Popoludnie s rozprávkou.“
Adriana Ruizová, Základná škola s materskou školou, Olešná

„Výroba záložiek nám priniesla veľa radosti a príjemné strávené chvíle. Záložky pre našu partnerskú školu sme vyrábali so záujmom a pocitom, že našim novým kamarátom z Karvinej urobíme radosť tak isto, ako oni urobili radosť nám.“

Jaroslava Pirošová, Základná škola, Karloveská, Bratislava

„Naším kamarátom sme poslali so záložkami knižočku o našej škole, aby nás lepšie spoznali a my sme od nich dostali rozprávkovú knihu s venovaním. Záložky budú slúžiť v našich rozčítaných knihách.“

Eva Tóthová, Základná škola, Turnianska, Bratislava

„...najviac nás potešili listy od žiakov, ktoré sme si s lámavou češtinou vzájomne prečítali. Listy boli pekne ilustrované a napísané, a tak sme navrhli českým deťom, aby táto vzájomná listová korešpondencia prebiehala i naďalej, s čím súhlasili. O záložky sme sa podelili a niektoré sme si vystavili na našu literárnu nástenku.“

Miroslava Vojteková, Základná škola s materskou školou Terézie Vansovej, Zvolenská Slatina

„Prostredníctvom internetu sme sa oboznámili s partnerskou školou, vo fotogalérii sme mali možnosť nahliadnuť na ich rôzne zaujímavé školské akcie a podujatia... Veríme, že naše záložky žiakov potešia a uľahčia im prácu s učebnicami alebo spríjemnia chvíle pri čítaní obľúbených knižiek.“

Andrea Mužilová, Špeciálna základná škola pre žiakov s telesným postihnutím, Dolný Kubín

„So žiakmi sme sa o čítaní najprv motivačne rozprávali a mohli si z domu priniesť svoju obľúbenú knihu. Niektoré ročníky potom s knihou pracovali na hodinách literatúry, čítania, ale i na výtvarnej výchove a výchove umením v našej krásnej a podnetnej školskej knižnici. Žiaci si zo svojej knihy čítali krátke úryvky a povedali ostatným spolužiakom, prečo majú obľúbenú práve knihu, ktorú si priniesli.“

Soňa Vozárová, Základná škola s materskou školou, Veľká Lehota

Vypracovala: Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice, Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave (21. 11. 2014)

Príloha č. 3 Vyhodnotenie 3. ročníka celoslovenského projektu pre stredné školy Záložka do knihy spája slovenské školy

Vyhodnotenie
3. ročníka celoslovenského projektu
pre stredné školy

Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor

Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave pri príležitosti **Medzinárodného mesiaca školských knižníc 2014** vyhlásila 25. augusta 2014 pre stredné školy 3. ročník celoslovenského projektu **Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor**.

Cieľ celoslovenského projektu

Cieľom projektu bolo nadviazanie kontaktov medzi slovenskými strednými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci mohli na záložkách ľubovoľnou technikou stvárniť svoju školu, svoj študijný odbor. Stredné školy mohli výmenu záložiek využiť aj na nadviazanie vzájomnej spolupráce, kontaktov alebo na poznávanie života žiakov v rôznych kútoch Slovenska.

Priebeh celoslovenského projektu

Stredné školy, ktoré sa chceli zúčastniť celoslovenského projektu, vyplnili do 30. septembra 2014 elektronickú prihlášku zverejnenú na webovom sídle Slovenskej pedagogickej knižnice. Na základe spracovaných údajov z elektronických prihlášok Slovenská pedagogická knižnica vytvorila partnerské dvojice medzi strednými školami s prihliadnutím na typ školy a počet prihlásených žiakov. 1. októbra 2014 zaslala Slovenská pedagogická knižnica kontaktné údaje každej partnerskej dvojici. Zúčastnené partnerské dvojice informovala o tom, že vzájomná komunikácia, výmena záložiek i nadväzovanie priateľských kontaktov bude len v ich pôsobnosti. Termín ukončenia výmeny záložiek bol stanovený na 31. október 2014.

Vyhodnotenie celoslovenského projektu

Do projektu sa prihlásilo **128 stredných škôl s celkovým počtom žiakov 8 585**.

Slovenská pedagogická knižnica 22. októbra 2014 osobne poďakovala každej zúčastnenej strednej škole za aktívnu účasť v celoslovenskom projekte a vyzvala ju na jeho dobrovoľné vyhodnotenie a pripojenie fotografií z priebehu výroby záložiek alebo fotografií najkrajších záložiek.

Výber z dobrovoľného hodnotenia celoslovenského projektu 96 strednými školami spolu s fotografiami z priebehu výroby záložiek alebo s fotografiami so samotnými najkrajšími záložkami je dostupný na tejto webovej adrese:

http://www.spgk.sk/swift_data/source/2014/Projekt_Zalozka_SS_Hodnotenie_A.pdf

Výroba záložiek

Žiaci vyrábali záložky rôznych tvarov a s využitím ľubovoľnej techniky na tému *Moja škola, môj študijný odbor* najčastejšie počas vyučovacích hodín a v školskej knižnici. Na zadnú stranu záložiek často písali svoje mailové adresy a kontakty na sociálne siete. Doplňujúcim programom výroby záložiek boli rozhovory žiakov o prečítaných knihách, medzitriedne súťaže alebo oslava Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014. Veľké množstvo žiakov vyrobilo záložky nielen pre svojich kamarátov z pridelenej partnerskej školy, ale aj pre svoju školskú knižnicu a na účely propagácie školy.

Výmena záložiek

Väčšina stredných škôl do balíka so záložkami pribalila priateľské listy, školské časopisy, propagačné materiály alebo darčkové predmety. Skoro všetky zúčastnené školy si zo svojich alebo aj z priateľských záložiek urobili výstavy, na webových sídlach svojich škôl uverejnili najkrajšie záložky, zorganizovali súťaž o najkrajšiu záložku buď priamo v priestoroch školy, alebo na svojom oficiálnom facebooku. Viaceré školy sa dohodli so svojou partnerskou školou, že zostanú v priateľskom kontakte a budú hľadať nové spôsoby spolupráce.

Prínos celoslovenského projektu

Výmena záložiek opäť prispela k nadviazaniu nových priateľských kontaktov medzi partnerskými školami, ukázala im ďalšie možnosti spolupráce v budúcnosti, umožnila im kreatívnu formou spropagovať svoje školy, zábavnou formou ich pritiahla ku knihám a v mnohých prípadoch aj posilnila ich dobrý vzťah ku školskej knižnici. Pridanou hodnotou celoslovenského projektu bolo na jednej strane oživenie vyučovacieho procesu, na druhej strane väčší záujem o literatúru, čítanie kníh.

Vyjadrenia niektorých pedagogických zamestnancov

„Veríme, že nadviazaná spolupráca napomôže k vzájomnému spoznávaniu sa žiakov a učiteľov so vzdialených končín Slovenska a prinesie nám všetkým množstvo nezabudnuteľných zážitkov a skúseností.“

Daša Hronská, Pedagogická a sociálna akadémia, Bullova, Bratislava

„Tvorba záložiek bola oživením vyučovacej hodiny a čo je najpodstatnejšie – dôležitým motivačným prvkom pri zvyšovaní čitateľskej gramotnosti žiakov. Potešením nám bola i veľmi dobrá komunikácia s partnerskou školou. A už teraz sa tešíme na ďalší ročník, do ktorého sa s istotou zapojíme.“

Eleonóra Kopecká, Stredná odborná škola, polytechnická, Novozámocká, Nitra

„...chcem sa poďakovať za takúto formu projektu, ktorá okrem zvýšenia tvorivosti, fantázie a kreativity žiakov priniesla aj väčší záujem o čítanie kníh.“

Stanislava Šutáková, Súkromná stredná odborná škola, Biela voda, Kežmarok

„Pre podporu čítania sme zriadili na chodbách školy voľne dostupné police s knihami a časopismi, ktoré si žiaci môžu vziať, vymeniť, požičať, prečítať počas prestávok alebo doma. Nazvali sme to Dajme knihám šancu. Police sa stali obľúbeným miestom výmeny kníh...“

Jana Bartošková, Obchodná akadémia, Nevädzová, Bratislava

„Ďakujeme za možnosť nadviazania kontaktu, možnosť realizácie projektu. Na našej škole dbáme na medzipredmetové vzťahy a vzájomné prelínanie predmetov, tém a činností. Vďaka tomu vznikla príjemná pracovná atmosféra a produkty, ktoré stoja zato.“

Jaroslav Sarna, Stredná pedagogická škola, Levoča

Pod'akovanie

Naše poďakovanie patrí **všetkým**, ktorí sa podieľali na príprave, propagácii, realizácii a hodnotení projektu.

Ďakujeme všetkým **pedagogickým zamestnancom i nepedagogickým zamestnancom** za ich ústretovosť, voľný čas a úsilie, ktoré venovali príprave, realizácii a vyhodnoteniu projektu. Osobitne im ďakujeme za všetky aktivity, ktoré realizovali na podporu čítania u žiakov svojich škôl. Takisto im ďakujeme za prijatie pridelenej partnerskej školy.

Oprávnene im patrí náš obdiv, úcta a vďaka.

Naša vďaka patrí aj **žiakom** stredných škôl za to, že sa opäť stali nezvyčajnými poslami priateľstva a dobrosrdečnosti.

Vypracovala

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice, Slovenská pedagogická knižnica; koordinátorka celoslovenského projektu (24. 11. 2014)

Príloha č. 4 Hodnotenie 3. ročníka celoslovenského projektu Záložka do knihy
spája slovenské školy strednými školami

Hodnotenie
3. ročníka celoslovenského projektu
Záložka do knihy spája slovenské školy: Moja škola, môj študijný odbor
strednými školami

(výber z 96 hodnotení)

„Výmenou kreatívnych záložiek sme nadviazali vzájomný kontakt so Strednou odbornou školou obchodu a služieb v Komárne. Realizovaná spolupráca s partnerskou školou vytvorila priestor pre našu ďalšiu spoluprácu v budúcnosti.“

Ludmila Bujňáková, Stredná odborná škola, Košická, Prešov

„Spolupráca medzi kontaktnou školou prebehla bez problémov. Žiaci na záložky kreslili rôzne druhy športov, pretože sme osemročné športové gymnázium so zameraním na šport. Snáď najpútavejšie boli záložky s tematikou karate a tanca.“

Erika Žillová, Športové gymnázium, Trieda SNP, Košice

„Do výroby záložiek pre študentov z partnerskej školy sa zapojili študenti prvých, druhých i tretích ročníkov. Prezentovali našu školu i vlastnú osobu. Záložky sme poslali partnerskej škole a tešíme sa na ich záložky, ktoré mienime rozdať pacientom v nemocniciach, kde naši žiaci tretieho a štvrtého ročníka chodia na odbornú klinickú prax. Tak budú mať nielen estetickú hodnotu, ale aj úžitkovú.“

Beata Habánová, Stredná zdravotnícka škola, Strečnianska, Bratislava

„Naše záložky reprezentovali najmä náš dominantný 3-ročný učebný odbor: krajčír a 2-ročný učebný odbor: výroba konfekcie. Na výrobe sa podieľali žiačky, ktoré svoje záložky ušili formou bábiky. A na hodinách výtvarnej prípravy sme týmto záložkovým bábikam vdýchli život, prostredníctvom namalovania tváričiek.“

Stanislava Šutáková, Súkromná stredná odborná škola, Kežmarok

„Spoločne so žiakmi sme všetky záložky fotografovali a sparcovali formou filmu, ktorý sme publikovali na webe: <https://www.youtube.com/watch?v=mn6TeRvdQGU>

Ďakujeme za možnosť nadviazania kontaktu, možnosť realizácie projektu. Na našej škole dbáme na medzipredmetové vzťahy a vzájomné prelínanie predmetov, tém a činností. Vďaka tomu vznikla príjemná pracovná atmosféra a produkty, ktoré stoja zato.“

Jaroslav Sarna, Stredná pedagogická škola, Levoča

„Boli sme radi, že sme sa mohli podeliť s našimi záložkami s kysuckou partnerskou školou. Pri výrobe záložiek sme sa inšpirovali prácami z minulého ročníka. A taktiež sme hľadali inšpiráciu na internete.“

František Roth, Súkromná pedagogická a sociálna akadémia, Brezno

„Výroba záložiek bola oživením vyučovacej hodiny a čo je najpodstatnejšie – dôležitým motivačným prvkom pri zvyšovaní čitateľskej gramotnosti žiakov. Potešením nám bola i veľmi dobrá komunikácia s partnerskou školou a už teraz sa spolu tešíme na ďalší ročník, do ktorého sa s istotou zapojíme.“

Eleonóra Kopecká, Stredná odborná škola polytechnická, Novozámocká, Nitra

„Žiaci sa zapojili do projektu na základe dobrovoľnosti. Milé bolo to, že hneď vedeli, akej knihy sa bude týkať ich záložka. Prevažnú časť práce na záložkách urobili doma a v škole sa už len dokončovali detaily. Potom sme si ich prezreli a porozprávali sa o knihách, ktoré ich inšpirovali.“

Anna Hricovinyová, Gymnázium Martina Kukučina, Revúca

„...žiaci dostali za úlohu vymyslieť aktivitu pre deti s Downovým syndrómom, resp. pre deti s postihnutím na jedno sychravé jesenné dopoludnie. Žiaci zámerne vytvorili záložky tak, aby to neboli „umelecké diela“ a ani záložky s nejakým mimoriadnym grafickým dizajnom, pretože sme chceli deti skôr motivovať a povzbudiť.“

Mgr. Eva Šofranková, Spojená škola, Štefánikova, Bardejov

„Na podporu čítania sme zrealizovali medzitriednu súťaž v písaní porekadiel a prísloví. Žiačky k Medzinárodnému dňu školských knižníc vyhotovili aj propagačný panel, ktorý upozorňoval na konanú akciu.“

Beata Motyčková, Stredná odborná škola, Sládkovičova, Snina

„Výroba žiakov oslovila, predstavovali si, ako budú záložky v knihe pôsobiť a kto ju dostane. Zhotovené diela boli veľmi pekné a nápadiťé, žiaci používali rôzne techniky na ich zhotovenie... Peknými záložkami z partnerskej školy sme si vyzdobili vestibul školy a pridali sme aj pár fotografií z našej práce na záložkách.“

Jana Masaryková, Obchodná akadémia, Topoľčany

„...prinúti žiakov zamyslieť sa nad knihami, ktoré prečítali, nad ich obsahom, myšlienkami a autormi. Výborný je nápad, že školy sa musia kontaktovať, vymieňať si dojmy, postrehy a skúsenosti z výroby záložiek.“

Silvia Szabová, Gymnázium Martina Hattalu, Trstená

„Žiaci využili svoju fantáziu a tvorivosť... Získali a spoznali sme inú školu, spolupráca prebiehala na priateľskej úrovni.“

Dagmar Machovcová, Stredná odborná škola drevárska, Liptovský Hrádok

„Článok o projekte uverejníme, aj s fotografiami, v našom školskom časopise. Okrem záložiek do balíčka pre partnerskú školu sme pribalili propagačné materiály o našej škole, brožúry venované vlastnej tvorbe žiakov, niekoľko čísel školského časopisu a pre všetkých účastníkov maličkú pozornosť.“

Helena Duffeková, Gymnázium, Alejová, Košice

„...niektorí študenti dokonca nechali na záložke svoj kontakt (email, facebook...), aby v prípade záujmu mohli naozaj naplniť podstatu projektu a nadviazať nové kamarátstva. Tešíme sa na vyhlásenie ďalšieho ročníka projektu opäť o rok...“

Miroslava Fuňáková, Dr. C. Daxnera, Vranov nad Topľou

„...z jednotlivých tried sme vyhodnotili najkrajšie záložky a žiakov odmenili motivačnou známku. V školskej knižnici sme zorganizovali výstavku všetkých záložiek a žiacka porota vybrala tie najkrajšie. Ďakujeme za peknú akciu a už teraz rozmýšľame, ako by sme našich žiakov na budúci rok ešte lepšie zmotivovali.“

Daniela Babejová, Obchodná akadémia, Humenné

„...záložky sme vyrábali aj predtým ako darčeky či na propagáciu školy, napríklad pri oslave minuloročného 20. výročia jej založenia. Inšpiráciou pre nás bol internet, tohoročné motto: propagácia školy a štúdiá, ale inšpiráciou boli aj knihy a literárni hrdinovia. Najlepšie záložky sme odmenili a potom zaslali našej „družobnej“ škole.“

Mariana Stejskalová, Gymnázium Mikuláša Kováča, Banská Bystrica

“Dievčatá z učebného odboru – Práce pri príprave jedál vytvorili záložky v tvare tort, zákuskov, rôznych jedál a kuchynských náradí. Pri výrobe záložiek sa inšpirovali rôznymi kuchárskymi knihami a knihami zamerané na ručné práce. Svoju prácu si spestrili čítaním skutočných príbehov a nových knižných titulov, vypožičaných zo školskej knižnice.“

Beáta Chlebovcová, Spojená škola, Hviezdoslavova, Spišská Nová Ves

„Sme technicky profilovaná škola, a preto nás o to viac potešil záujem žiakov prijať výzvu na nadviazanie kontaktov s inou školou a podporu čítania, ktorá žiaľ na školách podobného typu ako je naša často viazne.“

Verona Germušková, Stredná priemyselná škola elektrotechnická, Plzenská, Prešov

„V tomto školskom roku sa naša škola opäť zapojila do projektu. Druháci vytvorili záložky rôznych tvarov, farieb, aj techník. Zdobili ich kresbami, nápismi, lepili rôzne miniatúry. Dali si záležať, preto vytvorili malé umelecké dielka.“

Tatiana Abrinková, Obchodná akadémia, Trebišov

„Tretí ročník projektu hodnotíme veľmi pozitívne. Naši žiaci sa práce zhostili veľmi aktívne a tvorivo. Do projektu sa zapojili žiaci prvého, druhého a tretieho ročníka odboru propagačná grafika.“

Ivana Packová, Stredná odborná škola, A. Dubčeka, Vranov nad Topľou

„Žiaci vyrábali záložky na hodinách umenie a kultúra a tvorba projektov. Na záložkách nechýbalo logo našej školy, či budova školy alebo obsah učiva, ktoré žiaci za toto obdobie získali... Tento projekt naozaj užitočne spojil a obšťastnil mnohých ľudí.“

Dana Weisová, Gymnázium sv. Jána Zlatoústeho, Humenné

„Okrem toho sme v rámci hodiny slovenského jazyka navštívili Mestskú knižnicu Jána Johanidesa v Šali, aby sme žiakov motivovali vziať knihu opäť do rúk a čítať... Ďakujeme za podnetnú akciu, budeme jej stálym účastníkom.“

Jana Ščipová, Gymnázium Juraja Fándlyho, Školská, Šaľa

„Na podporu čítania sme zorganizovali súťaž v školskej knižnici pre všetky ročníky zamerané na porozumenie textu a rýchleho vyhľadávanie informácií. A už teraz sa naši študenti tešia na ďalší ročník.“

Daniela Stieranková, Spojená škola, Nivy 2, Šaľa

„V skorých ranných hodinách sme nastúpili do mikrobusu. Pani riaditeľka, zástupkyne a šikovní študenti našej školy. Pribali sme zhotovené záložky, darčeky a vybrali sme sa navštíviť partnerskú školu v Giraltovciach...“

Oľga Pechová, Stredná odborná škola, Cintorínska, Nitra

„Naši žiaci robili záložky so zánietením a s radosťou. Poniektorí žiaci pripojili na svoju záložku aj svoju fotku a niekoľko informácií o učebnom odbore, v ktorom sa učia, aby sa takto predstavili svojim novým kamarátkam. Ostáva nám už len čakať, aké nové priateľstvá vzniknú vďaka tomuto projektu medzi žiakmi našej školy a dievčatami v Trstíne. Čas ukáže, či žiaci budú chcieť aj naďalej pokračovať vo vzájomnej priateľskej komunikácii.“

Viera Kovalčíková, Spojená škola internátna, Školská, Michalovce

„Veľmi sme sa potešili, keď sme obdržali list od družobnej školy z Košíc, gymnazisti prvého ročníka nám boli pridelení v projekte, s ktorými sme počas realizácie projektu spolupracovali a naša spolupráca bola veľmi úspešná.“

Zsolt Jankus, Gymnázium J. A. Komenského s VJM, Želiezovce

„Čítanie u študentov podporila naša škola aj prostredníctvom podujatia Košice – známe i neznáme. Naším žiakom sme priblížili mesto prostredníctvom knihy Košické povesti a legendy.“

Anna Kal'avská, Stredná priemyselná škola dopravná, Hlavná, Košice

„...som o tom presvedčená, že žiakov možno aj takýmto spôsobom priblížime ku knihe. Dúfam, že projekt, ktorý má veľký zmysel a pomáha zbližovať školy a žiakov bude aj ďalej pokračovať.“

Beáta Mozolová, Stredná zdravotnícka škola, Farská, Nitra

„Tak ako minulého roku tak aj tento rok vznikali záložky v našej internátnej knižnici, kde sa postupne vystriedali všetci žiaci. Pri práci sme počúvali krásne texty Kamila Peteraja v pesničkách Mariky Gombitovej, Roba Grigorova skupiny Modus a Prúdy.“

Ivona Jandová, SOŠ pre žiakov s telesným postihnutím, Mokrohájska, Bratislava

„Dievčatá z odboru technické lýceum a bezpečnostný technik vyrábali záložky v tvare domčekov a hasiacich prístrojov. Chlapci – budúci stavbári – kreslili a strihali rebríky, kladivká, vodováhy a iné náradie.“

Magdaléna Gašová, Stredná odborná škola stavebná, Žilina

„V rámci spolupráce s košickou školou plánujeme tento školský rok dve spoločné podujatia, resp. návštevy. Prvá návšteva bude v novembri 2014 v Bratislave a študentky z Košíc sa počas nej zoznámia s Bratislavou, navštívia divadelné predstavenie v SND a zúčastnia sa spevacej súťaže na pôde našej školy. Druhým podujatím bude stretnutie v Košiciach v apríli 2015, počas ktorého sa žiačky z PaSA zúčastnia prehliadky záujmovej umeleckej činnosti mládeže.“
Daša Hronská, Pedagogická a sociálna akadémia, Bullova, Bratislava

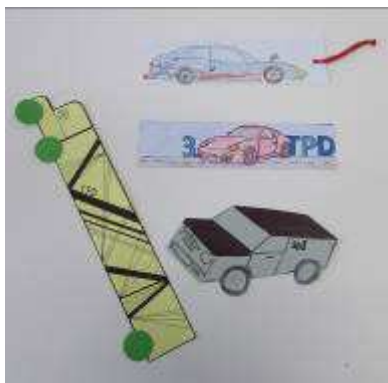
„V projekte sme chceli našu školu prezentovať formou učebných odborov – sanitár, krajčír, cukrár, kuchár, poľnohospodár, maliar... Naše záložky sme zabalili a poslali s bulletinom o našej škole v obálke na adresu partnerskej školy.“
Valéria Geľová, Odborné učilište internátne, Snina

„Keďže tohoročnou témou bol študijný odbor, v našom prípade to bolo veľmi inšpirujúce a hudobná tematika sa odzrkadlila na všetkých vyrobených záložkách.“
Helena Fojtíková, Konzervatórium, J. M. Hurbana, Žilina

„Sme presvedčení, že projekt splnil svoj cieľ. Nadviazali sme nové kontakty, práca na záložkách priniesla všetkým zúčastneným radosť a veríme, že rovnakú radosť prinesie i každá prečítaná kniha, do ktorej žiaci vložia ručne vyrobené záložky od nových kamarátov.“
Andrea Petrášková, Gymnázium P. O. Hviezdoslava, Hviezdoslavova, Kežmarok

„Sme radi, že sme pomocou Vášho projektu zapojili do spoločnej činnosti žiakov študijných a učebných odborov... Sme radi, že sme sa mohli projektu zúčastniť a v prípade, ak bude projekt pokračovať, máte prvých prihlásených.“
Alena Masaryková, Stredná odborná škola Námestie sv. Martina, Holíč

„Tvorbu záložiek žiaci ohodnotili pozitívne, každý žiak informoval ostatných spolužiakov o knihe, ktorú spracoval. Boli použité rôzne techniky. Keďže naša škola pripravuje študentov v odbore počítačová grafika, niektoré záložky boli aj ukážkové. Pri tvorbe okrem nových informácií získali aj veľa zábavy.“
Tatiana Vašková, Súkromná stredná odborná škola, Poprad

„Ďakujeme za tvorivé objatie do Humenného a za množstvo reprezentatívnych darčiekov (tričko, kľúčenky, poháre, publikácie o škole a kraji). Prajeme príjemné rozjímanie nad knihou a zastavenie čítajúceho času prostredníctvom jedinečnej záložky.“

Eva Kubalová, Gymnázium J. M. Hurbana, Čadca

„S pridelenou školou sme si vymenili nielen záložky, ale dostali sme aj niekoľko čísel časopisu, ktorý vydávajú a propagačné materiály, ako inšpirácia pre našu školu. Záložky použijeme do každého čísla časopisu. Kto si kúpi časopis (za symbolickú cenu), dostane aj záložku, aby ho to motivovalo čítať.“

Anna Krkošková, Stredná odborná škola obchodu a služieb, Čadca

„...vytvorili sme aj záložky o slovenských a svetových autoroch a ich literárnych dielach. V rámci tohto projektu a taktiež v rámci Medzinárodnej dňa školských knižníc žiaci prvých ročníkov navštívili počas hodiny slovenského jazyka školskú knižnicu. Žiaci vyhľadávali knihy jednotlivých autorov a ich diela, ktoré mali na záložke.“

Marina Klamárová, Gymnázium arm. gen. L. Svobodu, Humenné

„Žiaci pracovali na príprave záložiek individuálne vo svojom voľnom čase. Motivovaní boli tým, že sme si spoločne na hodine občianskej náuky vysvetlili, v čom spočíva podstata projektu a že aj oni dostanú záložky od partnerskej školy. Vieme, že mnohí žiaci pristupovali k tomuto projektu s veľkou vážnosťou – kreslili si plátniky záložiek, chodili sa radiť, mali snahu robiť aj záložky, ktoré sa zasúvajú na okraj listu.“

Anna Kašová, Stredná odborná škola záhradnícka, Piešťany

Vypracovala: Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice, Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave (21. 11. 2014)

Príloha č. 5 Vyhodnotenie 10. ročníka celoslovenského projektu
Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice
k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA,
VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SLOVENSKÁ
PEDAGOGICKÁ
KNIŽNICA

Vyhodnotenie
10. ročníka celoslovenského projektu
„Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“
k Medzinárodnému dňu školských knižníc
27. októbra 2014

Celoslovenský projekt sa konal pod záštitou
Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Dňa 23. septembra 2014 vyhlásila Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave 10. ročník celoslovenského projektu „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“ k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. októbra 2014 na tému *Školské knižnice: Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegalita, rozmanitosť, vízia* (Strength through community – collegiality, diversity, vision).

Cieľ celoslovenského projektu

Cieľom celoslovenského projektu bolo zábavnými formami práce s knihou podporiť u žiakov dobrý a trvalý vzťah ku knihe, školskej knižnici a k čítaniu, poznávaniu nového.

Propagácia celoslovenského projektu

Celoslovenský projekt propagovala Slovenská pedagogická knižnica, vyššie územné celky, školské úrady a okresné úrady v sídle kraja – odbory školstva, Metodicko-pedagogické centrum, informačný portál Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a informačný portál InfoLib.

Priebeh celoslovenského projektu

Školská knižnica, ktorá sa chcela zúčastniť celoslovenského projektu, bola povinná zorganizovať podujatie k Medzinárodnému dňu školských knižníc práve dňa **27. októbra 2014**. Stručný popis podujatia v rozsahu 3 – 5 strán textu vo formáte Word mala poslať poštou najneskôr do **5. novembra 2014** na adresu **Slovenskej pedagogickej knižnice** (stačila poštová pečiatka z 5. novembra 2014) spolu s predpísanými povinnými údajmi. Každá škola mohla prihlásiť do celoslovenského projektu len jedno podujatie.

Odporúčanie

Školským knižniciam sa odporúčalo, aby na svoje podujatie pozvali rodičov žiakov, zriaďovateľa školy, predstaviteľov miestnej samosprávy, popri prípade iných členov miestnej komunity.

Vyhodnotenie celoslovenského projektu

Do súťaže sa prihlásilo **269 školských knižníc v základných školách a stredných školách s celkovým počtom 54 336 účastníkov podujatí.**

Kritériá hodnotenia celoslovenského projektu

Odborná porota, zložená zo zástupcu vyhlasovateľa celoslovenského projektu, zástupcu školského úradu a zástupcu školských knižníc, **nehodnotila podujatie 14 školským knižniciam**. Dôvodom ich vyradenia z hodnotiaceho kola boli formálne chyby (napríklad nedodržanie termínu podujatia – 27. október 2014 a odoslanie popisu podujatia po uzatvorení celoslovenského projektu). Do hodnotiaceho kola súťaže postúpilo **255 školských knižníc**.

Odborná komisia hodnotila podujatia v troch kategóriách. V kategórii A hodnotila, či bolo **podujatie v súlade s vyhlásenou témou Školské knižnice: Sila prostredníctvom spoločenstva – kolegalita, rozmanitosť, vízia**, a to hodnotiacimi známkami v škále od 0 bodov do 20 bodov. V kategórii B hodnotila **originalitu a vtípnosť realizovaného podujatia**, a to hodnotiacimi známkami v škále od 0 bodov do 20 bodov. V kategórii C hodnotila **úroveň popisu podujatia po formálnej stránke – úplnosť povinných údajov** (názov a sídlo školy, e-mail školy, telefónne číslo školy, meno riaditeľa školy, meno školského knihovníka, celkový počet účastníkov podujatia, hodnotenie podujatia vedením školy, samostatné hodnotenie podujatia najmenej 12 žiakmi školy, 4 – 6 fotografií z priebehu podujatia), a to hodnotiacimi známkami v škále od 0 bodov do 10 bodov.

Po sčítaní bodov udelených jednotlivými členmi odbornej komisie bolo určené výsledné poradie zúčastnených školských knižníc.

Cena celoslovenského projektu

Víťazom celoslovenského projektu venovala Slovenská pedagogická knižnica **knižné publikácie** do ich školských knižníc.

Víťazi celoslovenského projektu

1. miesto – Základná škola s materskou školou, Župkov

Školská knižnica svoje podujatie „Chceš ohniskom živej knižnej reťaze byť, musíš sa s knihou priateľiť“ realizovala formou zážitkových aktivít práce s knihou v spolupráci s čitateľmi Kľakovskej doliny rôzneho veku. V prvej časti podujatia napríklad jednotliví žiaci rozprávali svojim spolužiakom, čím ich kniha zaujala a na pripravené háčky farebného papiera v tvare otvorenej knihy vypisovali všetko, čo ich v knihe oslovilo. Následne umiestnili reťaz zo svojich čitateľských výpiskov a ilustrácií na školský plot. O 10. hodine v šiestich obciach Kľakovskej doliny jeden až dvaja žiaci čítali v obecných rozhlasoch úryvky z obľúbených kníh. V čase obeda pedagógovia, žiaci i niektorí obyvatelia obcí Píla, Horné Hámre, Župkov, Hrabičov, Ostrý Grúň a Kľak spolu so svojimi obľúbenými knihami vytvorili živú knižnú reťaz v tvare otvorenej knihy ako symbolu spoločenstva, ktoré hľadá múdrosť v knihách.

2. miesto – Základná škola s materskou školou, Podzávoz, Čadca

Školská knižnica zorganizovala svoje podujatie pod názvom „Poznávanie rozprávkovej cesty spojenej s otázkami“. Na začiatku podujatia sa všetci žiaci v školskej knižnici podrobne oboznámili s rozprávkami kysuckého spisovateľa Antona Pajonka. Potom sa rozdelili do troch skupín. Prvá skupina sa venovala písaniu vlastnej kysuckej rozprávky. Druhá skupina žiakov oblečená do kostýmov „kysuckých“ rozprávkových postáv navštívila miesta, ktoré boli uvedené v rozprávkach tohto spisovateľa. Následne navštívila Galériu mesta Čadce, kde spoločne ilustrovala rozprávky od uvedeného spisovateľa. Tretia skupina vyšla do čadčianskych ulíc, kde na niektorých vopred vybraných miestach čítala okoloidúcim

Pajonkove rozprávky. V závere podujatia sa všetci žiaci najskôr stretli v Kysuckej knižnici, kde si pozreli originálne ilustrácie z Pajonkových kníh, a potom navštívili Mestský úrad v Čadci, kde im zase ich vlastnoručne napísanú a ilustrovanú knihu rozprávok pokrstil primátor mesta a zároveň zriadovateľ školy.

3. miesto – Základná škola, Bukovina, Turzovka

Školská knižnica zorganizovala podujatie pod názvom „Náš rodný kraj“, v rámci ktorého sa prostredníctvom 11 aktivít žiaci oboznamovali so zvykmi, tradíciami, prírodou a umeleckým svetom Kysúc. Všetky aktivity boli doplnené zábavnými formami práce s knihou a tvorivými dielňami. Napríklad v rámci aktivity „Literárna štafeta“ najskôr žiaci rozprávali o svojich obľúbených knihách. Potom pokračovali maľovaním ilustrácií a vytváraním knižných obalov. Nakoniec svoje výtvarné práce nalepili na plagáty, ktoré umiestnili do svojej školskej knižnice. Prostredníctvom aktivity „Les ukrytý v knihe“ lesný pedagóg priblížil žiakom kysuckú prírodu a vysvetlil im, ako vzniká kniha. Žiaci s pomocou encyklopédií a atlasov najskôr určovali druhy stromov a potom si vytvorili svoju vlastnú knihu o kysuckých drevinách. V rámci aktivity „Slávni kysuckí rodáci“ žiaci v uliciach mesta prostredníctvom vlastnoručne vyrobeného plagátu informovali ľudí o svojich slávnych rodákoch, ktorí sa preslávili v rôznych oblastiach verejného života.

4. miesto – Základná škola, Školská, Hliník nad Hronom

Školská knižnica v rámci podujatia „Človečina“ zrealizovala štyri aktivity pod názvom „Predstavovanie sa jednotlivých čitateľských minispoločenstiev“, „Čítanie a práca s textom v minispoločenstvách“, „Písanie literárnych textov v minispoločenstvách“ a „Hovorenie v minispoločenstvách“. Svoje podujatie uzatvorila na obecnom štadióne pospájaním jednotlivých čitateľských minispoločenstiev do jedného veľkého školského spoločenstva v tvare kruhu, ktorý symbolizoval „Reťaz človečiny“.

5. miesto – Základná škola s materskou školou, Uhrovec

Školská knižnica zorganizovala podujatie pod názvom „Kalendár blízkym z lásky“. V rámci tohto podujatia jednotlivé ročníky vyrábali 12 kalendárnych mesiacov formou plagátov. Obsah každého plagátu bol zameraný na najvýznamnejšiu udalosť daného mesiaca. Napríklad žiaci ôsmeho ročníka vytvárali plagát na kalendárny mesiac január. Výsledkom ich tvorivej práce s informačnými zdrojmi zo školskej knižnice bol plagát, na ktorom bol napísaný životopis Ludovíta Štúra, ceruzkou nakreslený jeho portrét a nalepená fotografia s jeho rodným domom v Uhrovci. Iné plagáty boli zamerané napríklad na Mesiac knihy, Slovenské národné povstanie či Alexandra Dubčeka.

Zvláštna cena celoslovenského projektu

Klub mladých čitateľov Albatros (www.kmc.sk) venoval **Základnej škole s materskou školou v Brvništi** ako prvej základnej škole mimo poradia víťazov **knihy v sume 150 €** do jej školskej knižnice.

Školská knižnica zorganizovala podujatie pod názvom „Bývam vo veľmi malom domčeku, ale moje okná hľadajú do veľmi veľkého sveta“ formou práce triednych kolektívov a s využitím informačných technológií. Jednotlivé ročníky dostali úlohy, na vyriešenie ktorých museli využívať informácie zverejnené na webovom portáli Digitálna knižnica a digitálny archív. Napríklad tretiaci sa zoznámili s digitalizovanými skvostami slovenskej ľudovej tvorby, štvrtáci s najstaršími slovenskými šlabikármi, šiestaci zase s najstarším herbárom a deviataci so slovenskými dejateľmi.

Pod'akovanie školským knižniciam

Naše pod'akovanie patrí **všetkým**, ktorí sa podieľali na príprave, propagácii a realizácii osláv **Medzinárodného dňa školských knižníc 27. októbra 2014** vo svojich základných školách a stredných školách.

Všetkým **oceneným školským knižniciam** úprimné gratulujeme.

Špeciálne pod'akovanie

Zvlášť ďakujeme **Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky** za prevzatie záštity nad celoslovenským podujatím „Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice“.

Veľkú vďaku vyjadrujeme aj **partnerovi súťaže**, a to **Klubu mladých čitateľov Albatros** (www.kmc.sk).

Hodnotiaca tabuľka

<i>Poradové číslo</i>	<i>Číslo podujatia</i>	<i>Názov a sídlo školy</i>	<i>Počet bodov</i>
1	41	Základná škola s materskou školou 966 71 Župkov 18	150
2	127	Základná škola s materskou školou Podzávoz 2739 022 01 Čadca	145
3	24	Základná škola Bukovina 305 023 54 Turzovka	140
4	99	Základná škola Školská 482 966 01 Hliník nad Hronom	130
5	66	Základná škola s materskou školou SNP 5 956 41 Uhrovec	124
6	40	Základná škola s materskou školou 018 12 Brvnište 388	122
7	226	Stredná zdravotnícka škola Lipová 32 066 83 Humenné	119
8	146	Základná škola 023 11 Zákopčie 957	115
9	133	Základná škola s materskou školou 023 04 Stará Bystrica 680	114
10	221	Základná škola Májové námestie 1 080 01 Prešov	113
11	227	Základná škola 094 35 Hlinné 138	111
12	81	Základná škola Malinovského ulica 1160/31 958 06 Partizánske	110
13	229	Základná škola s materskou školou Podlužany 232 935 27 Hronské Kosihy	109
14	201	Základná škola Sibírska 42 080 01 Prešov	108

15	29	Základná škola Na Hôrke 30 949 01 Nitra	107
15	202	Základná škola s materskou školou 065 48 Šarišské Jastrabie	107
16	31	Základná škola s materskou školou V. Beniaka Školská 186/13 956 33 Chynorany	106
16	43	Základná škola Modranská cesta 892 946 34 Bátorove Kosihy	106
16	64	Základná škola T. J. Moussona T. J. Moussona 4 071 01 Michalovce	106
16	90	Základná škola 951 96 Jedľové Kostolany	106
16	100	Základná škola 094 35 Čaklov	106
17	73	Základná škola Milana Mravca 023 51 Raková 950	105
17	129	Základná škola s materskou školou Vývojová 228 851 10 Bratislava	105
17	225	Základná škola Pugačevova 1381/7 066 01 Humenné	105
17	251	Základná škola Školská 535/5 059 07 Lendek	105
18	39	Základná škola Jána Drdoša 962 02 Vigľaš 436	104
18	42	Základná škola s materskou školou Hviezdoslavova 38 956 17 Solčany	104
18	63	Katolícka spojená škola sv. Vincenta de Paul Saratovská 87 934 05 Levice	104
18	76	Základná škola s materskou školou R. Hečku 913 32 Dolná Súča 252	104
18	88	Základná škola sv. Ladislava Lipová 3868 955 01 Topoľčany	104
18	155	Základná škola s VJM Školská 8 946 55 Pribeta	104
18	183	Základná škola 018 17 Jasenica 214	104
18	195	Základná škola Ľ. Kossutha 56 077 01 Kráľovský Chlmec	104
19	22	Základná škola s materskou školou 925 84 Vlčany 1547	103
19	74	Základná škola s materskou školou Osloboditeľov 204 067 83 Kamenica nad Cirochou	103
19	128	Základná škola Školská 757/10 946 14 Zemianska Olča	103
19	218	Základná škola s materskou školou J. A. Komenského 020 63 Lednica 350	103

19	228	Základná škola 966 02 Vyhne 111	103
20	17	Obchodná akadémia Komenského 1 066 01 Humenné	102
20	23	Základná škola s materskou školou Školská 311 059 34 Spišská Teplica	102
20	102	Gymnázium arm. gen. L. Svobodu Komenského 4 066 01 Humenné	102
20	132	Základná škola s materskou školou Hlavná 113/68 082 67 Terňa	102
20	188	Základná škola s materskou školou 966 41 Veľká Lehota	102
20	206	Základná škola 958 44 Klátova Nová Ves 351	102
20	217	Základná škola Veternicová 20 841 05 Bratislava	102
21	162	Základná škola Školská 94 044 11 Trstené pri Hornáde	101
21	213	Gymnázium Mikuláša Kováča Mládežnícka 51 974 04 Banská Bystrica	101
21	252	Spojená škola internátna L. Stárka 12 911 05 Trenčín	101
22	84	Spojená škola internátna Tovarnícka 1632 955 01 Topoľčany	100
22	220	Základná škola s materskou školou K. Rapoša Pionierska 4 977 01 Brezno	100
23	32	Základná škola s materskou školou Česká 10 831 03 Bratislava	99
26	44	Základná škola Tribečská 1653/22 955 01 Topoľčany	99
23	97	Základná škola s materskou školou 065 11 Kolačkov	99
23	104	Základná škola Dominika Tatarku 018 26 Plevník-Drienové 284	99
23	115	Základná škola Športovcov 372/21 958 04 Partizánske	99
23	117	Cirkevná základná škola Námestie hrdinov 6 942 01 Šurany	99
23	170	Základná škola s materskou školou 044 43 Budimír 11	99
24	61	Základná škola Malonecpalská ul. 206/37 971 01 Prievidza	98
24	116	Škola pre mimoriadne nadané deti a gymnázium Teplická 7 831 02 Bratislava	98

24	130	Základná škola Námestie mládeže 587/17 960 01 Zvolen	98
24	137	Základná škola Školská 897/8 951 15 Mojímírovce	98
24	240	Základná škola Báb 225 951 34 Nitra	98
25	113	Základná škola Ul. Dr. Janského 2 Žiar nad Hronom	97
25	136	Základná škola J. Horáka Dobšinského 17 969 01 Banská Štiavnica	97
25	209	Základná škola s materskou školou 029 51 Lokca 71	97
25	215	Základná škola 8. mája 640/30 089 01 Svidník	97
25	222	Základná škola Obchodná 5 075 01 Sečovce	97
26	57	Základná škola s materskou školou Komenského 279/32 026 01 Dolný Kubín	96
26	75	Základná škola Rozkvet 2047 017 01 Považská Bystrica	96
26	80	Základná škola s materskou školou 055 62 Prakovce	96
26	131	Základná škola Martina Kukučina SNP 1199/36 026 01 Dolný Kubín	96
26	134	Základná škola Gorazdova 1174/2 020 01 Púchov	96
26	198	Základná škola 906 38 Rohožník 399	96
26	219	Stredná odborná škola Košícká 20 080 01 Prešov	96
27	89	Základná škola 044 47 Vtáčkovce 1	95
27	122	Základná škola s materskou školou Partizánska 391 916 24 Horná Streda	95
27	135	Stredná odborná škola Hattalova 968/33 029 01 Námestovo	95
27	197	Základná škola 044 45 Bídovce 209	95
27	205	Základná škola s materskou školou 013 05 Lutiše 65	95
27	216	Pedagogická a sociálna akadémia Komenského 12 984 18 Lučenec	95
27	223	Základná škola Martinská 20 010 08 Žilina	95

28	59	Základná škola s materskou školou 013 03 Krasňany 19	93
28	82	Základná škola Lúčna ulica 8 985 52 Divín	93
28	83	Základná škola Juraja Fándlyho Fándlyho 763/7A 926 01 Sereď	93
28	92	Základná škola a materská škola Sasinkova 1 951 41 Lužianky	93
28	94	Základná škola Kráľovoľská 413 976 71 Šumiac	93
28	139	Základná škola 976 64 Beňuš 250	93
29	7	Základná škola Komenského 2 922 03 Vrbové	92
29	107	Základná škola Ondreja Štefku Štefánikova 432 013 03 Varín	92
30	2	Základná škola Školská 1 906 32 Jablonica	91
30	49	Základná škola s materskou školou Školská 4 919 21 Zeleneč	91
30	111	Základná škola Janka Matúšku Kohútov sad 1752/4 026 01 Dolný Kubín	91
30	194	Spojená škola Medvedzie 133/1 027 44 Tvrdošín	91
30	196	Základná škola Konštantínova 1751/64 691 01 Stropkov	91
31	10	Základná škola Juh 1054 093 36 Vranov nad Topľou	90
31	35	Základná škola s materskou školou Hlavná 199 941 03 Úľany nad Žitavou	90
31	67	Základná škola Pankúchova 4 851 04 Bratislava	90
31	145	Základná škola sv. Dominika Savia Školská 386 018 41 Dubnica nad Váhom	90
31	161	Základná škola Energetikov 242/39 971 01 Prievidza	90
31	208	Cirkevná základná škola sv. apoštola Pavla 029 46 Sihelné 214	90
32	12	Základná škola J. A. Komenského Nová cesta 9 941 10 Tvrdošovce	89
32	120	Piaristická spojená škola sv. Jozefa Kalazanského Piaristická 6 949 12 Nitra	89

33	68	Základná škola J. A. Komenského Komenského 50 020 01 Púchov	88
33	69	Základná škola Matice slovenskej 13/A 080 01 Prešov	88
33	71	Základná škola s materskou školou Hurbanov rad 147 906 06 Vrbovce	88
33	203	SOŠ podnikania Masarykova 24 081 79 Prešov	88
33	224	Bilingválne gymnázium M. Hodžu Komenského 215 038 52 Sučany	88
34	3	Základná škola Mariánska ulica 554/19 971 01 Prievidza	87
34	58	Spojená škola Kremnička 10 974 05 Banská Bystrica	87
34	62	Základná škola Andreja Hlinku 034 06 Ružomberok-Černová	87
35	121	Základná škola 018 16 Domaniža 103	86
36	28	Základná škola Pribinova 1 953 01 Zlaté Moravce	85
36	48	Základná škola Medňanská 514/5 019 01 Ilava	85
36	110	Základná škola 082 41 Bajerov 96	85
37	26	Základná škola Farská lúka 64/A 986 01 Fiľakovo	84
37	212	Základná škola Ul. sv. Michala 42 934 01 Levice	84
37	236	Základná škola Československej armády 22 080 01 Prešov	84
38	1	Spojená škola J. Fabiniho 3 052 01 Spišská Nová Ves	83
38	79	Základná škola s materskou školou Školská 243/1 018 64 Košeca	83
38	125	Základná škola Školská 290 044 57 Haniska	83
38	264	Základná škola s materskou školou 972 28 Valaská Belá 242	83
39	65	Základná škola Nevádzová ul. 2 821 01 Bratislava	82
39	72	Základná škola s materskou školou Spartakovská 5 917 10 Trnava	82

39	109	Základná škola Komenského 1962/8 075 01 Trebišov	82
39	246	Základná škola Školská 289 951 95 Obyce	82
40	14	Spojená škola internátna Námestie Štefana Kluberta 2 054 01 Levoča	81
40	27	Základná škola s VJM Hunyadiho 1256/16 077 01 Kráľovský Chlmec	81
40	91	SOŠ masmediálnych a informačných štúdií Kadnárova 7 834 14 Bratislava	81
40	119	SOŠ obchodu a služieb Ul. Z. Kodály 765 924 01 Galanta	81
40	232	Gymnázium Školská 26 952 80 Vrábľe	81
40	235	Základná škola s materskou školou Horelica 429 022 01 Čadca	81
41	11	Gymnázium Františka Švantnera Bernolákova 9 968 01 Nová Baňa	80
41	25	Základná škola Školská 526/53 972 51 Handlová	80
41	51	Základná škola Ivana Bukovčana 3 841 07 Bratislava	80
41	141	Základná škola Mlynská 697/7 691 01 Stropkov	80
41	159	Spojená škola Štúrova 231/123 061 01 Spišská Stará Ves	80
41	214	Základná škola 072 64 Podhorod' 17	80
41	243	Gymnázium Jesenského 2243 024 04 Kysucké Nové Mesto	80
42	36	Základná škola s materskou školou 072 03 Rakovec nad Ondavou	79
42	50	Základná škola 072 44 Blatné Remety 98	79
42	166	Stredná priemyselná škola dopravná Kvačalova 20 821 08 Bratislava	79
43	6	Základná škola Sadová 620 905 01 Senica	78
43	38	Základná škola s materskou školou SNP 412 067 61 Stakčín	78
43	70	Základná škola Hany Zelinovej Čachovský rad 34 038 61 Vrútky	78

43	160	SOŠ hotelových služieb a obchodu Zdravotnícka 3 940 01 Nové Zámky	78
43	164	Obchodná akadémia Dušana Metoda Janotu 17. novembra 2701 022 01 Čadca	78
43	234	Základná škola s materskou školou Osloboditeľov 9 920 42 Červeník	78
44	123	Obchodná akadémia Mládežnícka 158/5 926 01 Sereď	76
44	181	Základná škola Školská 285 908 43 Čary	76
44	210	Základná škola Vajanského 2844/47 984 01 Lučenec	76
44	256	Základná škola Šarfická 301 900 82 Blatné	76
45	19	Základná škola s materskou školou Školská 16 053 21 Markušovce	75
45	112	Základná škola Školská 255/6 053 14 Spišský Štvrtok	75
45	248	Základná škola s materskou školou 962 71 Hontianske Moravce	75
45	262	Základná škola s materskou školou Kráľovnej Pokoja Haligovce 24 065 34 Veľká Lesná	75
46	34	Základná škola Školská ulica 1123/29 957 01 Bánovce nad Bebravou	74
46	96	Základná škola s materskou školou Železničná 245 049 16 Jelšava	74
46	157	Základná škola 925 54 Pusté Sady 43	74
46	211	Základná škola E. B. Lukáča 6 936 01 Šahy	74
47	173	Základná škola s materskou školou Vitanová Oravická 90 027 12 Liesek	73
48	4	Odborné učilište internátne Námestie sv. Ladislava 951 15 Mojmírovce	72
48	151	Špeciálna základná škola pri RC 919 05 Trstín 335	72
48	156	Základná škola s materskou školou P. E. Dobšinského 980 23 Teplý Vrch	72
48	238	Spojená škola J. Vojtaššáka internátna Kláštorská 24/a 054 01 Levoča	72

49	21	Základná škola Jána Zemana Školská 6 968 01 Nová Baňa	71
49	192	Spojená škola Matúškova 1631 026 01 Dolný Kubín	71
49	204	Cirkevná základná škola sv. Petra a Pavla Komenského 64/17 067 81 Belá nad Cirochou	71
49	239	Spojená škola Centrálna 464 089 01 Svidník	71
50	52	Stredná odborná škola polytechnická Koniarekova 17 918 50 Trnava	70
50	93	Základná škola s materskou školou Školská 3 072 14 Pavlovce nad Uhom	70
51	55	Základná škola 951 15 Poľný Kesov 69	69
51	163	Základná škola Fričovce 21 082 37 Široké	69
51	207	Základná škola J. G. Tajovského Tajovského 1 903 01 Senec	69
51	233	Základná škola J. Braneckého 130/45 914 01 Trenčianska Teplá	69
51	257	Základná škola Benkova 34 949 01 Nitra	69
52	101	Základná škola Mostná 3 940 01 Nové Zámky	68
52	142	Základná škola Ul. M. R. Štefánika 17 965 01 Žiar nad Hronom	68
52	148	Základná škola s materskou školou Školská 447/2 039 01 Turčianske Teplice	68
52	259	Základná škola s materskou školou Jana Smreka 913 05 Melčice-Lieskové 377	68
52	260	Základná škola s materskou školou 920 64 Kľačany	68
53	8	Základná škola Škultétyho 2326/11 955 01 Topoľčany	67
53	167	Základná škola s materskou školou 941 33 Kolta 245	67
53	255	Základná škola s materskou školou Školská 290 034 96 Komjatná	67
54	103	Súkromná základná škola Oravská cesta 11 010 01 Žilina	66
54	140	Základná škola internátna pre žiakov s NKS 957 01 Brezolupy 30	66

54	258	Základná škola Janka Palu 2 914 41 Nemšová	66
55	158	Špeciálna základná škola Obrancov mieru 879/9 962 12 Detva	65
56	30	Základná škola s materskou školou Pionierska 697 908 45 Gbely	64
56	106	Základná škola Bajzova 2 013 51 Predmier	64
56	165	Základná škola s materskou školou 029 47 Oravská Polhora 130	64
57	53	Základná škola Školská 14 956 18 Bošany	63
57	126	Gymnázium Bernolákova 37 942 01 Šurany	63
57	138	Špeciálna základná škola Za parkom 966 990 01 Veľký Krtíš	63
57	171	Súkromná spojená škola Starozagorská 8 040 23 Košice	63
57	174	Základná škola Komenského 2666/16 069 01 Snina	63
57	200	Základná škola Bystrická cesta 14 034 01 Ružomberok	63
58	187	Obchodná akadémia Palárikova 1602/1 069 01 Snina	62
59	46	Základná škola s materskou školou Osloboditeľov 30 935 02 Žemberovce	61
59	78	Spojená škola Školská 7 976 90 Banská Bystrica	61
59	87	Základná škola I. B. Zocha Jilemnického 94/3 050 01 Revúca	61
59	98	Základná škola Andreja Kmeťa Ul. M. R. Štefánika 34 934 01 Levice	61
59	108	Základná škola SNP 1 066 01 Humenné	61
59	263	Základná škola 094 05 Holčikovce 44	61
60	176	Základná škola s materskou školou 067 33 Papín 199	60
60	193	Základná škola s materskou školou 029 63 Mútne 224	60
60	237	Základná škola Komenského 307/22 089 01 Svidník	60

61	33	Obchodná akadémia Inovecká 2041/24 955 94 Topoľčany	59
61	37	Gymnázium Ul. 1. mája 8 901 01 Malacky	59
61	45	Pedagogická a sociálna akadémia Bullova 2 841 01 Bratislava	59
61	47	Základná škola Cabajská 2 949 01 Nitra	59
61	143	Základná škola Nám. L. Novomeského 2 040 01 Košice	59
61	230	Základná škola s materskou školou 935 85 Demandice 131	59
62	60	Spojená škola Štefánikova 64 085 01 Bardejov	58
62	178	Základná škola Školská 212/19 059 92 Huncovce	58
62	242	Základná škola Gašpara Haina 37 054 01 Levoča	58
63	5	Základná škola s materskou školou 919 53 Dechtice 514	57
63	95	Stredná priemyselná škola elektrotechnická Hálova 16 851 01 Bratislava	57
63	180	Základná škola s materskou školou 029 54 Krušetnica 83	57
63	190	Základná škola J. Lipského s materskou školou Trenčianske Stankovce 405	57
63	261	Základná škola 908 63 Radošovce 338	57
64	54	Základná škola Devínska 12 940 63 Nové Zámky	56
64	124	Špeciálna základná škola Ádorská 35 929 01 Dunajská Streda	56
64	179	Základná škola Kúpeľná 080 01 Prešov	56
64	186	Základná škola Ul. P. J. Šafárika 3 971 01 Prievidza	56
65	169	Základná škola s materskou školou 908 76 Lakšárska Nová Ves	55
65	247	Stredná priemyselná škola dopravná Hlavná 113 040 01 Košice	55
66	15	Stredná zdravotnícka škola Pod kalváriou 1 940 01 Nové Zámky	54
66	144	Gymnázium Školská 837 027 44 Tvrdošín	54

66	199	SOS obchodu a služieb Lomonosova 2797/6 918 54 Trnava	54
66	244	Základná škola nár. um. L. Podjavorinskej s materskou školou 916 11 Bzince pod Javorinou 346	54
67	253	Základná škola Mierová 1 072 22 Strážske	53
68	86	Základná škola 951 71 Sľažany 122	51
68	189	Základná škola s materskou školou E. P. Bárdoša 235/50 027 32 Habovka	51
69	153	Spojená škola Krátka 11 927 01 Šaľa	50
69	175	Základná škola Školská 235/10 017 01 Považská Bystrica	50
69	254	Základná škola s materskou školou Školská 684 053 33 Námestovo	50
70	18	Základná škola Podzámska 35 920 01 Hlohovec	49
70	184	Základná škola J. Alexyho 1941/1 960 01 Zvolen	49
71	147	Základná škola Jána Domastu 951 17 Cabaj-Čapor 1085	48
71	172	Gymnázium Komenského 32 075 01 Trebišov	48
72	16	Gymnázium Martina Hattalu Železničiarov 278 028 01 Trstená	47
72	149	Stredná odborná škola 018 52 Pruské 294	47
73	191	Základná škola G. Bethlena 41 940 01 Nové Zámky	46
73	241	Základná škola Bernolákova ulica 1061 093 01 Vranov nad Topľou	46
74	20	Základná škola Nábřežná 95 940 57 Nové Zámky	45
74	152	SOŠ gastronómie a cestovného ruchu Levická 40 950 03 Nitra	45
75	105	Základná škola s materskou školou Riazanská 75 831 03 Bratislava	44
75	154	Základná škola s materskou školou kráľa Svätopluka Mierovo námestie 10 925 51 Šintava	44
76	13	Stredná odborná škola J. Szakkayho Geršákova 1 040 01 Košice	43

77	150	Základná škola Partizánska 6 957 01 Bánovce nad Bebravou	42
77	185	Gymnázium V. Paulinyho-Tótha Malá hora 3 036 01 Martin	42
78	231	Základná škola Sándora Petőfiho s VJM 943 57 Kamenín 494	40
79	85	Základná škola Športová 470 900 46 Most pri Bratislave	38
80	9	Športové gymnázium Trieda SNP 104 040 11 Košice	34
81	56	Základná škola Námestie A. H. Škultétyho 9 990 01 Veľký Krtíš	33
	77	Základná škola 082 33 Chminianske Jakubovany	Nehodnotené
	114	Základná škola s materskou školou 956 53 Slatina nad Bebravou	Nehodnotené
	118	Základná škola J. Hollého 696/3 955 01 Topoľčany	Nehodnotené
	168	Základná škola s materskou školou Ul. kpt. Nálepku 43 941 01 Bánov	Nehodnotené
	177	Základná škola Dr. Daniela Fischera 2 060 01 Kežmarok	Nehodnotené
	182	Základná škola Komenského 1290/1 957 04 Bánovce nad Bebravou	Nehodnotené
	245	Základná škola Komenského 2 052 05 Spišská Nová Ves	Nehodnotené
	249	Základná škola Škultétyho 1 949 11 Nitra	Nehodnotené
	250	Gymnázium Angely Merici Hviezdoslavova 10 917 01 Trnava	Nehodnotené
	265	Základná škola Lesnícka 1 080 05 Prešov	Nehodnotené
	266	Spojená škola internátna Breziny 256 055 62 Prakovce	Nehodnotené
	267	Základná škola s materskou školou 018 57 Mikušovce 16	Nehodnotené
	268	SOŠ strojnícka Športovcov 341/2 017 01 Považská Bystrica	Nehodnotené

Kontaktná osoba

Mgr. Rozália Cenigová, ústredná metodička pre školské knižnice, Slovenská pedagogická knižnica, Bratislava

E-mail: rozalia.cenigova@spgk.sk, tel.: 02/68 20 86 10

Partner

Príloha č. 6 Fotogaléria z 9. medzinárodnej konferencie

9. medzinárodná konferencia Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl
(Foto: Katarína Bokrosová)

RNDr. Alena Erdziaková z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky počas slávnostného otvorenia 9. medzinárodnej konferencie

Účastníci 9. medzinárodnej konferencie

Účastníci 9. medzinárodnej konferencie, spolu s riaditeľom Slovenskej pedagogickej knižnice, PhDr. Vladimírom Grigarom (v prvom rade, prvý sprava)

**Slávnostné ocenenie víťazov 10. ročníka celoslovenského projektu
Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice
k Medzinárodnému dňu školských knižníc 27. 10. 2014
RNDr. Alenou Erdziakovou z Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky a Mgr. Rozáliou Cenigovou ústrednou metodičkou pre školské knižnice zo Slovenskej pedagogickej knižnice v Bratislave
(Foto: Katarína Bokrosová)**

*RNDr. Alena Erdziaková a zástupkyňa školy Mgr. Ivana Betková
zo Základnej školy s materskou školou v Župkove*

*Mgr. Rozália Cenigová spolu so školskou knihovničkou PaedDr. Ivanou K. Matiskovou a
s riaditeľkou školy Mgr. Evou Gurovou zo Základnej školy Podzávoz v Čadci*

RNDr. Alena Erdziaková spolu so školskou knihovničkou Danicou Janišovou a zástupkyňou školy Mgr. Alenou Malíkovou zo Základnej školy Bukovina v Turzovke

RNDr. Alena Erdziaková a riaditeľka školy Mgr. Katarína Kaššová zo Základnej školy v Hliníku nad Hronom

RNDr. Alena Erdziaková spolu s riaditeľom školy PaedDr. Romanom Ševčíkom a školskou knihovničkou Mgr. Katarínou Galatovou zo Základnej školy s materskou školou v Uhrovci

**Radostné okamihy z 9. medzinárodnej konferencie
Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl**

*RNDr. Alena Erdziaková a školská knihovnička PaedDr. Božena Briestenská zo Základnej školy s materskou školou v Brvništi, ktorej udelil Klub mladých čitateľov Albatros zvláštnu cenu celoslovenského projektu Najzaujímavejšie podujatie školskej knižnice
(Foto: Katarína Bokrosová)*

*Riaditeľka Mgr. Eva Gurová zo Základnej školy s materskou školou Podzávoz v Čadci spolu s Mgr. Rozáliou Cenigovou, s primátorom Mesta Čadce Ing. Milanom Gurom a so školskou knihovničkou Ivanou K. Matiskovou
(Foto: Milan Gura)*

Školské knižnice ako informačné a kultúrne centrá škôl

9. medzinárodná konferencia

Zborník príspevkov 7. mája 2015

Zostavila Mgr. Rozália Cenigová

Neprešlo jazykovou úpravou

Typografická úprava Mgr. Rozália Cenigová

Vydala Slovenská pedagogická knižnica v Bratislave, 2015

1. vydanie

Náklad 150 kópíí

Nepredajné

ISBN 978 – 80 – 970092 – 8 – 1

EAN 9788097009281

ISBN 978 – 80 – 970092 – 8 – 1

EAN 9788097009281